63 let | Gorenjski časnik od leta 1947
Prvi predhodnik tednik Gorenjec leta 1900

Gorenjski Glas

TOREK, 7. SEPTEMBRA 2010

Leto LXIII, št. 71, cena **1,50 EUR**, 19 HRK | Odgovorna urednica: Marija Volčjak | Časopis izhaja ob torkih in ob petkih | info@g-glas.si | www.gorenjskiglas.si

Kordež na dopustu, sledi ovadba

Po izsledkih izredne revizije poslovanja je Merkur lani namesto 1,9 milijona evrov dobička ustvaril za 180 milijonov evrov izgube. Knuplež je Kordeža poslal na dopust, napoveduje tudi odškodninske tožbe.

Boštjan Bogataj

Naklo - Izredno revizijo mora sicer potrditi še nadzorni svet nakelskega trgovca, vendar osnutek revizorskega mnenja kaže, da je prejšnja uprava Bineta Kordeža bilance vodila po svoje. "Revizijsko mnenje s pridržkom bo javno objavljeno po potrditvi nadzornega sveta, v skladu z njim pa bo uprava zoper kršitelje oziroma povzročitelje tega stanja, bodisi pravne osebe bodisi takratne vodilne, ukrepala v skladu z zakonom o gospodarskih družbah," pojasnjuje Bojan Knuplež, ki vodi Merkur od 1. julija. Podrobnosti postopkov in imen oseb v Merkurju ne želijo razkriti, vendar je jasno, da odgovornost leži vsaj na prejšnjem predsedniku uprave Binetu Kordežu, katerega je Knuplež poslal na izredni dopust, kasneje pa najbrž sledi odpoved delovnega razmerja.

"Poslovno je nehigiensko, morda bi lahko tudi oviralo delo nove uprave," je o tej temi povedal Knuplež in tudi, da Merkurja brez bank danes ne bi bilo več. Merkur naj bi od prejšnje uprave in tudi Merfina zahteval povračilo več kot sto milijonov evrov, ali je revizija dovolj tudi za kazensko ovadbo, pa Knuplež še ne ve. Bine Kordež je v pisnem odgovoru pojasnil, da so za nastalo situacijo krive banke, ki so Merfin silile k predčasnemu poplačilu dolga: "Iz tega izhaja pretežni del izgube Merkurja. Če bi znova posodile le polovico tega denarja Merkurju, bi ta lahko znova posloval uspešno in z dobičkom kot pred tem, brez večjih ukrepov."

17. stran

Foto: Tina Dokl, Gorazd Kavčič

Bojan Knuplež je svojega predhodnika Bineta Kordeža včeraj poslal na prisilni dopust. Razlog tiči v reviziji poslovanja, ki kaže stomilijonsko oškodovanje Merkurja.

Preskrba Gorenjske zagotovljena

Ministrica za gospodarstvo Darja Radić je včeraj v obratovanje pognala eno najmodernejših razdelilno transformatorskih postaj in stikališč v Sloveniji in Evropi.

Boštjan Bogataj

Moste pri Žirovnici - Gospodarska ministrica Darja Radić je včeraj pognala 19 milijonov evrov vredno naložbo v novo razdelilno transformatorsko postajo in stikališče Moste, skupni projekt Elektra Slovenije (Eles), Elektra Gorenjske in Savskih elektrarn Ljubljana, ki bo veliko let zagotavljal kvalitetno preskrbo zgornje Gorenjske z električno energijo. Gospodarska ministrica **Darja Radić** je poudarila pomen sodelovanja podjetij na področju gradnje elektroenergetske infrastrukture s ciljem večje učinkovitosti: "Hkrati nov objekt kaže lep zgled boljšega izkoriščanja prostora za postavitev novih objektov in lepši videz kraja."

"Na zgornjem Gorenjskem z novim stikališčem in kabelsko izvedbo priključnih daljnovodov bistveno povečujemo zanesljivost in kakovost napajanja," je ob odprtju zatrdil **Bojan Luskovec**, zastopnik Elektra Gorenjske. Luskovec je razložil, da je nova razdelilno transformatorska postaja Moste vir napajanja zgornje Gorenjske in predstavlja njen center energetike. S tem projektom pa je podjetje postalo prvo distribucijsko podjetje v Sloveniji, ki je zaključilo medgeneracijski projekt in nadomešča staro napravo iz leta 1915. Prek nove postaje bodo napajali širše območje Žirovnice, Bleda in Bohinja, hkrati pa bo služila kot rezerva za območje Jesenic (kjer je jeklarska industrija velik porabnik električne energije), Kranjsko Goro in Radovljico.

17. stran

Foto: Gorazd Kavčič

Trije investitorji so za kvalitetno oskrbo z elektično energijo na zgornjem Gorenjskem porabili 19 milijonov evrov.

104. Glasova preja

Gorenjski poklon Borisu Pahorju

Boris Pahor, najbolj znan slovenski pisatelj, je 26. avgusta dopolnil 97 let.
Knjiga Sončna ura opisuje obsežne pogovore med njim in **Marijo Žagar** (1921-98), bivšo profesorico Gimnazije Kranj. Glasova preja, katere častni gost bo Boris Pahor, bo v Gimnaziji Kranj, ki letos praznuje dvestoletnico.
S pisateljem se bo pogovarjal **Miha Naglič.**

Preja bo **v knjižnici Gimnazije Kranj v četrtek, 9. septembra, ob 11. uri.**

Prijave sprejemamo v tajništvu Gorenjskega glasa na tel. št.: **04/201 42 00** ali **info@g-glas.si.**

Vabljeni! Vstop prost.

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

vsebina 71

GORENJSKA

Širitev peš cone vznemirja

Predlagana širitev območja za pešce na Gregorčičevo ulico v Kranju, na katero se navezuje Kokrški Breg, je vznemirila stanovalce in podjetnike. Občinsko oblast sprašujejo, le kam se ji tako mudi.

5

ŠPORT

Afričani plesali na Veliki planini

V Sloveniji je bilo prvič svetovno prvenstvo v gorskih tekih. Tek na Veliko planino so v moški konkurenci zaznamovali tekači iz Eritreje, med ženskami na vrhu ostajajo Evropejke.

6

KRONIKA

Nesreča s teptalnikom na sodišču

Včeraj so na kranjskem okrožnem sodišču začeli soditi Primožu Rihtaršiču in Matevžu Demšarju, ki sta po mnenju tožilstva odgovorna za nesrečo na smučišču Stari vrh, v kateri je januarja lani umrla šestletna deklica.

8

SNOVANJA

Poklon (gorenjskemu) županu Ljubljane

V Ljubljani so odkrili spomenik njenemu največjemu županu - Ivanu Hribarju. Ravno pravi čas, pred županskimi volitvami. Kako skromna je namreč v primerjavi s Hribarjem večina današnjih županov in županskih kandidatov!

9

VREME

Danes bo oblačno, zjutraj bo prehodno rahlo deževalo. Jutri bo oblačno in deževno. V četrtek bo pretežno oblačno, občasno bodo še padavine.

13/15 °C

jutri: oblačno in deževno

9 770352 666018

Kranj

Več evropskih sredstev za Kranj

"Zadnji čas je, da se v Kranju v večji meri izkoristijo možnosti sofinanciranja projektov s pomočjo evropskih nepovratnih sredstev," je bilo skupno sporočilo evropskega poslanca **Jelka Kacina** in županskega kandidata SD in LDS **Darjana Petriča** na dobro obiskanem poslanskem večeru, ki so ga minuli teden pripravili v hotelu Creina. Strinjala sta se namreč, da Kranj zaostaja za primerljivimi slovenskimi občinami, zato bi bilo za njegov ponovni vzpon treba pospešiti gospodarski razvoj. Ker je Jelko Kacin tudi član delegacije Evropskega parlamenta za odnose z obema Korejama, je obiskovalcem poslanskega večera predstavil tudi zaostrene razmere na Korejskem polotoku v luči bližnje pričakovane zamenjave bolehnega severnokorejskega diktatorja Kim Jong Ila z njegovim najmlajšim, komaj 28-letnim sinom Kim Jong Unom. **M. R.**

Radovljica

Globočniku še podpora DeSUS

V četrtek je neodvisnemu kandidatu za župana Radovljice podporo izrazila še stranka DeSUS. Kot je dejal predsednik **Karl Erjavec,** so v stranki prepričani, da bo kandidat glede na rezultate, ki jih dosega v svoji poklicni karieri, uspešno opravljal tudi odgovorne naloge župana. "DeSUS je stranka ljudi, ki živijo od svojega dela. Smo socialna stranka, a se zavedamo, da je sociala mogoča le na zdravih gospodarskih temeljih," je še dejal Erjavec. Globočnik, ki ga je pred tem že podprla stranka Zares, zbral pa je tudi dovolj podpisov občanov, ki podpirajo njegovo županско kandidaturo, je obljubil, da bo skrb za kakovost življenja starejših ena od pomembnejših prioritet njegovega programa. "Občina lahko v prihodnjih letih še večjo pozornost nameni kakovostnemu in aktivnemu preživljanju prostega časa starejših občanov, sam pa bom spodbujal tudi medgeneracijsko zaupanje, sodelovanje in spoštovanje," je še poudaril Globočnik. **M. A.**

Darilo izžrebanemu naročniku časopisa Gorenjski Glas
Knjigo prejme KAROL TIČAR iz Vodic.
www.gorenjskiglas.si

VSAK PRVI TOREK V MESECU

Kupon za brezplačni mali oglas

Brezplačen je mali oglas z besedilom do 80 znakov. Ugodnost velja samo za naročnike časopisa Gorenjski glas. Kuponi so veljavni pol leta. Na hrbtni strani morajo imeti odtisnjen naslov naročnika. Mali oglas, oddan po telefonu ali brez kupona, zaračunavamo po ceniku, s popustom za naročnike (20 %). Kupon ni veljaven za objavo pod šifro ali z navedbo: naslov v oglasnem oddelku. **Brezplačnega malega oglasa ne morejo uveljavljati pravne osebe (tudi s. p.).** Oglase sprejemamo na naslov Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj ali po telefonu 04/201 42 47; za torkovo številko Gorenjskega glasa do petka do 14. ure in za petkovo številko do srede do 14. ure. V malooglasnem oddelku na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju pa smo vam na razpolago v ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, v sredo od 7. do 16. ure.

MALI OGLAS september/10

Naročam objavo malega oglasa z naslednjim besedilom:
❏ prodam ❏ kupim ❏ oddam ❏ najamem
❏ podarim ❏ iščem ❏ nudim ❏ zamenjam

RUBRIKA: _____

Vsebina:

Nečitljivih kuponov ne objavljamo.

Gorenjski borci na Puču

Na Puču v Martinj Vrhu je bilo v nedeljo srečanje borcev ob 65. obletnici zmage nad nacifašizmom.

Ana Hartman

Slavnosti govornik na Puču je bil tokrat Ivan Kristan (desno), prvi predsednik državnega sveta.

Martinj Vrh - Na Puču v Martinj Vrhu, kjer sta bila septembra 1944 ustanovljena Škofjeloški odred in gorenjsko vojno področje, je bilo v nedeljo letno srečanje borcev gorenjskih partizanskih odredov in enot ob 65. obletnici zmage nad nacifašizmom, ki ga je pripravila Skupnost borcev gorenjskih partizanskih odredov in enot skupaj z Združenjem borcev za vrednote NOB Škofja Loka. Slavnostni govornik je bil **Ivan Kristan**, prvi predsednik državnega sveta, ki se je uvodoma vprašal, kako se je spomin na NOB ohranil pri mladih. Kot ugotavlja, v učnih načrtih šol in učnem gradivu prelomni dogodki iz NOB sploh niso zabeleženi ali pa so prikazani izkrivljeno. Dotaknil se je tudi letošnje spravne slovesnosti v Kočevskem rogu in udeležbe **Boruta Pahorja** in **Antona Stresa** ter ocenil, da je premier pri tem pristal na igro nadškofa, ki na slovesnosti ni želel videti predsednika republike **Danila Türka.** Zbrane, med njimi je bil tudi predsednik državnega sveta **Blaž Kavčič**, je uvodoma nagovoril **Jože Kavčič**, član odbora Skupnosti gorenjskih partizanskih odredov in enot, ki je dejal, da s takimi srečanji obujajo spomin na težka leta odpora proti okupatorju in se upirajo prirejanju zgodovinskih dejstev politikantskim potrebam.

Ob tej priložnosti je Kristan skupaj z **Mileno Sitar**, članico izvršnega odbora Združenja borcev za vrednote NOB Škofja Loka, trem zaslužnim članom škofjeloškega združenja podelil plakete Zveze združenj borcev za vrednote NOB Slovenije. Zlato plaketo je prejel **Niko Sedej** za dolgoletno uspešno vodenje škofjeloškega združenja, srebrni plaketi pa **Ernest Demšar** za aktivno delovanje na vseh ravneh borčevske organiziranosti in **Nada Gruden** za sodelovanje pri organizaciji prireditev Po stezah partizanske Jelovice.

Kranj

O gospodarskem razvoju Kranja

Gospodarski razvoj in poslovni potenciali Kranja bodo osrednja tema okrogle mize, ki jo bodo danes ob 18. uri pripravili v županski pisarni Darjana Petriča. Skupaj z direktorji nekaterih večjih podjetij in ravnateljico višje strokovne šole na Tehniškem šolskem centru Kranj Gabrijelo Krajnc bodo med drugim poskušali odgovoriti na vprašanji, kje se je Kranj ujel ali izgubil v globalizaciji in pritiskih zunanjega okolja ter ali lahko postane gorenjska prestolnica gospodarski center regije ali bo vedno v senci bližnje Ljubljane. Na okrogli mizi bodo poskušali zbrati predloge in ideje za postavitev sodobne lokalne oziroma regionalne gospodarske politike. **M. R.**

Ljubljana

O plačah v javnem sektorju na izredni seji

Državni zbor se bo danes sestal na izredni seji, na kateri bodo med drugim po nujnem postopku obravnavali spremembe zakona o sistemu plač v javnem sektorju. S spremembo zakona želi vlada spremeniti kvorum za veljavnost kolektivne pogodbe in njenih sprememb. S tem želijo omogočiti, da bi kolektivna pogodba in njene spremembe lahko veljale tudi, če jih ne podpiše večina reprezentativnih sindikatov. Za njeno veljavnost bi zadostovali podpisi sindikatov iz vsaj štirih različnih dejavnosti, katerih članstvo presega štirideset odstotkov vseh zaposlenih v javnem sektorju. **M. R.**

Središče v trgovskem centru

Matevž Pintar

Kranjčane smo v telefonski anketi povprašali, ali menijo, da bo projekt oživljanja starega mestnega jedra Kranja, v okviru katerega potekajo prireditve, delavnice, pa tudi trgovine obratujejo s podaljšanim delovnim časom, uspešen. Vprašali smo jih še, kje je po njihovem mnenju trenutno mestno središče Kranja in koliko hotelov ima mesto Kranj.

Več kot polovica vprašanih meni, da projekt oživljanja starega mestnega jedra Kranja ne bo uspešen, optimistična pa je slaba polovica sodelujočih. Večina (42 odstotkov) meni, da je trenutno mestno središče Kranja v enem od trgovskih centrov, 38 odstotkov meni, da je mestno središče na Glavnem trgu, in 18 odstotkov, da je na Slovenskem trgu pred gimnazijo. Devetdeset odstotkov sodelujočih Kranjčanov ve, da ima mesto Kranj le en hotel, pet odstotkov jih misli, da sta v mestu dva hotela, in dva odstotka, da so hoteli trije.

Lepo se zahvaljujemo vsem, ki ste v anketi sodelovali. V Klicnem centru slepih se lahko tudi naročite na časopis Gorenjski glas, dosegljivi smo na številko 04/51 16 404.

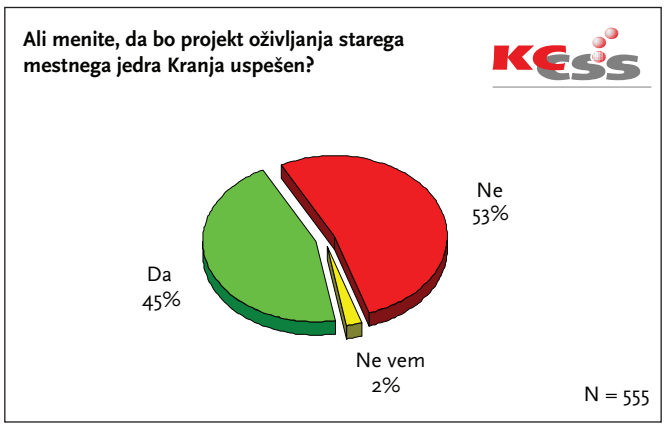

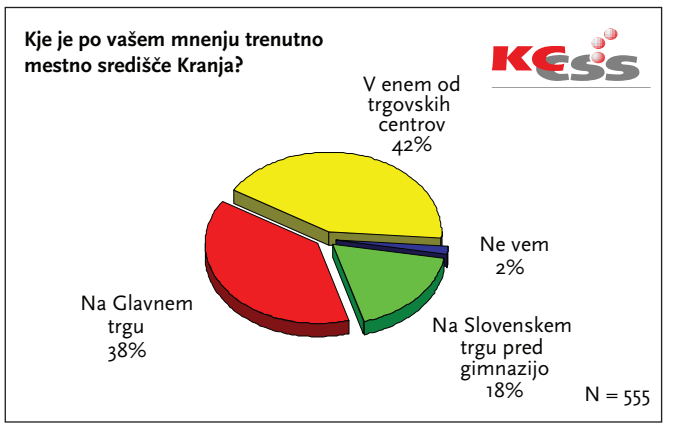

Draksler za peti mandat

Aktualni župan občine Škofja Loka Igor Draksler je včeraj uradno napovedal svojo vnovično (že peto) kandidaturo za župana.

Danica Zavrl Žlebir

Škofja Loka - Igor Draksler, ki je svojo kandidaturo napovedal v družbi Mateja Demšarja, predstavnika svetniške skupine SLS v škofjeloškem občinskem svetu, in Franca Giderja, predsednika občinskega odbora te stranke, o sebi pravi, da je vztrajen, odločen in vedno izpolni, kar obljubi. Za peti županski mandat pa se poteguje zato, ker želi dokončati nekatere projekte. Med njimi omenja poljansko obvoznico, pri kateri poudarja, da je vselej zagovarjal javni interes pred zasebnimi koristmi in političnimi cilji. Svoj četrti mandat je ocenil kot najbolj uspešnega doslej, čeprav je bil prvo leto zaradi vnovičnih volitev pod velikim pritiskom in čeprav so nekatere projekte ovirali konflikti. Uspeh iztekajočega se mandata pa med drugim pripisuje tudi programski koaliciji, ki je sledila cilju razvoja občine in je pri tem ni ovirala politična raznolikost. Med uspehi omenja poljansko obvoznico, kjer se bodo vsak čas začela dela na drugi fazi, zgrajeni industrijsko in poslovno cono, športno dvorano na Trati, Sokolski dom, vrtec Biba, telovadnico na šoli Jela Janežiča, bivalno skupnost za ljudi s posebnimi potrebami, obnovljenih več kot dvajset kilometrov cest in šest mostov, uprizoritev Škofjeloškega pasijona ... "Čeprav je v občini veliko zadev že dobro urejenih, želim v Škofjo Loko prinesti nove priložnosti za razvoj družbenega okolja, urejenih pogojev bivanja in gospodarskega napredka," pravi Draksler. Zapletov, kakršnim smo bila priča ob zadnjih volitvah, pravi, da ne pričakuje, saj v stranki SLS, ki ga pri kandidaturi podpira, tokrat v volilne odbore niso predlagali svojih predstavnikov.

Franc Gider, Igor Draksler in Matej Demšar

Do občinske hiše le nekaj korakov

Mateja Rant

Škofja Loka - Z županskim kandidatom SD in LDS Bojanom Luskovcem se je od sobote dalje mogoče neposredno srečati v njegovi pisarni, ki so jo uredili v prostorih nekdanje Krone. "Lokacija je naravnost idealna, saj nas do občinske hiše deli natanko 36 korakov. Vendar pa je na tej poti kar nekaj ovir, ki jih bo treba premagati," je v soboto ob odprtju pisarne županskega kandidata Bojana Luskovca optimistično razmišljala predsednica občinskega odbora SD **Mirjam Jan Blažič.** V pisarni bodo imeli ljudje priložnost, da povedo svoje mnenje in podajo predloge, za katere bodo po besedah **Bojana Luskovca** poskušali najti vsaj idejno rešitev.

"Predvsem bi rad prisluhnil občanom, kaj bi bilo dobro v Škofji Loki spremeniti," je razložil Bojan Luskovec in dodal, da si želi čim več osebnega stika z občani. Zato bodo vsak dan sproti na vratih pisarne objavili, kdaj bo v njej prisoten tudi sam, je pojasnil. Pisarna je po mnenju Mirjam Jan Blažič posebna pridobitev, saj bodo z njo mestu vdahnili novo svežino, ki jo po njenem mesto potrebuje. Predsednik območnega odbora LDS **Blaž Kavčič** pa je ob tej priložnosti iztekajoči se mandat v Škofji Loki ocenil kot najuspešnejšega doslej, k čemur naj bi s sodelovanjem v koaliciji bistveno prispevali tudi stranki LDS in SD z obema podžupanoma. "Želimo nadaljevati, kjer ta čas končujemo, in sicer s konkretnimi koraki za večjo kakovost življenja občanov," je še dejal Blaž Kavčič.

Ob odprtju županske pisarne: Bojan Luskovec (v sredini) ter Blaž Kavčič in Mirjam Jan Blažič

Železniki si zaslužijo več

Za županski stolček v Železnikih se bo s podporo stranke SDS potegoval Tomaž Demšar.

Ana Hartman

Železniki - "Za župana kandidiram, ker mi ni vseeno za prihodnost Selške doline. Verjamem, da si ljudje v občini Železniki zaslužijo več. Preveč je krepko preplačanih projektov, slabih in predolgih izvedb. Prisluhniti moramo domačim podjetnikom, delavcem, kmetom in ostalim ter spodbuditi gradnjo in razvoj," pravi kandidat SDS za župana Železnikov, 41-letni **Tomaž Demšar** z Rudnega, ki je novo ime v železnikarski politiki.

Že dvajset let je samostojni podjetnik, ukvarja se z izdelavo pohištva. Zadnja tri leta je predsednik Lesne zadruge za Selško dolino, kjer išče tudi nove priložnosti za vlaganja v okolju prijazne projekte, predvsem v uporabi lesne biomase in izkoriščanju sončne energije. "V lasti imam tudi kmetijo v velikosti 18 hektarjev, pretežno gozda in strmih travnikov. Kmetijska problematika mi je tako poznana tudi iz lastnih izkušenj," je povedal oče štirih otrok.

V primeru izvolitve za župana bodo njegove prioritete prometna varnost, varovanje okolja - predvsem voda (zamenjava salonitnih vodovodnih cevi in zagotovitev pitne, neklorirane vode), ogrevanje vseh javnih objektov z obnovljivimi viri energije, gradnja kanalizacijskih omrežij in pomoč pri gradnji malih čistilnih naprav, zagotovitev varstva za vse otroke ... "Posebno skrb si zasluži tudi mladina, ki nima primernih pogojev za kvalitetno preživljanje prostega časa, razen na športnem področju. Tudi dom starejših občanov že predolgo visi v zraku. Pri asfaltiranju lokalnih cest bo treba narediti prioritete glede na pogostost uporabe in v izogib večkratnim prekopavanjem obenem izvesti tudi druge komunalne vode," dodaja Demšar.

Tomaž Demšar

Domžale

Anton Preskar: Manj govoriti in več narediti

Kot županski kandidat v občini Domžale se je pred dnevi skupaj s predstavniki liste za občinske svetnike predstavil tudi član LDS Anton Preskar. Šestdesetletni Preskar ima univerzitetno izobrazbo in je večji del svoje poklicne poti delal v gospodarstvu, vseskozi pa je bil aktivno vpet v delo občine Domžale, nekaj let tudi kot predsednik izvršnega sveta. Največ svoje energije je namenjal gradnji komunalne infrastrukture. Je tudi član KS Simona Jenka, Športne unije Slovenije in Rotary kluba Domžale. "V predvolilnem času je najlažje skoraj vse obljubiti. Občani imajo velike želje in potrebe. A namesto praznih obljub bo moj volilni moto raje Manj govoriti in več narediti," je povedal **Anton Preskar** in predstavil svoj podrobni program, ki ga bo vsaj v nekaterih točkah v prihodnjih dneh skušal uskladiti tudi z drugimi strankami, čeprav uradne volilne koalicije v LDS ne načrtujejo. Na prihajajočih lokalnih volitvah bo Preskar tudi nosilec svetniške liste LDS, na kateri pa bodo med drugim tudi Vera Vojska, Marko Vresk, Milan Pirman in Darka Bitenc. **J. P.**

Anton Preskar namerava kot župan najprej izdelati kakovostno strategijo razvoja občine Domžale.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:
Boštjan Bogataj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Urša Peternel, Mateja Rant, Stojan Saje, Vilma Stanovnik, Simon Šubic, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir, Štefan Žargi;
stalni sodelavci:
Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Matjaž Gregorič, Ana Hartman, Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič, Jasna Paladin, Ana Volčjak

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IlovarStritar d.o.o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

LEKTORICA
Marjeta Vozlič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA
Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d.o.o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, fax: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjska (enkrat letno), TV okno in osemnajst lokalnih prilog / Tisk: Druck Carinthia GmbH & CoKG, St. Veit/Glan (Št. Vid na Glini), Avstrija / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,50 EUR, letna naročnina: 140,40 EUR; Redni plačniki imajo 10 % popusta, polletni 20% popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 8,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/ 201 42 48.

KOMENTAR
Suzana P. Kovačič

Raje ne zbolite

Zdravniki so zavezani bolnikom. V vseh ozirih, ne glede na politiko, delodajalca, sindikat ali, bog ne daj, na težo denarnice v teh slabih ekonomskih časih, ki jo preživlja večina državljanov. V aktualnih razmerah v državi gre torej pričakovati tudi od zdravnikov, da ostanejo realni in razumni.

Toliko škode, kot jo je vodstvo zdravniškega sindikata Fides deloma že napravilo ugledu slovenskih zdravnikov v javnosti, in še huje, zaradi svojih uresničenih groženj poseglo v najbolj dragoceno, življenje bolnikov, pa še ne. In to zaradi tega, ker bo zdravnik z januarjem 2011 imel nižje plačano dežurstvo v vrednosti "enega boljšega kosila". Problem izgorevanja kar nekaj predanih zdravnikov, tudi zaradi premalo zdravniškega kadra, je žal preglasil denar. Poleg tega je Fides ravno bolnikom pokazal, kako je, če si nepotrpežljiv; do novele zakona o sistemu plač v javnem sektorju in z njo povezanega novega načina obračunavanja dežurnega dela je še nekaj mesecev, torej dovolj časa, da bi se o strokovnih vprašanjih (in prosim, ne političnih, kar je zgodba zase, ne nazadnje ima palica vedno dva konca) dogovorili za zaprtimi vrati. Le kaj so hoteli dokazati s prvim septembrom? Stavka to ni bila. Le kam torej pravno sodi umik soglasij za dežurstva s prvim septembrom?

Iz ljubljanskega onkološkega inštituta že opozarjajo, da bodo morali prenaročati rakove bolnike in bodo naprej jemali težje primere. Kateri bolnik, ki ima raka, pa ni resen primer!? Tudi iz pediatrične pa ginekološke klinike je že slišati o zamiku terminov za ne nujne posege. Ob takšnem nadaljevanju bo prej ali slej "padla" tudi služba nujne medicinske pomoči, ker je nemogoče, da bi pomagali prav vsem. Ob tem velja vsaj apel bolnikom, ki ne potrebujejo nujne pomoči, naj bodo solidarni z bolniki, katerih življenja so ogrožena, in naj ne hodijo v dežurno ambulanto zgolj zaradi prehlada.

Na srečo in zdravje bolnikov niso vsi zdravniki podpisali umika soglasja za dežurstva. V zadnjih dneh se je javno izpostavilo tudi nekaj zdravnikov, ki pozivajo stanovske kolege, naj dežurajo v dobro bolnikov. Bolniki vam bodo hvaležni, kar je vredno največ, kajne?

Naklo

Kapelico drugič oskrunili

V noči na soboto so neznanci oskrunili kapelico Kristusa Kralja pod Štucljem v Naklem, kar je že drugo tako dejanje. Leta 2002 so poškodovali poslikani kip Kristusa Kralja. Ko sta ga obnovila akademska slikarja Nikolaj in Maša Mašukov, so ga vaščani zaščitili z neprebojnim steklom, zato tokrat ni bil poškodovan. Storilci so stene kapelice iznakazili s podpisom satan, njihovo zvezdo in napisom dark funeral 666 (mračen pogreb 666), kar izdaja njihov izvor. Krajevni kronist in zgodovinar **Damijan Janežič** je sporočil, da so pred dobrim letom poškodovali tudi kapelico Antona Padovanskega ob avtocesti. **S. S.**

Foto: D. J.

Rezervirajte si srede **za pametne nakupe!**
QLANDIA Dežela nakupov www.qlandia.si
Qlandia + sreda = Poiščite ugodne izdelke z oznako iQ cena.
iQ cena

Bohinjci so jih lepo sprejeli

V komuni Skupnost Žarek so minulo nedeljo odprli vrata obiskovalcem, da bi jim približali izkušnje iz življenja in dela v njihovi skupnosti.

Mateja Rant

Stanovalci Skupnosti Žarek so v nedeljo znova odprli vrata obiskovalcem. / Foto: Anka Bulovec

Bitnje - Pred dobrimi tremi leti je na Bitnjah pri Bohinjski Bistrici začel delovati program komune Skupnost Žarek. Ves ta čas je v njihov program, ki traja dve leti, vključenih po šest nekdanjih odvisnikov, ki se trudijo pustiti droge za seboj in začeti novo življenje. Smisel komune pa ni le v tem, da tu preživijo dve leti, poudarja vodja komune **Ivanka Berčan**, ampak da nekaj naredijo iz svojega življenja - dokončajo šolo, pridejo do poklica, razrešijo stvari iz preteklosti ... In marsikomu je to že uspelo, se je ob tokratnem dnevu odprtih vrat lahko pohvalila Ivanka Berčan.

Nakup hiše na Bitnjah, v kateri so stanovalci komune našli svoj novi dom, je sofinanciralo vseh sedem občin zgornje Gorenjske. Ivanka Berčan jim je še danes hvaležna za podporo, saj tudi zaradi predsodkov ni lahko najti prostorov za komuno. "Bohinjci pa so nas zelo lepo sprejeli. Z domačini se dobro razumemo, tako da nam prinašajo tudi razne dobrote, pa kakšnega piščanca in sadike," s hvaležnostjo razloži Ivanka Berčan. V hišo so se vselili konec julija 2007, ko še ni bila povsem nared, a so se skupaj lotili njene prenove, kar je predstavljalo del terapije pri zdravljenju odvisnosti. Ob hiši so nato uredili še delavnico, za kar jim je uspelo pridobiti tudi evropska sredstva, danes pa se lahko pohvalijo še z novo lakirnico. "Velik pomen dajemo izobraževanju in v tem času, kar deluje komuna, je trem že uspelo pridobiti poklic," s ponosom pove Ivanka Berčan. Ta čas v skupnosti biva pet stanovalcev, ta teden se jim bo pridružil še eden. "Pri nas jim predvsem damo podporo, potem pa vsak iz sebe naredi, kar želi," poudarja Ivanka Berčan in dodaja, da ko nekdo najde smisel in cilj v življenju, je to že veliko. Delovanju komune je zelo naklonjen tudi bohinjski župan **Franc Kramar**, ki je bil v nedeljo znova presenečen nad tem, kar je v zadnjih treh letih nastalo na tem prostoru. "Fascinantno je, kako se je spreminjala ta hiša, tudi okolica je zelo urejena," je poudaril župan in dodal, da so v njihovi občini ponosni na komuno. Pohvalno se mu zdi, da so jih ljudje sprejeli, sploh v času, ko so vrednote, kot je humanost, pod velikim pritiskom, meni Kramar. "Vsem, ki bodo bivali tukaj, želim, da bi našli čim krajšo pot v življenje, enakovredno drugim državljanom," jim je ob tem še zaželel Kramar.

Vse večji vpis v waldorfski vrtec

Waldorfska vrtca Čebelica v Radovljici in Sončnica na Hrušici letos obiskuje kar 47 otrok. Starši so začeli tudi s prizadevanji za odprtje waldorfske šole na Gorenjskem.

Urša Peternel

Radovljica, Jesenice - Na Gorenjskem delujeta dve enoti waldorfskega vrtca, in sicer v Radovljici in na Hrušici. V letošnjem šolskem letu oba vrtca obiskuje 47 otrok, od tega vrtec Sončnica na Hrušici štirinajst, vrtec Čebelica v Radovljici pa kar 32. Medtem ko imajo na Hrušici en oddelek, so v Radovljici zaradi velikega zanimanja staršev letos odprli kar dva oddelka. Zanimanje staršev za tovrstno nekoliko drugačno vrtčevsko varstvo za otroke se torej iz leta v leto povečuje, da se waldorfska pedagogika "prijemlje", pa dokazuje tudi prizadevanje staršev, da bi v dveh letih na Gorenjskem odprli tudi waldorfsko šolo. Tako so osnovali Starševsko iniciativo za ustanovitev waldorfske šole na Gorenjskem, je povedala **Simona Dijak**, ena od članic iniciative. "V šolskem letu 2012/2013 želimo vpisati otroke v prvi razred waldorfske šole na Gorenjskem," je povedala Dijakova. V waldorfskih vrtcih in šolah sledijo načelom waldorfske pedagogike, ki jo je utemeljil Rudolf Steiner in jo imenujejo tudi pedagogika za roke, glavo in srce. V svetu je to najbolj razširjena alternativna oblika poučevanja. V njenem središču je spoštovanje otrokove individualnosti in dostojanstva. Posebnost waldorfskih vrtcev in šol je tudi ta, da otrokom v njih pripravljajo brezmesne jedi, zlasti iz polnovrednih žit, zelenjave, sadja, mleka in jajc. Tako kot v drugih zasebnih vrtcih tudi pri waldorfskem občine staršem pokrijejo del ekonomske cene programa, vendar v nekoliko manjšem odstotku kot pri javnih vrtcih.

"Hočejo nam vzeti prvoborce!"

Urša Peternel

Jesenice - Potem ko smo objavili napoved, da bodo ob lokalnih volitvah na Jesenicah izvedli še svetovalni referendum o združitvi treh krajevnih skupnosti na Plavžu v eno, smo v uredništvo dobili zanimivo pismo treh občanov. Ti so prepričani, da je referendum zgolj izgovor, da bodo lahko izginila imena treh prvoborcev, Mirka Roglja Petka, Staneta Bokala in Cirila Tavčarja, po katerih tri krajevne skupnosti nosijo imena. Če bodo občani na referendumu izglasovali njihovo združitev v eno krajevno skupnost, bo namreč ta nosila ime Krajevna skupnost Plavž. "Ukradli so nam ime Rudolfa Maistra, češ da je nekaj blokov več, in dali ime Cesta revolucije ... Hoteli so nam vzeti Titovo ime (Titovo cesto), sedaj pa nam hočejo vzeti še imena prvoborcev, ki so se žrtvovali za Jesenice," so zapisali v pismu. A na Občini Jesenice odgovarjajo: za razpis referenduma smo se odločili na pobudo svetov krajevnih skupnosti, ki imajo že zdaj sedež na isti lokaciji in izvajajo iste dejavnosti. Z združitvijo bi poenostavili delovanje in znižali stroške ter povečali prepoznavnost krajevne skupnosti. Zdaj mnogi stanovalci Plavža niti ne vedo točno, v kateri od treh krajevnih skupnosti živijo. V ozadju torej nikakor ni težnja po izrivanju imen prvoborcev iz mestnih poimenovanj, so še zagotovili na Občini Jesenice.

Širitev peš cone vznemirja

Predlagana širitev območja za pešce na Gregorčičevo ulico v Kranju, na katero se navezuje Kokrški Breg, je vznemirila stanovalce in podjetnike. Občinsko oblast sprašujejo, le kam se ji tako mudi.

Suzana P. Kovačič

Kranj - Kranjski svetniki naj bi na jutrišnji seji po hitrem postopku sprejeli Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o ureditvi in varnosti cestnega prometa v Mestni občini Kranj. Vsebinsko se ta, poleg Vodopivčeve ulice, nanaša tudi na razširitev območja za pešce z Maistrovega trga na križišče Gregorčičeve ulice in ceste Slovenski trg - mimo Globusa, v katerem bo nova knjižnica. Sprejetje odloka pomeni, da bo treba občanom, ki bodo izpolnjevali pogoje, izdati dovolilnice; po oceni, ki so jo pripravili na občini, to pomeni 120 brezkontaktnih kartic, kar bo proračun obremenilo za 960 evrov.

"Na Kokrškem Bregu ima že četrta generacija Požgajev grafično dejavnost. Ko je oče slišal govorice o širitvi peš cone, je poklical na občino, da bi izvedel, kako je s tem. Niti odgovora ni dobil iz občine, kaj šele, da bi si skupaj ogledali situacijo in poiskali rešitev, ki bi bila sprejemljiva tudi za stanovalce in podjetnike, ne samo za obiskovalce mesta," je opozorila **Maja Požgaj** in dodala: "Moje vprašanje svetnikom je, kako bo za nas, ki imamo poslovno dejavnost, ta omejitev veljala v praksi? Kako se bodo naši delavci, za katere imamo urejena parkirna mesta na našem zasebnem zemljišču, pripeljali do službe? Kakšen dostop bodo imeli naši dobavitelji, kupci?" **Bojan Pungartnik** iz Cvetličarne Art je povedal: "Bivši direktor občinske uprave Aleš Sladojevič je na sestanku z bankirji in trgovci izjavil, da če ima podjetje dostavo, v modro cono pač ne sodi. Cvetličarna je na tej lokaciji devet let, ko modre cone sploh še ni bilo. Lahko bi nam prišli vsaj naproti; naj si pogledajo mesto, ki že petnajst let umira." **Miran Zupan** iz Cvetličarne Art je opozoril: "Cono bodo zaprli za promet, novih parkirnih mest v bližini pa niso zagotovili."

Stanovalci in podjetniki na Kokrškem Bregu, Na Skali podpisujejo peticijo proti zapori Gregorčičeve ulice. Predvsem želijo, naj na občini s predlogom ne hitijo, ampak naj najprej poskušajo najti konsenz, ki bo sprejemljiv za večino.

Na Gregorčičevo ulico že nameščajo količke.

Čestitke najboljšim kranjskim maturantom

Vilma Stanovnik

Kranj - Medtem ko so osnovnošolci in srednješolci že sedli v šolske klopi, pa imajo najdaljše počitnice letošnji maturanti. Najboljše med tistimi, ki so obiskovali kranjske srednje šole, je sprejel in jim čestital tudi kranjski župan Damijan Perne. To so: **Matevž Ambrožič, Žiga Košnik, Viki Petrovič, Anka Čebašek, Katarina Jazbec, Maša Nahtigal, Urška Petač, Petruša Rozman, Anja Mesec, Ajda Radišević, Tina Sirc, David Medved, Maruša Žlindra, Tjaša Divjak, Maruša Vadnov, Jošt Janša, Matija Rezar** (vsi Gimnazija Kranj), **Anja Balantič, Urška Čarman, Stana Dodić, Špela Jenko, Iva Jesenko** (vse Ekonomsko-trgovska šola) in **Eva Logar** (ESIC Kranj - Gimnazija).

"Rad bi vam povedal, da sem ponosen na to, da imamo v Kranju zlate in tudi druge najboljše maturante. Prav tako sem vesel, da imamo zelo dober učiteljski kader. Kvaliteta šol v Kranju je na visoki ravni, kar se kaže kasneje pri študiju, in želim vam, da tako uspešno delate tudi naprej, saj Kranj še potrebuje dobre strokovnjake," je ob čestitkah triindvajsetim nekdanjim dijakom kranjskih srednjih šol povedal župan **Damijan Perne.** Bodoči študenti so si nato ogledali kranjske rove in se srečali na Pungertu.

Najboljši letošnji kranjski maturantje skupaj z ravnatelji in županom Damijanom Pernetom / Foto: Matic Zorman

V vrtcu Murenčki odslej tudi jasli

V povečanem vrtcu Murenčki v Cerkljah so letos odprli tudi štiri oddelke jasli. Cena programa znaša 415 evrov.

Simon Šubic

Cerklje - V vrtcu Murenčki v Cerkljah imajo zaradi letošnje dozidave prvič doslej organizirane tudi oddelke za prvo starostno obdobje - jasli. V štiri nove oddelke je vključenih 56 otrok, tako da v tem šolskem letu v vrtcu v Cerkljah in v njegovi podružnici v Zalogu deluje enajst oddelkov, v katere je vključeno 197 otrok.

Na podlagi sklepa občinskega sveta bo cena za jasli znašala 415 evrov. Vodstvo šole je sicer predlagalo, naj bo polna cena dobrih 434 evrov, kar pa se je občini zdelo predrago v primerjavi s cenami vrtcev v drugih občinah. Tudi za druga dva vzgojno-varstvena programa (za drugo starostno obdobje in kombinirani oddelek) je šola predlagala podražitev, vendar je občinski svet nazadnje prisluhnil občini, ki je predlagala enaki ceni kot lani, ker da zadostno pokrivata vse stroške, priznali pa so višje stroške prehrane, ki namesto lanskih 18 evrov sedaj znašajo 38 evrov. Cena programa vrtca za drugo starostno obdobje tako kljub dražji prehrani ostaja 304 evre, za kombinirani oddelek pa 341 evrov.

V občinskem proračunu je za plačilo razlike med polno ceno programov in plačili staršev rezerviranih 760 tisoč evrov.

Kamniška voda tudi za Mengšane

Gre za vrhunec sodelovanja obeh občin, sta bila ob podpisu pogodbe o preskrbi s pitno vodo iz vodovodnega sistema Kamnik zadovoljna župana občin Kamnik in Mengeš.

Jasna Paladin

Kamnik - Župana občin Kamnik in Mengeš, Anton Tone Smolnikar in Franc Jerič, sta s podpisom pogodbe o medsebojnih pravicah in obveznostih obeh občin glede preskrbe s pitno vodo iz vodovodnega sistema Kamnik pred dnevi zaključila pogovore, ki sta jih s podpisom pisma o nameri začela že pred slabima dvema letoma.

Občina Mengeš, ki se bo iz krvavškega vodopreskrbnega sistema preusmerila na črpanje pitne vode iz lastnih vrtin na Mengeškem polju, bo s kamniško vodo, ki jo bodo koristili le občasno, v sušnih obdobjih zagotovila potrebne količine vode. Prav tako pa dogovor tudi Kamničanom v primeru izrednih dogodkov zagotavlja možnost koriščenja vodnih virov z območja občine Mengeš. "Voda je splošna dobrina in v Kamniku se ne zapiramo v svoj krog, saj imamo zadostne količine zelo kakovostne vode," je ob podpisu pogodbe povedal župan **Tone Smolnikar**, **Franc Jerič** pa je dodal, da je dogovor vrhunec sodelovanja obeh občin na vseh področjih in obema stranema prinaša le pozitivne učinke.

Občina Kamnik bo sosednji občini Mengeš uporabo svoje vode zaračunala v višini vodarine, ki trenutno znaša 0,7275 evra/m3, predvidena vodovodna povezava pa naj bi zagotavljala tudi večjo varnost obratovanja obeh vodovodnih sistemov.

KRATKE NOVICE

Preddvor

Potrdili zmanjšane igralne površine v vrtcu

Preddvorski občinski svetniki so na zadnji seji sprejeli sklep o zmanjšanih notranjih igralnih površinah v Vrtcu Storžek, ki za malčke do drugega leta starosti predvideva tri kvadratne metre, za otroke od drugega do tretjega leta starosti 2,6 kvadratnega metra in za otroke od tretjega leta do vstopa v šolo 1,75 kvadratnega metra na otroka. V Storžku so namreč igralne površine, glede na zahtevane zakonske pogoje, ki določajo, da se mora otroku praviloma zagotoviti štiri kvadratne metre notranje igralne površine, nikakor pa ne manj kot tri, občutno premajhne. Igralnice so v povprečju velike le 56 kvadratnih metrov, poleg tega pa so že uvedli povečan normativ za dodatna dva otroka v oddelku, je pojasnil ravnatelj OŠ Matije Valjavca Preddvor **Marjan Peneš.** Za vrtce, ki zaradi zagotovitve notranje igralne površine ne bi mogli sprejeti vseh otrok, lahko občina v skladu z zakonodajo sprejme sklep o manjši notranji igralni površini. K sklepu mora pridobiti še soglasje ministrstva za šolstvo in šport, pogoj pa je, da ima vrtec zaradi pomanjkanja prostora odklonjene otroke (v Storžku jih je pet), občina pa mora izvajati aktivnosti za zagotovitev dodatnih mest v vrtcu. V Preddvoru nameravajo zgraditi nov vrtec. **A. H.**

Ljubljana

Pezdir: Na vrsti so banke

Projekt Društva za vračilo preplačane elektrike je zaključen, saj elektrodistributerji vračajo denar. Na vrsti so bančni karteli. Po napovedih predsednika društva Rada Pezdirja se bo društvo preimenovalo v Društvo za pravno državo, ki se bo najprej lotilo bančnega kartela oziroma neupravičene podražitve njihovih storitev. A tokrat še o uspešni dvomesečni akciji društva, ko je več kot 73 tisoč odjemalcev električne energije podpisalo pooblastilo za vračilo preplačane električne energije. "Elektrodistributerji so že začeli vračati preplačila s poboti na položnicah, kar je ustrezno in izpolnjuje zahteve, ki jih je postavilo društvo," pravi Pezdir in poudarja, da hkrati kartelno dogovorjena cena še vedno velja, saj še vedno uporabniki plačujejo za šest odstotkov višjo ceno. Pa vendar je vesel, da je Slovencem uspeli zrušiti kartel, kar pravni državi ni uspelo. Zato tudi preimenovanje društva in nova akcija. **B. B.**

Tržič znova Fabjanovi

Maja Bertoncelj

Lom - V soboto je v Tržiču v organizaciji ŠD Strelica in pod vodstvom Vinka Grašiča potekalo osemnajsto mednarodno tekmovanje na tekaških rolkah. Znova je blestela smučarska tekačica Vesna Fabjan, ki je bila tudi prvo ime tekmovanja, na katerem je nastopilo 119 tekmovalcev.

"Zmagala sem petič zapored in to je bil moj cilj. Poleg tega sem imela malce v mislih tudi rekord, saj sem se mu že lani zelo približala. Ubrala sem enako taktiko. Po startu sem si že na ravninskem delu nabrala prednost in potem proti cilju v Lomu nadaljevala v svojem tempu. Rekorda sicer ni bilo, sem pa dosegla kar dober čas," je bila zadovoljna **Vesna Fabjan**, ki je s časom 17 minut in 41 sekund za 11 sekund zaostala za lanskim dosežkom. "Proga v Tržiču mi je vedno bolj všeč. Tekma je kazalec trenutne pripravljenosti, se pa nanjo nismo posebej pripravljali," je še povedala Besničanka, ki je ta teden z dekleti, ki trenirajo pod vodstvom Vladimirja Korolkeviča, in člani reprezentance do 23 let na pripravah v Planici. 20. septembra gredo na prvi snežni trening na Dachstein. Fabjanovi se je v Tržiču najbolj približala prav reprezentančna in klubska kolegica iz TSK Merkur Kranj **Barbara Jezeršek** (18:19): "Svoj lanski čas sem popravila za minuto. Najpomembnejše so seveda tekme v zimskem delu sezone, tržiška na rolkah pa je nekakšen test. Pokazal se je napredek, zato sem zelo zadovoljna." Tretja je bila **Mirjam Soklič** (ŠD Gorje), njen čas pa 18:28.

Starejši mladinec Rok Tršan (v ospredju) je bil na rolkah najhitrejši na najdaljši progi. / Foto: Matic Zorman

Na najdaljši progi s ciljem v Slaparski vasi je najboljši čas (21:47) postavil starejši mladinec **Rok Tršan** (Valkarton Logatec). Za lanskim časom zmagovalca, biatlonca Janeza Mariča je zaostal vsega tri sekunde. Mladi tekač iz Valburge pri Smledniku je zagotovo eden izmed upov slovenskega smučarskega teka, tako kot tudi njegova sokrajanka **Anamarija Lampič** (Merkur), ki je bila najhitrejša pri mlajših mladinkah, v cilju slabo minuto za Fabjanovo. Zmago pri članih je s časom 22:37 slavil **Domen Potočnik** (TSK Bled).

Zavec ubranil naslov

Pretekli konec tedna je športno dogajanje zaznamoval tudi boksarski obračun za svetovnega prvaka IBF velterske kategorije. Pred okrog dvanajst tisoč gledalci je naslov v dvorani Stožice drugič zapored ubranil slovenski boksar Dejan Zavec, ki je bil po dvanajstih rundah izjemnega tempa po točkah boljši od Poljaka Rafala Jackiewicza. "Še nikoli nisem boksal pred toliko domačimi gledalci. Tega ne bom nikoli pozabil. Želim si, da bi se še kdaj srečali," je po dvoboju povedal **Dejan Zavec** in dodal, da je bila to zanj najtežja borba doslej. **M. B.**

Foto: Črt Slavec

Afričani plesali na Veliki planini

V Sloveniji je prvič potekalo svetovno prvenstvo v gorskih tekih. Tek na Veliko planino so v moški konkurenci zaznamovali tekači iz Eritreje, med ženskami na vrhu ostajajo Evropejke.

Maja Bertoncelj

Stranje - "Zelo smo srečni. Novice bomo takoj sporočili v domovino, kjer bo naš uspeh imel odmev," je v nedeljo na Veliki planini v angleščini pojasnjeval **Akilu Mogos** iz vodstva reprezentance Eritreje. Tekači iz te afriške države so bili na 26. svetovnem prvenstvu v gorskih tekih, ki je prvič potekalo v Sloveniji, prvič na vrhu v najprestižnejši članski konkurenci. Zmagovalec **Samson Gashazghi** je od starta pri OŠ Stranje do cilja na Gradišču, ki je bil obdan z meglo, potreboval vsega 56 minut in 25 sekund. Poleg zmage so Eritrejci osvojili še drugo, četrto, peto, šesto, deveto in dvanajsto mesto in slavili ekipno zmago. Najboljši evropski tekač je bil na sedmem mestu štirikratni evropski prvak, Turek Ahmed Arslan, najboljši Slovenec pa Mitja Kosovelj na 70. mestu.

Bolj uspešna je bila slovenska reprezentanca v konkurenci članic (startale so na Primožu), med katerimi je Mateja Kosovelj osvojila odlično peto mesto. Svetovna prvakinja je tretjič postala Avstrijka **Andrea Mayr.** S šestim mestom je med mladinkami (tekle so s Kisovca) presenetila Lea Einfalt, zmaga je z **Yasemin Can** odšla v Turčijo. Pri mladincih (start na Primožu) je naslov prvaka osvojil Eritrejec **Yossief Andemichael**, najboljši Slovenec je bil Urban Jereb na 28. mestu. Pred obračuni za naslove svetovnih prvakov je bila že zjutraj odprta tekma za vse rekreativce. Na startu jih je bilo vsega 68. Zmagal je Italijan Emanuele Manzi (1:04:56), najboljši Slovenec je bil na petem mestu Franci Teraž, med ženskami pa je slavila Mihaela Tušar. Medtem ko so Afričani plesali na cilju, je bil zadovoljen tudi **Dušan Papež,** direktor tekmovanja, ki je z ekipo v zadnjem letu vložil veliko truda v organizacijo tako velikega tekmovanja. V slovenski reprezentanci so bili večinoma tekači z Gorenjskega. Za oceno nastopa smo vprašali štiri (spodaj).

Članica Mateja Kosovelj je s petim mestom dosegla najboljšo slovensko uvrstitev.

Pri članih je zmagal Eritrejec Samson Gashazghi, za katerega je bila to prva velika tekma v gorskem teku.

Po teku je Eritrejcem ostalo še dovolj moči za slavje. Plesali so v družbi planšarja.

Tekmo mladincev sta zaključila Hrvata, ki sta navdušila s posebnim prihodom v cilj.

Lea Einfalt, 6. mesto:

"Nisem pričakovala, da bom med deseterico. Tekmo sem vzela kot nabiranje izkušenj in dober trening za zimski del sezone, kjer imam kot smučarska tekačica za cilj olimpijado mladih."

Simon Alič, 82. mesto:

"Najbolje mi je šlo v strmem srednjem delu proge. Na splošno sem kar zadovoljen. Napovedoval sem približno tak čas zmagovalca in nisem presenečen, da ga je postavil temnopolti tekač."

Sebastjan Zarnik, 84. mesto:

"Nisem tekel slabo, čeprav se do Primoža nisem počutil dobro. Sem pa zadovoljen z drugo polovico proge. Glede na to, da treniram ob službi in da imam družino, je to moj trenutni maksimum."

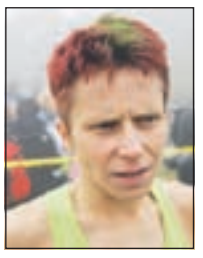

Valerija Mrak, 59. mesto:

"Zelo sem razočarana. Na treningih mi je šlo vse v redu, na tekmi pa se imela tako trde noge, da sem razmišljala celo o odstopu. Ne vem, kje je razlog. Računala sem na precej boljši čas."

Hitrejše od Urške bilo ni nobene

Miroslav Braco Cvjetičanin

Juriš na Vršič pomeni kolesarjev veliko več, kot je videti. Že nekaj let ta isti juriš pomeni veliko več tudi kolesarkam. Za nekoga ekstremno dejanja ali neverjeten podvig, za drugega je to ritual, potrditev samega sebe in spet za nekoga navadna tekma ali čisto običajen kolesarski izlet. Tisti, ki imamo radi kolesarjenje in kolesarstvo, redko spregledamo datum, ko se zgodi taka prireditev.

Pred vršiškimi stopali v Kranjski Gori se je tudi letos zbralo okoli tisoč ljubiteljev te kačasto pokončne ceste, ki te v dobrih desetih kilometrih dvigne za osemsto višinskih metrov. Spodaj je mesto, zgoraj je samo ena hiša. Spodaj je življenjski vrvež, zgoraj se oblaki zaletavajo v špičaste skale raztresenih vrhov. Spodaj je vsakdan, zgoraj pa trenutki odklopa od vsakdana ... Ampak, treba je najprej kolo prirniti do teh oblakov, skal, do te edine hiše. To pa ni tako lahko, kot se bere. Dandanašnji ni nič lahkega, bi lahko potrdil, dokler ne srečaš ljudi, ki s svojo voljo znajo prepričati celo večne nergače, skeptike in pesimiste, da se vse da, če se hoče. In spet se sliši tako preprosto.

Tam nekje v objemu Vršiča, mislim, da je bil 14. ovinek, sem opazil, da me k vrhu sploh ne preganja moja moč, ampak samo volja. Moč je ostala že nekje pri desetem ovinku. Potem, malo naprej, sem postal, da bi videl, kdo vse me "preganja" proti vrhu, kdo mi sledi, kdo je za mano. Sami pisani dresi, čelade na glavah, kolesa in na njih ljudje različnih obrazov. Nekaterim se je videla kilometrina cest, zarezana v bore, nekaterim se je videl ugasnjen plamen v očeh. Nekateri so bili videti kot junaki, spet drugi kot mučeniki. Potem je po kockah pripeljala Urška. Imela je črne prste in kaplje znoja na sencah. Črni kodri so ji kukali izpod čelade, oči so gledale proti vrhu. Imela je okvaro, biciklova ogrlica je postana navadna veriga, ki se je snela v najbolj neugodnem trenutku. Snela se je, ko je Urška jurišala na Vršič. Sama je popravila kolo in sama je prišla do vrha. Lani ni vedela, da bo letos s specialko prevozila vse serpentine Vršiča. Ni mogla niti vedeti, da bo letos zmagovalka. Urška je imela črne prste zaradi naoljene verige. Ko si jih je v dolini umila, je z umazanijo vred sprala tudi slabo voljo. Utrujenost je ostala v njej, a se je ob sprejemanju čestitk vseh, ki jo poznamo, tudi ta počasi poslavljala iz njenega telesa. Tako je Vršič dobil novo junakinjo Urško, od katere tisti dan ni bilo nobene hitrejše ... mogoče tudi lepše ne.

Zmagovalka Urska Bizjak

Loško zmagoslavje na Vršiču

Delček Glasovih jurišnikov

Izzivanje menedžerjev

Miroslav Braco Cvjeticanin

Kolesarski klub Sava Kranj na čelu z Vinkom Perčičem in Francem Hvastijem je že četrtič organiziral kolesarski Izziv treh vrhov. To je svojevrsten dogodek, na katerega so vabljeni vsi tisti, ki tako ali drugače podpirajo kolesarski klub Sava Kranj. Tako ali drugače pomeni, da pomagajo kot sponzorji oziroma finančno, kar je v današnjih časih še posebej pohvale vredno, ali pa tudi kot pomočniki, ki so v klubu odgovorni, da športno kolesarska tradicija v Kranju traja še naprej. Predsednika uprave Save, d. d., Janeza Bohoriča sicer letos prvič zaradi službene obveznosti ni bilo, da bi pozdravil udeležence, zato pa sta Vinko Perčič kot predsednik kluba in Franc Hvasti kot direktor kluba s prijaznimi in spodbudnimi besedami na 130 kilometrov dolgo pot, na kateri so morali premagati kar 2000 metrov višinske razlike, pospremila skoraj trideset menedžerjev oziroma direktorjev. Med njimi sta bili tudi dve predstavnici nežnejšega spola, ki sta celotno traso odpeljali brez vsakršnih težav in znova dokazali, da težki progi navkljub še vedno zmagata volja in motivacija ter želja po dobrem druženju. Tradicionalna trasa Izziva treh vrhov poteka iz Kranja prek Kamnika, Črnivca do Luč v Logarski dolini in se potem nadaljuje prek Pavličevega sedla v Avstrijo in prek Jezerskega vrha nazaj v domovino ter naprej v cilj v Kranju. Ena najzahtevnejših kolesarskih tras je, pravijo, dovolj zahtevna za izzivanje menedžerjev in direktorjev in prav zaradi tega je udeležba vsako leto večja, kar pomeni, da ima tudi klub vsako leto večjo podporo.

Udeleženci Izziva treh vrhov na Jezerskem

GIBAJTE SE Z NAMI
Miroslav Braco Cvjetičanin

Odlična druščina

Več razlogov je, da smo se kolesarji in kolesarke Gorenjskega glasa v soboto počutili zelo dobro. Prvi razlog je verjetno enkratna prireditev, kot je Juriš na Vršič. Tisti dan je v Kranjski Gori zelo pozitivna energija. Nekatere je bilo sicer strah rezultata, nekatere je bilo strah strmine Vršiča, nekatere serpentin in kock, nekateri pa so prišli zgolj zaradi užitka in dobre družbe. Dobre družbe v vrstah Glasovih kolesark in kolesarjev pa ne manjka, in kot kaže, je še dolgo ne bo zmanjkalo. Na vrhu smo lovili sapo in umirjali srčni utrip. Hiteli smo klepetat in podoživljat vzpon. Vsakdo je zmagal na svoj način. Ne vem, če je kdo priznal poraz. Juriš na Vršič je tradicija, ki jo mora vsak kolesar doživeti. To nam je vsem znano. Vršič je kolesarska meka, to se ve, in kdor se s kolesom znajde tam zgoraj, ima drugačne občutke kot kjerkoli drugje ob ali na kolesu.

Tudi ko se je prireditev končala, smo še vedno ostali skupaj. Nekdo je rekel, da je Vršič enkrat na leto, in zato si zasluži vsaj en dan "opevanja", zato smo vztrajali še do poznega večera. Gorenjski glas, kolo in kolesarjenje gredo vkup in z njimi ljudje, ki imajo vse to radi. Zanimivo je bilo opazovati, kako pisana druščina smo in kako enake interese imamo. Raje kot prekolesarjene kilometre imamo dobro vzdušje znotraj druščine. Vesel sem bil, da nam je uspelo prispeti do vrha Vršiča. Nismo ga premagali, ker je Vršič nepremagljiv.

Koledar gre proti jeseni in sonce gre vse hitreje za hribe, mi pa bi še vedno radi kolesarili ob sredah. Še ta teden se dobimo ob 17. uri potem pa bomo start premaknili za pol ure, torej na 16.30, in tako bo potem ostalo, vse dokler nam končno spet ne vzamejo poletne ure. Hkrati pa smo se odločili naše vadbe ponavljati tudi ob sobotah, tako da si zapomnite uro 9., vsako soboto na starem mestu, torej pred stavbo, na parkirišču Gorenjskega glasa. Jesen v življenju je, pravijo, najlepša, tega še ne vem. Že vrsto let pa ugotavljam, da pa je jesen na kolesu najlepši letni čas.

Glasova vadba: GG-Kokrica-mimo Valya-Britof-Šenčur-Vopovlje-Vodice-Smlednik-Jeprca-Škofja Loka-ob železnici-Breg-Gorenc. Za vse tri skupine enaka trasa.

šport ob jezeru
Lakeview sport events
www.sport-bled.si

Pridite na tek okoli jezera!

Društvo Šport ob jezeru želi s svojo dejavnostjo poživiti dogajanja ob jezerski obali ter povabiti obiskovalce, da se rekreirajo v čudoviti naravi Blejskega jezera. Naše sporočilo je, da je skrb za lastno telo in rekreacija predvsem užitek! Nekaj, kar ljudi napolni s pozitivno energijo. Ob tem moramo ohraniti pravo mero, da se ne izčrpavamo, marveč gradimo zdravje in samozavest ter boljše fizično kot tudi psihično počutje. Pridite v soboto, 11. septembra, ob 9. uri in skupaj bomo tekli okoli jezera! Ne pozabite: v nedeljo, 12. septembra, bo Originalni tek okoli Blejskega jezera! Pridite in uživajte.

Life is good.

Pokrovitelji:
SKB SAMSUNG AdriaticSlovenica INTERSPORT Gorenjski Glas
Rodeo trade, Škofja Loka, d.o.o., Mestni trg 2, Škofja Loka

Napovednik rekreativnih dogodkov

Izlet na Lubnik, jama Kevdrc, organizator: Planinsko društvo Tržič Datum: 11. septembra. Dodatne informacije: PD Tržič, 04/596 42 24, 04/596 19 50, 04/595 84 30, www.planinsko-drustvo-trzic.si, e-naslov: marija.klofutar@gmail.com

Tekaški dnevi 2010: Lahkih nog radovedni naokrog, organizator: ŠD MLADI UP. Datum: 12. september. Dodatne informacije: ŠD Mladi up, 051/346 897, www.tekaskitrener.si, e-naslov: urban@tekaskitrener.si ali urban@praprotnik.si.

Migaj raje z nami!
OLIMPIJSKI KOMITE SLOVENIJE ZDRUŽENJE ŠPORTNIH ZVEZ
REGIJSKA PISARNA JESENICE
www.olympic.si

Kranj

Pozabil upihniti svečo

V petek so kranjski poklicni gasilci dvakrat hitro posredovali in preprečili, da bi se manjši ogenj razširil v neslutene razsežnosti. Kmalu po 2. uri zjutraj so jih poklicali s Križnarjeve poti v Kranju, kjer je v eni od hiši zaradi okvare likalnika zagorelo v dnevni sobi. Poleg poklicnih gasilcev so na kraj dogodka prihiteli tudi prostovoljni gasilci iz Stražišča in Bitenj. Požar so skupno pogasili, nato pa hišo dobro prezračili. Nekaj po 16. uri pa se je sprožil požarni alarm v domu starejših občanov na Planini. Oskrbovanec doma je namreč pozabil ugasiti svečo, zato se je na mizi vžgal časopis, kasneje pa še brisača. Poklicni gasilci so ogenj hitro pogasili in s tem preprečili, da bi se razširil. **S. Š.**

KRIMINAL

Domžale

Rop na železniški postaji

V četrtek okoli pol desete zvečer so policijo obvestili o ropu na železniški postaji v okolici Domžal. Neznana storilca sta vstopila v prostore za zaposlene, delavcu zagrozila s pištolo in zahtevala denar. Iz blagajne sta vzela nekaj sto evrov in nato peš pobegnila. V dogodku ni bil nihče ranjen, policisti pa o roparjih še poizvedujejo.

Kranj

"Sezuli" avtomobila

V noči na četrtek so neznani storilci na Ulici Tuga Vidmarja v Kranju z osebnega avtomobila Peugeot odvzeli vsa štiri aluminijasta platišča s pnevmatikami znamke BF Goodrich. Lastnico so oškodovali za 1200 evrov. Vsa štiri aluminijasta platišča so neznanci sneli tudi z osebnega vozila Renault Megane, ki je bil parkiran na Planini. Lastnica je prijavila za petsto evrov škode.

Kranj

Konopljo gojil v domačem laboratoriju

Kriminalisti Sektorja kriminalistične policije PU Kranj so pridobili sodno odredbo in opravili hišno preiskavo pri 33-letnem osumljencu iz okolice Kranja. Kot so domnevali, so v stanovanjskih prostorih našli osebna laboratorija, v katerih je osumljeni gojil prepovedano drogo konopljo. Kranjčanu so zasegli 35 sadik in opremo za gojenje konoplje - ventilatorje, žarnice, urne mehanizme, vodno črpalko, vlažilec zraka in merilec vlage. Zoper osumljenega so policisti podali kazensko ovadbo zaradi suma storitve kaznivega dejanja neupravičene proizvodnje in prometa s prepovedanimi drogami, za kar je zagroženo od enega do deset let zapora. **S. Š.**

Nesreča s teptalnikom na sodišču

Včeraj so začeli soditi Primožu Rihtaršiču in Matevžu Demšarju, ki sta po mnenju tožilstva odgovorna za nesrečo na smučišču Stari vrh, v kateri je januarja lani umrla šestletna deklica.

Simon Šubic

Kranj - "Resno obžalujem stvari, ki so se zgodile. Tega dogodka ne odpuščam niti sam sebi. Kar se je zgodilo, se ne da popraviti. Globoko sem prizadet zaradi vsega skupaj, tudi zato, ker sta bila starša umrle deklice moja kolega," je včeraj na kranjskem okrožnem sodišču dejal 33-letni **Primož Rihtaršič** iz Bukovice, obtožen kaznivega dejanja povzročitve splošne nevarnosti. 11. januarja lani je na smučišču Stari vrh s snežnim teptalnikom pripeljal do vlečnice Zapreval, ki se je ravno tedaj ustavila. V trenutku, ko je zapeljal čez njeno progo, je vlečnica znova začela obratovati, pri tem pa je teptalnik nesrečno zagrabil šestletno **Ano Stanonik**, ki se je z mamo peljala po vlečnici. Deklica je pri tem prejela tako hude rane, da je umrla na kraju nesreče. Povzročitve splošne nevarnosti je obtožen tudi direktor Smučarsko turističnega centra Stari vrh **Matevž Demšar**, ker da kot odgovorna oseba ni poskrbel za zaprtje tistega dela smučišča oziroma Rihtaršiču ni preprečil vožnje s teptalcem v času, ko je vlečnica obratovala.

Prvoobtoženi Rihtaršič je sodnemu senatu, ki ga vodi sodnica **Marjeta Dvornik**, pojasnil, da se je z Demšarjem srečal, preden se je s teptalcem odpeljal po smučišču. "Povedal sem mu, da snowboard parka še nismo uredili, ker so boarderji namesto ob 9. uri prišli šele ob 11. uri. Dejal mi je, da gre tja pogledat, slabo minuto kasneje pa sem se za njim odpeljal tudi sam. Ko sem se s teptalnikom pripeljal do vlečnice, je ta delovala. Ustavil sem se in čakal, da se bo izpraznila. Tedaj se je vlečnica ustavila in začel sem pogledovati gor in dol, ali je kaj narobe. Demšar je stal na drugi strani vlečnice deset metrov nižje, gledal je gor in dol kot jaz ter govoril po radijski zvezi. Prepričan sem bil, da je on ustavil vlečnico, pri sebi pa nisem imel radijske postaje," se spominja. Na vprašanje, ali mu je Demšar dal jasen znak, naj vlečnico prečka, je odgovoril negativno. Povedal je še, da od nesreče naprej ne vozi več teptalnika. "Odnehal sem zaradi tega dogodka, pa tudi se nisem hotel kazati staršem deklice, ki so sosedje na smučišču. Ne bi rad še poslabšal situacije."

Matevž Demšar po tragični nesreči na Starem vrhu

"Z deskarji smo bili tega dne dogovorjeni, da pred 9. uro pridejo v deskarski park in pokažejo, kako naj uredimo skakalnico. Kot mi je dejal Rihtaršič, so zamudili, zato sem se s smučmi ob 11. uri peljal do parka in okaral enega od deskarjev, ker so zamudili. Potem sem se začel spuščati proti snežnemu topu nekoliko nižje, da bi ga ugasnil. Pri tem sem ali govoril po telefonu ali poslušal radijsko zvezo. Ne spomnim se več natančno. Po svoji oceni sem bil proč od kraja nesreče približno trideset metrov. Ko je Rihtaršič prečkal vlečnico, sem bil proti teptalniku obrnjen s hrbtom, gledal sem proti snežnemu topu. Kar naenkrat sem zaslišal močan hrup motorja, slišal sem vpitje. Ko sem pogledal gor, se je nesreča že zgodila. Pred tem nisem slišal ničesar," je povedal senatu. Kot je še razložil, je na smučišču pravilo, da se s teptalnikom ne gre na smučišče brez radijske povezave. "Obvezno mora biti zraven tudi nadzornik, da ustavi smučarje, in vodja obratovanja, da ustavi naprave," je senatu razložil Demšar.

V gorah se mnogi tudi izgubijo

Policija ugotavlja, da se je letos veliko planincev v gorah izgubilo in so nato prek mobilnega telefona zaprosili za pomoč.

Simon Šubic

Kranj - Tudi septembra se mnogi odpravijo v gore, zato policija opozarja, da se je v zadnjih dneh močno shladilo in lahko planinci ponekod pričakujejo tudi snežne padavine. Pred odhodom na turo zato preverjajte vremensko napoved, izbrana tura pa naj bo primerna vašim fizičnim sposobnostim, počutju in znanju. Še vedno je namreč preveč takih, ki gore vzamejo preveč zlahka in se na turo slabo pripravijo. Gore so namreč zahtevno in za nevešče tudi nevarno okolje.

Kljub slabemu vremenu so imeli gorski reševalci tudi zadnji konec tedna kar precej dela. V soboto okoli 8. ure je pri domu Planika pod Triglavom padel nemški planinec in si pri tem poškodoval roko, zato so ponj odšli gorski reševalci Postaje GRS Bohinj in dežurna ekipa za reševanje v gorah na Brniku, ki je po ponesrečenca odletela s policijskim helikopterjem. V nedeljo okoli 13.45 je na planini Prevala nad Begunjami na Gorenjskem zaradi odkrušene skale planinec zdrsnil deset metrov globoko. Pomagali so mu reševalci GRS Radovljica, ki so planinca prenesli do policijskega helikopterja, s katerim so ga prepeljali v jeseniško bolnišnico. V nedeljo pozno popoldne pa je starejši planinec omagal sredi poti s Komne proti koči pri Savici. Gorski reševalci iz Bohinja so izčrpanemu planincu pomagali priti v dolino.

Policija ugotavlja, da se je letos veliko planincev v gorah izgubilo in so nato prek mobilnega telefona zaprosili za pomoč. "Iskanje v gorah je izredno zahtevno, zato je potrebno, da o svojih namerah in poteh nekoga obvestimo oziroma se vpisujemo v planinske knjige v kočah s točnimi podatki in od teh ne odstopamo oziroma ne spreminjamo ture. Ti podatki so ključni za policijo in gorske reševalce, ki takšne ljudi nato iščejo. Na turo v gore se vedno pripravite tako, kot da se bo zgodilo nekaj nenačrtovanega. Primerna oprema za bivak ali pa vsaj znanje, kako preživeti v zahtevnih razmerah, vam bo olajšala že samo čakanje na pomoč," svetujejo na Policijski upravi Kranj. Če menite, da niste sposobni sami opraviti ture, je najbolje najeti gorskega ali planinskega vodnika, s katerim jo boste laže, dodajajo.

S policijskim helikopterjem so zadnji konec tedna poleteli po dva poškodovana planinca. / Foto: Anka Bulovec

V Ljubljani so končno odkrili velik spomenik njenemu največjemu županu - Ivanu Hribarju. Ravno pravi čas, pred skorajšnjimi županskimi volitvami. Kako skromna je namreč v primerjavi s Hribarjem večina današnjih županov in županskih kandidatov!

Poklon (gorenjskemu) županu Ljubljane

Miha Naglič

Gorenjec Ivan Hribar (rojen 19. septembra 1851 v Trzinu) je v Ljubljani sicer že imel vsaj tri kiparske portrete, poprsje pred Univerzo ter portretni glavi v Narodni galeriji in veži Magistrata. A pravega spomenika, takšnega, kakršnega je kot župan postavil svojemu gorenjskemu rojaku Francetu Prešernu, sam ni imel. Zdaj ga ima, na bližnjem in po njem imenovanem, sedaj lepo obnovljenem (delo arhitekta Mateja Vozliča) Hribarjevem nabrežju. Naredil ga je akademski kipar Mirsad Begić, v natečaju sta sodelovala tudi njegova kolega Jakov Brdar in Metod Frlic. Župana je upodobil v trenutku, ko od cesarja dobi pismo, v katerem Njihovo veličanstvo obljublja podporo obnovi v potresu porušenega mesta. Župan pa stoji vizionarsko, kot da je zazrt v prihodnost, od katere si veliko obeta. In res je v štirinajstih letih svojega županovanja (1896-1910) naredil neverjetno veliko. V sodelovanju z velikim slovenskim arhitektom in urbanistom Maksom Fabianijem sta iz porušenega in nekoliko zanemarjenega provincialnega gnezda naredila sodobno, z elektriko razsvetljeno mesto z novimi parki (Miklošičev park pred sodno palačo), mostovi, palačami, šolami, bolnišnicami, tudi mestno ubožnico in mestno ljudsko kopeljo, po ulicah je vozila nova električna cestna železnica ... Ko ga je cesar 1896 sprejel v Budimpešti in se mu je novi župan zahvalil za potrditev, mu je Franc Jožef I. dejal, da "je mojo potrditev jako rad potrdil, ker je slišal o meni le dobro in ker je prepričan, da najde Ljubljana v meni župana, ki je vsled delavnosti in energije popolnoma sposoben dvigniti jo iz razvalin".

Ko ga je mestni svet leta 1910 že šestič izvolil za župana, pa isti cesar izvolitve ni potrdil. Vzrok naj bi bila županova podpora velikim protinemškim demonstracijam v Ljubljani septembra 1908. Pri cesarju naj bi ga očrnil njegov osebni zaupnik in namestnik v Sarajevu, general Oskar Potiorek (rojen v Pliberku, 1914 preživel sarajevski atentat, nato poveljeval prvemu avstro-ogrskemu napadu na Srbijo, a bil zaradi neuspeha razrešen in upokojen), temu pa ga je zatožil Ivan Šušteršič, takratni deželni glavar in klerikalni prvak, ki je imel liberalca Hribarja tudi sicer v želodcu. Ko je general uvidel, da je po Hribarjevi odstavitvi na Kranjskem povsem prevladala klerikalna stranka, je svoje dejanje obžaloval in v zasebnem pogovoru izjavil: "Ich beduare es aber jetzt, weil ich sehe, dass in Krain Kapläne herrschen" ("Zdaj, ko vidim, da na Kranjskem vladajo kaplani, to obžalujem"). Ko je župan videl, da zaradi nepotrditve njegove izvolitve nastaja med meščani veliko razburjenje, jim je naslovil tiskani razglas. "Častiti someščanje! Dobil sem uradno obvestilo, da Njegovo veličanstvo ni blagoizvolilo potrditi soglasne moje šeste izvolitve za župana ljubljanskega. Z drugimi besedami rečeno: vlada te izvolitve ni priporočila cesarju v potrjenje ... Hudi časi nastopili so v Avstriji za vse one Slovane, ki se ne dajo zlorabljati za slepo orodje oficijelne vsenemške politike. Toda treba je ohraniti mirno kri, vsakoršna razburljivost, pa naj bi bila še tako upravičena ter tudi v zakonu utemeljena, naj izostane ... Sicer pa, častiti someščanje-somišljeniki: narodne zavednosti in slovanske vzajemnosti med nami Slovenci ne izkorenijo več vsi vojni zbori tega sveta."

Sledila je svetovna vojna in po njej nova Država Srbov, Hrvatov in Slovencev, za katero si je Hribar kot velik slovanofil dolgo prizadeval in bil 1919-21 njen prvi veleposlanik v "zlati Pragi", 1921-23 kraljev pokrajinski namestnik za Slovenijo in 1932-38 senator. Ko je Kraljevina Jugoslavija 1941 tako hitro kapitulirala, je bilo to njegovo življenjsko razočaranje. In potem je prišel 28. december 1941. Tega dne ga je italijanska okupacijska uprava poklicala na sestanek, na katerem mu je ultimativno ponudila županski položaj. Takšnega ponižanja nekdanji župan ni mogel prenesti; ko se je vračal s sestanka, se je na tistem delu nabrežja Ljubljanice, ki se imenuje po njem in kjer zdaj stoji spomenik, ovil v jugoslovansko zastavo in se vrgel v reko. V poslovilnem pismu je zapisal Prešernove verze iz Krsta pri Savici: "Manj strašna noč je v črne zemlje krili, / ko so pod svetlim soncem sužni dnovi." Devetdesetletni starec je raje utonil v valovih Ljubljanice, kot da bi hlapčeval okupatorju - kot so to počeli njegovi nekdanji politični nasprotniki.

Spomenik nekdanjemu županu je odkril sedanji, Zoran Janković. Končno, bi lahko rekli, hkrati mu marsikdo očita, da je tudi ta dogodek v funkciji njegove predvolilne kampanje. Po svoje upravičeno, po drugi strani pa je vendarle prav ta župan, tudi sam velik graditelj, tisti, ki je končno počastil svojega velikega predhodnika. Spomenik so odkrili ob stoletnici sklepa Hribarjevega dolgoletnega županovanja, ki se je, kot rečeno, izteklo 1910. Morali bi ga seveda že mnogo prej, lahko bi ga tudi prihodnje leto ob 70-letnici županove smrti. A je kar prav, da so ga ob obletnici, ki bolj spominja na njegovo veliko delo kot na tragično smrt.

Okupator je 28. decembra 1941 od njega zahteval, naj prevzame županski položaj. Takšnega ponižanja nekdanji župan ni mogel prenesti; ovil se je v jugoslovansko zastavo in se vrgel v Ljubljanico. Devetdesetletni starec je raje utonil kot da bi hlapčeval okupatorju - kot so to počeli njegovi nekdanji politični nasprotniki.

Novi spomenik županu Ivanu Hribarju, delo kiparja Mirsada Begića / Foto: Gorazd Kavčič

POGOVOR

Snovanja

Nejc Mikolič iz Krope je glasbenik mlajše generacije. Jeseni bo vpisal tretji letnik viole na Akademiji za glasbo v Ljubljani, je član orkestra Young Euro Classic v Berlinu, od leta 2008 je redni nadomestni član v orkestru Slovenske filharmonije, veliko nastopa kot solist in v komornih sestavih, honorarno pa tudi poučuje violino v Glasbeni šoli Radovljica.

Visok cilj je najboljši motiv

Nejc Mikolič, violinist in violist

Igor Kavčič

Dvakrat ste že igrali v orkestru Young Euro Classic, s katerim ste nanizali nekaj koncertov po Nemčiji in Balkanu. Mladi Evropejci igrajo klasiko ali kako bi se temu reklo ...?

"Sedež orkestra je v Berlinu. Ustanovili so ga lani, ob obletnici padca Berlinskega zidu, ideja ustanoviteljev pa je bila povabiti mlade glasbenike z Balkana, oziroma iz bivše Jugoslavije, da nas združijo preko glasbe. Meni se motiv sicer zdi nekoliko za lase privlečen, a vseeno, lani jeseni smo poskusno nastopili kot godalni orkester, letos poleti pa smo po Nemčiji že uspešno koncertirali kot simfonični orkester. Zdaj nas v njem igra pet Slovencev, v orkester pa so nas priporočili profesorji z akademije.

Zame je to predvsem zelo dobra izkušnja. Opazil sem, da smo Slovenci v primerjavi z drugimi republikami nekdanje skupne države na precej višjem nivoju, spoznal sem veliko novega repertoarja, super je srečevati nove ljudi, seveda pa tudi vidiš svet in se imaš nasploh dobro. V orkestru sem bil sicer namestnik vodje violske sekcije."

Zdaj igrate violo, vašo glasbeno pot pa ste začeli z violino in kasneje še klavirjem. Gre za dva povsem različna inštrumenta, na klavirju pritisneš tipko in je ton, na violini pa s prsti leve roke pravi ton iščeš ...

"Moja glasbena pot je bila kar pestra. Doma se sicer nihče ni profesionalno ukvarjal z glasbo, razen tega, da vsi nekaj pojemo. V vrtcu je bila prva kljunasta flavta, ko sem šel v nižjo glasbeno šolo, pa sem začel z violino. Vsi so namreč govorili, imaš posluh, violino boš šel ... V četrtem razredu sem se odločil še za klavir, za katerega sem šest razredov opravil v treh letih. Klavir me je v bistvu vseskozi spremljal, v srednji šoli je bil tudi obvezni stranski predmet. Kasneje sem se odločil še za orglarsko šolo. Seveda pa je bila moja prioriteta vedno violina, vse drugo je bilo nekako "za zraven"."

Kako so na to gledali vaši profesorji?

"V redu. Nikoli ni bilo problema. Sam pri sebi sem že kmalu ugotovil, da se bom poklicno ukvarjal z glasbo. Sicer pa so profesorji v tvojem glasbenem razvoju zelo pomembni, ne le kot tisti, ki te učijo igranja na instrument, ampak tudi v pedagoškem in psihološkem smislu. Armin Sešek me je na srednji šoli kot violinista "spravil v red", prav tako je odličen profesor Mile Kosi, ki je sedaj moj mentor viole na akademiji."

Jeseni boste vpisali tretji letnik viole, kaj pa violina? Vedno me je zanimalo, koliko drži krilatica, da gre tisti, ki mu "zmanjka" na violini, potem med violiste?

"Včasih je menda to kar veljalo, zdaj pa je povsem drugače, saj je tudi med violisti kar precejšnja konkurenca. Za violo sem se odločil povsem po naključju. Bil sem še v osmem razredu osnovne šole, ko sem že opravljal izpite za violino v prvem letniku srednje glasbene šole. Tako sem v četrtem letniku umetniške gimnazije ostal brez profesorja, zasebne ure pa bi bile zame predrage. Potem sem v roke vzel violo in se odločil za profesorja Kosija, čeprav je Sešek hotel, da se na tej stopnji odločim še za oba inštrumenta. Ko zdaj gledam nazaj, mi niti malo ni žal, da sem se odločil za violo. Odlično se počutim med violisti, ki so v povprečju tudi značajsko drugačni kot violinisti. Profesor Kosi me je v nadaljevanju priporočil tudi v orkestru Slovenske filharmonije, kjer sem menjal violistko na porodniški."

Kako so na vas "mladinca" gledali v prvem med slovenskimi orkestri, ko ste sedli med violiste?

"Seveda sem bil na začetku pod drobnogledom vseh. Imel sem občutek, da samo gledajo, kdaj bom "zasral", kdaj bom narobe potegnil lok in mi bodo rekli, hvala lepa. A se je dobro izteklo, tako da sem postal stalni nadomestni član orkestra. Letos sem angažiran za vse abonmaje. Priznam pa, da je bilo na začetku kar težko, saj nas na srednji šoli, pa tudi na akademiji bolj slabo pripravljajo na igranje v orkestru. Izkušnje, nov repertoar, pa tudi nekaj denarja za bencin, najemnino za stanovanje v Ljubljani ... To je to."

Nejc Mikolič, violinist, violist in organist iz Krope / Foto: Matjaž Resman

Precej nastopate tudi kot solist. V tej sezoni vas čakata dva koncerta, novembra v Radovljici, januarja pa v Ljubljani ...

"Taki nastopi so pomembni za motivacijo pri učenju novih skladb. Imaš cilj, veš, da se moraš dobro pripraviti. Tako več delaš, kot bi sicer. Je pa dobro, če dobiš priložnost za nastop. Če te nihče ne sliši, si lahko še tako dober, pa nihče ne bo vedel zate in boš na koncu pristal kot učitelj nekje na koncu sveta ..."

Tudi vi honorarno že učite violino v radovljiški glasbeni šoli ... Kakšen recept podajate učencem? Talent ali trud?

"Honorarno učim že četrto leto. Kakšen recept imam za otroke? Pomembno je oboje, tega se morajo zavedati vsi tisti, ki hočejo v glasbi kaj doseči. S talentom je recimo mogoče narediti srednjo šolo, a se ti na akademiji, če nisi priden in discipliniran, kaj hitro "zatakne". Seveda pa je dobro imeti tudi nekaj talenta. Posluh je sicer mogoče razviti do neke stopnje, a za kaj več moraš to imeti v sebi."

Menda veljate za kar zahtevnega učitelja?

"Ne vem. Mogoče sem kdaj tudi malo "zoprn", saj želim, da se tudi otroci potrudijo, če se že jaz z njimi trudim. Glasbena šola vendarle ni popoldansko varstvo, ampak je potrebno nekaj za uspeh tudi narediti. Če je učitelj pripravljen delati z otrokom, je velika škoda, če se otroku ne ljubi."

Kakšni so vaši načrti v glasbi?

"Željo imam obiskovati master class pri kakšnem priznanem profesorju viole v tujini. Prav je, da si postavimo malo višje cilje, ki jih želimo doseči. Ti so namreč najboljša motivacija za delo. Svoje poklicne vloge ne vidim le v profesuri, ampak tudi v igranju v kakšnem dobrem orkestru, kar orkester Slovenske filharmonije vsekakor je. Ob glasbi pa je potrebno tudi živeti običajno življenje. Zelo pomembno je gojiti tudi športne aktivnosti, saj le tako lahko ostaneš v stalni kondiciji."

Menda ste še vedno tudi stalni organist v domači župniji v Kropi?

"Sem. Ampak, verjemite mi, če ne bi imel veselja s tem, tega zagotovo ne bi počel. Včasih je tudi težko, ko grem v soboto na zabavo in ob drugi uri zjutraj začnem gledati na uro, ker vem, da bo ob sedmi uri treba vstati, ker je ob osmih maša pri sv. Lenartu. Drugi se imajo juhuhu fino še naprej, jaz pa moram domov. Dobro bi bilo le, da bi imel na voljo koga, ki bi me lahko zamenjal."

"Prav je, da si postavimo malo višje cilje, ki jih želimo doseči. Ti so namreč najboljša motivacija za delo."

POGOVOR

Snovanja

Nagrado Jazzon za najboljšo slovensko jazzovsko kompozicijo, ki jo vsako leto sredi avgusta podeljujejo v okviru festivala Jazznity v Novem mestu, je letos za skladbo Glasba ostane prejel kitarist Klemen Smolej s Koroške Bele.

Improvizacija je svoboda

Klemen Smolej, kitarist

Igor Kavčič

Nagrada Jazzon, pravzaprav edina nagrada za mlade jazzovske komponiste pri nas, je v jazzovskih krogih precej odmevna zadeva. Je nagrada, ki stoji. Zelo pomenljiv pa je tudi naslov vaše nagrajene skladbe Glasba ostane ...

"Skladba *Glasba ostane* je nežna balada, za katero sem že, ko sem jo pisal, vedel, da bo posvečena mojemu pokojnemu očetu Andreju. V nekem trenutku sem namreč zelo čustveno razmišljal o vseh dobrih stvareh, ki jih je naredil zame. Hkrati je skladba na neki način tudi zahvala vsem tistim, ki so me, tako kot oče, uvajali v glasbo in me v mojem razvoju usmerjali na pravo glasbeno pot. Naslov skladbe govori tudi o tem, da glasba, ki je dobra, vedno ostane v tebi, ne glede na to, kdaj je bila napisana."

Ne boste rekli, da pri pisanju skladbe za tak natečaj na avtorja vsaj malo ne vpliva tudi njegovo vedenje o tem, kdo so člani žirije, ki odloča o izboru najboljših skladb?

"Odkar sem pred petimi leti prvič slišal za razpis za nagrado Jazzon, sem vsako leto nanj poslal skladbo. Žirija je moje skladbe vselej uvrstila tudi v ožji izbor sedmih najboljših skladb, leta 2007 pa sem prejel tudi nagrado občinstva. Letos sem nagrado še najmanj pričakoval, saj balade ponavadi "ne gredo". Posebej pri občinstvu, ki običajno glasuje za hitrejše, bolj dinamične skladbe. Tako sem letos prvič izpustil koncert, na katerem izvajajo skladbe iz ožjega izbora in podelijo tudi nagrado, saj sem ob istem času imel svoj koncert."

Vaši kitarski nastavki niso bili ravno najbolj jazzovski. Oče, tudi vaš prvi učitelj klasične kitare v nižji glasbeni šoli, je igral v narodnozabavnem ansamblu, tudi akademijo ste zaključili v prvi generaciji diplomantov klasične kitare ...

"Oče se je celo svoje življenje preživljal z igranjem kitare, nekaj časa je učil na jeseniški glasbeni šoli, pa tudi v Italiji, a se je potem odločil za kariero kitarista v narodnozabavnem ansamblu *Slovenski muzikantje*. Takrat so bili ugodni časi za to zvrst glasbe. Doma pa je pogosto poslušal Louisa Armstronga, pritegnila ga je latino glasba, posebej ritmi bosa nova, veliko je poslušal gypsy swing in Djanga Reinhardta, ter zraven igral ... Če se boš pri njih učil ritma, boš to lahko prenesel na vse glasbene stile, mi je razlagal. Tudi starejši brat Jernej se je usmeril v kitaro, tako je pritegnilo tudi mene. Oče mi je dal glasbeno širino, hkrati pa sem ob njem spoznal tudi, da bi v narodnozabavni glasbi celo življenje igral le ritem ..."

Pri katerem ni improvizacije ... Kdaj vas je kot mladega kitarista zapeljal jazz?

"Bolj konkretne stike z jazzom sem dobil v srednji glasbeni šoli. V tretjem letniku sem se odločil za smer C, jazz in zabavna glasba. Jazz me je vedno bolj prevzemal. Takrat sem šel večkrat v klub Turist poslušat Primoža Grašiča, prvega pri nas, ki je v okviru banda igral tudi kot solist in je najbolj zaslužen, da so jazzovski kitaristi začeli pridobivati na veljavi. Kljub želji po študiju jazz kitare v tujini sem se najprej odločil za ljubljansko akademijo in študij klasične kitare. Vedel sem, da bom kasneje šel poučevat kitaro, za kar je potrebna naša akademija. Bil sem v prvi generaciji diplomantov klasične kitare in sicer pri profesorju Andreju Grafenauerju. Tri dni po diplomi sem imel sprejemni izpit na Deželnem konservatoriju v Celovcu, kjer sem nadaljeval še študij jazz kitare, sočasno pa sem učil kitaro na jeseniški glasbeni šoli.

Potem ko sem se nekako poklicno ustalil, sem si rekel, zdaj pa pridejo na vrsto stvari, ki me kot kitarista v glasbi še zanimajo. Prepričan sem, da v jazzu lažje najdeš svojo identiteto kot v klasiki. Postaviš se v situacijo, ko nisi le poustvarjalec kot v klasiki, ampak se lahko kot kitarist pokažeš v vsej svoji kreativnosti. Ta moja odločitev je bila pomembna tudi za moj osebnostni razvoj. Zanimali so me novi zvoki, raziskovanje v glasbi in nenazadnje improvizacija, kar je 'pokaži, kaj znaš' v danem trenutku."

Improvizacija, ki glasbeniku da občutek svobode ...

"Tako je. Kljub okvirom, ki so v glasbi, je improvizacija tista, ki ti daje občutek največje svobode. Že sam občutek, ko si noter, ko ustvarjaš, je nekaj posebnega, kar sicer lahko ponoviš, a nikoli ne bo enako. Odvisno, kako se počutiš v danem trenutku, čustev namreč ne moreš poustvariti še enkrat. Improvizacija je neke vrste avantura, v katero se spustiš in potem ... Jazz je zagotovo formula ena v glasbi."

Klemen Smolej s svojo jazzovsko kitaro, na katero v zadnjem času največkrat igra. Pravi, da je kitara znamke Gibson ES335 njegov "delovni konj".

Talent ali trdno in vztrajno delo?

"Oboje. Talent je seveda pomemben, a se ne gre le zanašati nanj. Potrebna sta tudi delavnost in vztrajnost. Jaz imam še danes dnevno rutino, da vadim. Sicer pa je meni največ pomenilo to, da sem delal stvari, ki so me veselile. Mene je najbolj potegnilo to, da sem v srednji šoli začel pisati prve lastne kompozicijem, in to, da so me drugi pri tem vzpodbujali, češ da pišem v redu skladbe, mi je dajalo pogum za naprej."

Za pogum vam je lahko tudi tokratna nagrada, mar ne?

"Mogoče res. Pripravljam projekt avtorske glasbe v tako imenovanem slogu "easy listning jazz". Napisal sem glasbo in aranžmaje za band, v katerem so saksofon, klaviature, kitara, bas in bobni, pri nekaterih skladbah tudi trobenta. Posneli smo že tri skladbe, v kratkem sledijo tudi druge za ploščo. To bo moj prvi poskus, da prodrem na jazzovsko sceno s svojo glasbo ..."

Ob sebi ste zbrali ekipo odličnih glasbenikov, sicer pa tudi sami precej igrate z različnimi posamezniki in sestavi ...

"Pred dnevi sem bil povabljen k sodelovanju v muzikalu, pišem aranžmaje za big bande in manjše zasedbe, napisal pa sem recimo tudi glasbo za internetno spletno stran nekega podjetja ... Po petnajstih letih poučevanja kitare v domači glasbeni šoli se z letošnjim letom selim v Glasbeno šolo Tržič. Dobro je imeti kontakt tudi z mlajšimi, saj se lahko tudi od njih še vedno česa naučimo. Danes otroci bliskovito napredujejo, nivo njihovega igrana je vsako leto višji."

Vašo glasbeno širino nedvomno dokazujejo tudi vse te kitare za igranje različnih slogov glasbe ...

"Za glasbo sem se odločil predvsem zato, da bom tudi igral, ne le učil. V načrtu imam še kar nekaj različnih projektov, dosti tudi igram v različnih, predvsem manjših zasedbah. Temu primerno je moja zbirka kitar kar precejšnja, kakih petnajst jih je. Od mojega "delovnega konja" kitare Gibson ES 335, do različnih Fender kitar, akustične Martin D28 ... okrog petnajst jih je in marsikakšno mi je s turnej po tujini prinesel tudi oče."

"Kljub okvirom, ki so v glasbi, je improvizacija tista, ki ti daje občutek največje svobode."

STOLETNICA

Snovanja

To leto je tudi v znamenju Cirila Kosmača: 28. januarja je minilo 30 let od njegove smrti, 28. septembra pa jih bo že sto od njegovega rojstva. Spomin na velikega Primorca obudimo s pomočjo zapisov njegovega gorenjskega prijatelja Nika Koširja ...

Kaj pa morem, Nikec, če so taki!

Miha Naglič

O Cirilu Kosmaču (1910-1980) bi težko zapisali kaj novega. Napisal je malo, a tisto izvrstno in kdor kaj bere, ga je prebral. V tem zapisu bomo osvetlili le eno manj znanih poglavij iz njegovega življenja, ko je bil v letih 1945-46 glavni urednik tedanjega osrednjega časnika Slovenski poročevalec; romanist, prevajalec, časnikar in pisatelj Niko Košir (1919-2000) pa v isti redakciji urednik za zunanjo politiko. Kosmač in Košir sta bila velika prijatelja. Kosmač, ki je nazadnje živel v Portorožu, je Koširja skoraj vsako pomlad obiskal na njegovem domu v Poljšici pri Bledu; običajno v času blejskih kongresov PEN, ko je pred Koširjevo hišo cvetela češnja - in ta ga je v času svojega cvetja spominjala na prijatelja tudi po njegovi smrti. Okoliščine Kosmačeve smrti so še danes nekoliko skrivnostne. Uradna diagnoza je bila "maligni tumor v možganih". Bilo pa je še nekaj. "Ker verjetno tega še nisem zapisal in ker morda tudi drugje ni zapisano, pa bi bilo škoda, da se pozabi, zato zdajle. Novico sem pred dvema letoma ali tremi zvedel od Pavčka ali od Cirila Zlobca, zadeva pa smrt Cirila Kosmača. Ko je po težki operaciji ležal v bolniški sobi, je proti večeru strežnica prišla in odprla okno, nato pa pozabila nanj in ga pustila odprto vso noč. Bilo je konec januarja in sorazmerno hladno. In ubogi pisatelj si je dodatno nakopal še pljučnico, ki ga je tudi pokopala, čeprav je menda res, da bi bil tudi brez nje težko preživel. Primer je zgovoren dokaz, kako je v tej naši domovini poskrbljeno tudi za take ljudi, kakršen je bil Ciril. Vso zadevo so previdno zamolčali, strežnico pa, kdo ve, morda celo pohvalili." (Vir: N. Košir, V znamenju strelca, 1997, stran 115-116.)

Tistega dne (28. januarja 1980) je že bil v isti bolnišnici še en znani pacient - Josip Broz Tito; v njegovi sobi se kaj takega najbrž ne bi primerilo. Precej gotovo pa je, da je Tito jeseni 1946, ko je Udba obtožila Kosmača, da je angleški vohun, usodno posegel v njegovo življenjsko zgodbo, ki bi se takrat lahko končala bolj slabo. Pri Titu je za Kosmača posredoval Josip Vidmar, Košir pa o tem zapisal: "V tej mučni zadevi, tako je pisal /Vidmar/, se je na nekem sprejemu na Brdu pri Kranju obrnil na samega Tita, ki mu je povedal, da se Kosmača spominja še iz svojih pariških let, nato pa poklical na tej slovesnosti tudi navzočega takratnega notranjega ministra, vsegamogočnega šefa zvezne Uprave javne varnosti Aleksandra Rankovića-Marka in mu naročil, naj zadevo uredi. Kot kaže, jo je." Ob tem Košir leta 1987 doda: "Koliko pokončnosti in poguma je bilo potrebno za to Vidmarjevo dejanje, lahko presodi le, kdor je tiste hude in mračne čase doživljal, nikakor pa ne, komur se o njih še sanjati ne more; po bitki je lahko biti general in ko je huda ura mimo, zraste greben tudi figamožem." No, svoji življenjski poti sta oba moža, pisatelj in Maršal, končala istega leta v isti hiši; kje sta zdaj, pa ne ve niti Tantadruj ...

Vse skupaj se je (na novo) začelo 10. maja 1945, ko je partizanska tovarišija prispela iz Ajdovščine v Ljubljano, prespala v Hotelu Slon (ki je bil takrat poln stenic), naslednje jutro pa se je med osmo in deveto podala naravnost v - uredništvo Jutra. "Ta dan mi je Ciril jasno stopil pred oči in še vedno ga vidim, kako, visok in vitek, oblečen v vojaško uniformo, z brzostrelko čez rame, pri hoji rahlo sklonjen naprej in z nekolikanj trudnim korakom zapušča hotel na čelu kolonice, v kateri smo še Aleksander Javornik-Klemen, Franček Bohanec, Dušan Moravec in jaz, jo pred pošto mahne čez tedanjo Šelenburgovo /zdaj Slovenska/ v tedanjo Knafljevo ulico /zdaj Tomšičeva/ in tam v uredništvo Jutra, dnevnika, ki je z našim prihodom v Ljubljano nehal izhajati. Tam so nas že čakali uredniki in novinarji, kolikor jih ni pobegnilo. Ciril jim je v kratkem govoru razložil, kako bo poslej, v imenu somišljenikov OF v podjetju nas je pozdravil novinar France Puc, nato smo se razšli. 'Osvoboditelji' smo se potlej zbrali še na kratko sejo, na kateri nam je Ciril kot glavni urednik Slovenskega poročevalca razdelil resorje: Moravcu kulturo, Javorniku gospodarstvo, Bohancu notranjo politiko, meni zunanjo. V to prvo povojno redakcijo Poročevalca so kmalu zatem prišli še Cene Kranjc, Karel Grabeljšek, Tone Seliškar, Ladislav Kiauta in nekateri drugi." Tako enostavno je to bilo: iz hoste naravnost v redakcijo enega od treh uglednih slovenskih predvojnih dnevnikov (Slovenec, Slovenski narod, Jutro). Tudi vzdušje je bilo pod Kosmačem še naprej partizansko, tovariško, prijateljsko in hkrati profesionalno, torej takšno, v kakršnem se je delal dober časopis. "Mnoge od nas je v tistih mesecih neponovljivega tovarištva povezalo prijateljstvo, ki je ostalo trdno tudi tedaj, ko nas je hudo preizkušene razteplo po drugih službah in na vse kraje. V hiši, ki je imela takega šefa, kot je bil Ciril, je bilo lepo in prijetno delati ... V Cirilovem odnosu do podrejenih ni bilo nič birokratskega ali vzvišenega; vedno je bil pripravljen pomagati, dejansko ali z nasvetom. Ker je na eni strani imel nos za to, kaj je prav in kaj ni, smo jo v tistih burnih in nelahkih časih prav dobro vozili, po drugi strani pa je imel prijatelje tudi med tedanjim vodstvom, tako da je lahko naravnost pri njih, brez posrednikov, ki ponavadi vse zaklobuštrajo, zvedel, kaj hočejo od novinarjev in kako naj pišejo, da bo najbolj prav ..."

A ni bilo dolgo tako. Udba je kmalu zaznala, da v tem Kosmačevem gnezdu vzdušje ni takšno, kakršno bi po njenem moralo biti in je tudi vanj zasejala takrat najbolj cenjeno seme sumničenja in obtoževanja. "A naj se vrnem v prve čase svobode, ko smo s Cirilom skupaj delali pri Poročevalcu, kjer smo, skupaj in posamič, doživljali mnoge prijetne reči, pa tudi take in drugačne nevšečnosti. Nekatere so bile posledica naših pretiranih upov in slepil med osvobodilnim bojem, druge plod ljudi, ki se radi hranijo s kruhom hudobije, vse pa je bilo še nekako v znosnih mejah. Še vedno smo lahko živeli v prepričanju, da smo zmagovalci in si

Ciril Kosmač na fotografiji mojstra Vena Pilona, 1948 / Iz arhiva Pilonove galerije, Ajdovščina

Vse skupaj se je začelo 10. maja 1945, ko je Kosmačeva partizanska tovarišija prispela iz Ajdovščine v Ljubljano, prespala v Hotelu Slon (ki je bil takrat poln stenic), naslednje jutro pa se je med osmo in deveto podala naravnost v - uredništvo Jutra.

STOLETNICA

Snovanja

Pisatelj s svojim ovčarjem / Iz arhiva Knjižnice Cirila Kosmača, Tolmin

Kosmačeva rojstna hiša čez Idrijco / Iz arhiva Knjižnice Cirila Kosmača, Tolmin

dopovedovali, da je v celem konec koncev kar v redu. Ko bi bili imeli izkušnje, ki smo si jih pridobili kasneje, nekateri tudi prepozno, ne bi bili taki božji voleki. Božji, ali bolje hudičevi mlini so nam kmalu začeli mleti dokaj neužitno moko, peki pa mesiti hudo neprebavljiv kruh. Ko bi se bili malo globlje seznanili s tistim, kar je v Sovjetski zvezi počenjal z razumniki Stalin in kaj vse hudega so jim prizadejali njegovi valpti in opričniki, bi bilo naše razočaranje, ko se je pri nas začelo ponavljati domala isto, precej precej manjše. Paradoks pri vsem tem je bil, da je vladajočim narobe hodilo prav to, da se je večji del inteligence med narodnoosvobodilnim bojem tako dobro držal."

Po obračunu z "reakcijo" so prišli po sovjetskem zgledu kmalu na vrsto tudi "sumljivi" v lastnih vrstah, najprej interniranci, potem še partizani. Ciril Kosmač je bil med slednjimi eden prvih. "Na jesen leta 1946 so mu naprtili obtožbo, da je nič manj kot angleški vohun, agent Intelligence Servicea. Človek torej, ki se je vključil v boj za pravice Slovencev, ko je komaj dobro odrasel šolskim klopem, patriot do dna duše kot večina Primorcev, ki so po prvi svetovni vojni prišli pod Italijo, mož, ki je okusil italijanske ječe in so mu Nemci v taborišču Dachau ubili očeta, partizan, ki si ni pomišljal priti na osvobojeno ozemlje, čeprav je imel možnost, da tudi zadnji čas vojne prebije v kakem mirnejšem zavetju, glavni urednik glasila Osvobodilne fronte, čigar delovanje po zmagi je bila vsem odprta knjiga, naj bi torej v očeh vseh postal umazan vohun in tuji plačanec." Košir namigne tudi, da ve, kdo so bili najbolj zagreti preganjavci. "Kot preprost državljan te države, ki smo se zanjo borili, pa nas je tedaj začela preganjati drugega za drugim, nisem nikoli vedel, kdo pravzaprav je bil pobudnik umazane gonje, ki se je vanjo s tolikšno vnemo in ihto zagnala Uprava javne (ne)varnosti. Po pravici povedano, tudi poizvedoval nisem po tem. Vem pa za nekatere, ki so bili v preganjanju Cirila Kosmača prav posebno prizadevni, pa so se kasneje delali, kot da imajo povsem čisto vest in roke. Vrag z njimi! Naj opravijo sami s sabo, če morejo, in tudi odvezo za to si lahko dajo, če jim je tako prav."

No, ob pozornem branju v Koširjevem pisanju prepoznamo tudi imena. Zdi se, da je bil v umetniških oziroma kulturniških krogih eden najbolj zagretih pajdašev Udbe pesnik Tone Seliškar. Ja, prav ta, avtor Bratovščine Sinjega galeba! "Za zakulisne spletke pri Poročevalcu ne vem, ker kot nepartijec v marsikaj nisem bil posvečen; nisem bil vreden. A po tistem, kar se je tedaj šušljalo, in po tem, kako so štreno razpletli, lahko trdim, da se je kot ubogljiv valpet med odgovornejšimi člani uredništva izkazal predvsem Tone S. Zanj se vprašanje o Cirilovi krivdi vobče ni postavljalo: če so tako rekli tisti 'zgoraj', je bila pač capin." V svoj dnevnik pa je Košir 15. februarja 1982 zapisal: "V Delu berem, da F. P. ureja korespondenco Cirila Kosmača. Ali je to morebiti nagrada za to, da je od leta 1946 dalje nekaj let vohunil za njim in ga tožil na notranji upravi?" Vem, kdo je F. P., a če ga (V znamenju strelca) ni razkril Košir, ga tu še jaz ne bom (je pa omenjen s polnim imenom tudi v tem pisanju).

In kakšno vlogo je v tej udbovski gonji proti Kosmaču imel Košir sam? Nagovarjali so ga, da bi ga tudi on ovajal, a ni privolil. "Še enkrat poudarjam: škoda, če ni Ciril nikjer pustil zapisano, kakšne grdobije je moral tedaj prestajati. Z zastraševanjem so hoteli dobiti obremenilne priče tudi med njegovimi prijatelji in sodelavci, kolikor pa bi se jim to ne obneslo, ga vsaj osamiti. Tako so večkrat grozili tudi meni. Najprej so hoteli od mene potrditve, da je vohun. Ko sem jim na to odgovarjal, da o tem nič ne vem, so se samovšečno ustili, da oni 'te reči zanesljivo vedo'. Malodane vsakokrat potem, ko sva se s Cirilom kje srečala, so me spet in spet hrulili, kaj da imam opraviti s tem ničvrednežem, in mi branili sestajanje z njim. Včasih so mi tako opozorilo poslali celo prek kakega tretjega; lahko da je bil njihov zaupnik, lahko pa kdo od tistih, katerih mnenje bi bil moral upoštevati po 'službeni dolžnosti', pa ga nisem." To je prijatelju tudi povedal. "No, ko sem Cirilu razložil, kako me še vedno preganjajo zaradi njega in hočejo o njem po vsej sili zvedeti to in ono, je, sede za pisalno mizo, do vrha založeno z vsemi mogočimi časniki, revijami in papirji, samo nemočno razširil roke in nekam zgubljeno in zagrenjeno rekel: 'Kaj pa morem, Nikec, če so taki!' Samo to in nič drugega." Kako pa se je na obtožbo odzval pisatelj sam? "Obtožba je Cirila, o tem ni dvoma, hudo potrla, a na srečo tudi razkačila, kajti, kot kaže, je kmalu spet sedel za mizo in napisal mojstrsko novelo Očka Orel. Ob tem ustvarjalnem naporu je najbrž malo pozabil na grdobije, ki so mu jih kuhali, ob uspehu, ki ga je doživel ob objavi novele, pa spet dobil več zaupanja vase. Kljub navidezni trdnosti in samozadovoljstvu je bil namreč notranje silno krhek in poln dvomov."

Zakaj ravno Kosmač in Košir? Ob letošnji Kosmačevi dvojni obletnici je nekaj o teh rečeh napisal tudi njun prijatelj, pesnik Tone Pavček (v tretji letošnji številki revije Sodobnost). O Koširjevi "udbovski zgodbi": "Kot partizana so Koširja zadolžili, da mora poročati vse, kar Kosmač reče ali počne. In začele so se Koširjeve muke po vseh trpečih evangelistih, dokler ni po nasvetu Leva Modica napisal pismo Borisu Kraigherju, naj ga odreši hude nadloge, in od njega prejel odgovor, da mu, če je pač tak, kakršen je, ni treba več slediti Kosmaču. Iz Koširjeve pripovedi je razvidno vsaj dvoje: da oblast Kosmaču ni zaupala, kaže pa se tudi resnično velika ljubezen Koširja do Kosmača." In komu se je zameril Kosmač? "Kosmač sam te svoje zgodbe ni pripovedoval, seveda pa je dobro vedel za svojo obtožbo in zagotovo vsaj slutil Koširjevo zagato. Če sem ga že kdaj spraševal o tem, je zamahnil z roko, kot da hoče odgnati neprijeten spomin, in se zatekel v domislek. "S Poročevalca so me odstavili, mi je govoril, ker sem popravil uvodnik Borisa Kraigherja. Po izidu je Kraigher jezen telefoniral, kaj sem mu naredil, jaz pa mirno nazaj: Slovenil sem tvoje tujke, in če si jih napačno rabil, se zdaj napaka seveda vidi tudi v članku. Tako je bil Kosmačev posmeh sebi in drugim ..." No, po mojem je bil Kosmač v tistem času, ko so cenili predvsem "glajhšaltane" posameznike, prevelik "frajgajst". In kot tak je šel varuhom novega reda pač na živce. Saj ga takega danes tudi (ali spet) ne bi preveč porajtali ...

*(**Glavni vir** tega pisanja je knjiga Nika Koširja, Srečanja s sodobniki, 1989. Fotografije pa so nam za objavo prijazno odstopili v Knjižnici Cirila Kosmača v Tolminu in Pilonovi galeriji v Ajdovščini.)*

"No, ko sem Cirilu razložil, kako me še vedno preganjajo zaradi njega in hočejo o njem po vsej sili zvedeti to in ono, je, sede za pisalno mizo, do vrha založeno z vsemi mogočimi časniki, revijami in papirji, samo nemočno razširil roke in nekam zgubljeno in zagrenjeno rekel: 'Kaj pa morem, Nikec, če so taki!' Samo to in nič drugega."

ANTIKVARIAT

Snovanja

To je četrto nadaljevanje zapisov dr. Mirana Hladnika o starih kranjskih knjigah. Največ prahu med njimi so dvigovale politične publikacije, zlasti tiste, v katerih so se zagreto obdelovali klerikalci in liberalci ...

Zoper cerkev in v njen bran

Miran Hladnik

V prvi polovici prejšnjega stoletja so v Kranju izdajali ali tiskali različne praktične knjige. Čitalnice so objavljale svoje bilance, liberalna sokolska društva so iz češčine prirejala telovadne priročnike, šole so priobčale letna poročila, cerkev je skrbela za vzgojne publikacije in za poročila o čudežih. Pogosto je šlo za ponatise iz *Gorenjca*. Vidnejši publicist v *Gorenjcu* je bil glasbenik Vojteh Hybášek (1873-1947), ki se je rodil na Moravskem, za duhovnika pa je doštudiral v Ljubljani. Služboval je v Zagorju ob Savi, v Smledniku in Kranju, od 1908 dalje kot profesor glasbe v zavodu sv. Stanislava v Šentvidu pri Ljubljani. V slovenščino je prevedel dva romana češkega pisatelja Jindřicha Šimona Baara, svoje podlistke iz *Gorenjca* pa je izdal v knjižicah *Iz ptičjega življenja* (1914) in *Beli vrabec* (1915). Drugi pomembni *Gorenjčev* publicist je bil zgodovinar Anton Koblar (1854-1928) iz Železnikov. Opravljal je visoko funkcijo škofijskega tajnika in arhivista, se 1900 povzpel do mesta kranjskega dekana in se angažiral v ostrih nastopih proti liberalcem. Popisoval je kranjsko cerkveno, šolsko in mestno zgodovino, po preselitvi v Šentvid pa tudi zgodovino far ljubljanske škofije. Najvažnejše Koblarjevo delo je ustanovitev zgodovinarskega glasila *Izvestja Muzejskega društva za Kranjsko* 1891.

V promet so šle razglednice in turistični vodniki. Prvega je sestavil *Gorenjčev* publicist Franz Gärtner leta 1904, trideset let pozneje je *Vodnik po Gorenjskem* v Kranju izdal France Uhernik. Turistično društvo, ki se mu je takrat reklo "Tujsko prometno društvo", je leta 1938 naročilo samouškemu kartografu Ivanu Selanu prospekt z reliefnim zemljevidom Kranja in okolice; pridni Selan je z zemljevidi Kranja in panoramskimi slikami Gorenjske nadaljeval tudi po 2. svetovni vojni. V Kranju sta luč zagledala dva učbenika. Primorec Karel Ozvald, ki je sicer objavljal v Gorici, je leta 1920 priredil in izdal učbenik filozofije z naslovom *Logika*, Kranjčan Črtomir Zorec pa 1940 *Osnovne pojme strokovnega računstva za obiskovalce večernih tečajev na Državni tekstilni šoli v Kranju*. Je zgolj slučaj, da sta bila učbeničarja obenem tudi prešernoslovca? Ali pa je treba njuno odločitev, da knjigo izdata v Kranju, pripisati kulturni zavezi, ki jo je Prešeren naložil mestu?

Ilustrirani vodnik po Gorenjskem, 1904

Največ prahu so dvigovale politične publikacije. Liberalni novinar Franjo Pirc si je oktobra 1909, takoj po izidu t. i. "rdeče brošure" *Ženinom in nevestam*, v kateri je škof Anton Bonaventura Jeglič zelo nazorno delil nasvete za srečen zakon, privoščil senzacionalni pamflet nanjo, in to kar v treh jezikih: v slovenščini in italijanščini anonimno, v nemščini pa pod svojim pravim imenom. Brošuro v treh zvezkih z naslovom *Kaj pravi brošura škofa Antona Bonaventura?*, ki je bralce vabila s provokativnim svarilom "Samo za odrasle!", je državno tožilstvo zaplenilo, vendar je bila konfiskacija pozneje ukinjena in Pirc je njen tretji zvezek brž ponatisnil. Škofove neposredne napotke za zdravo zakonsko spolnost so liberalci označili kot "s tercialskim vzdihovanjem prepleten pornografičen spis" in "osoljene, opoprane, papricirane in s španskimi muhami prepletene" "svinjske bukvice". Privoščljivega liberalskega sesuvanja knjige seveda ni mogoče pripisati kakšni posebni liberalski moralični občutljivosti v spolnih rečeh, ampak ga je treba razumeti v luči neprijetnega spomina na to, kako je taisti škof deset let prej pokupil in sežgal Cankarjevo "pohujšljivo" pesniško zbirko *Erotika*. Glas o škofovi sporni knjigi je segel celo do Francije, zagovarjati se je moral pred očitki nemoralnosti pri dunajskem nunciju in umaknil je knjigo iz prodaje.

Pirčev pamflet na škofa, 1909

Butično politično brošuro si je privoščil zdravnik z Golnika Tomaž Furlan (1901-61), eden od vodij krščansko-socialističnega gibanja. Tik pred vojno je dal za prijateljski krog natisniti 300 izvodov 24 strani dolgega razmišljanja z naslovom *Poslednje vzmeti zgodovine*. Prave vzroke zgodovinskih dogodkov si je v darvinistični maniri razlagal z vitalnimi silami ljudstev.

V Kranju so izdajali knjige tudi gorečneži klerikalnega profila. Duhovnik Janez Kalan (1868-1945), rojen na Suhi pri Škofji Loki, je bil zagrizen protialkoholni borec. Zelo ga je vznemirjala korupcija in napisal je priročnik, kako obračunavati z narodnogospodarskimi škodljivci, med katerimi je videl seveda politične nasprotnike liberalce. Triumfiral je ob zmagi Slovenske ljudske stranke leta 1909, svaril pred sokoli in liberalci ter pod psevdonimom Domoljub pisal zaskrbljene članke in knjige o usodi slovenščine (*Rešimo slovenščino!*, 1941, *Za lepo, domačo slovenščino*, 1944). V Kranju je bil natisnjen le njegov molitvenik *Fantič, le gor vstan! Zlata knjiga slovenskih fantov*, ki jo je izdala ljubljanska katoliška protialkoholna družba Sveta vojska. Nasploh so bili kranjski katoliški publicisti kar dejavni in brez prave liberalske konkurence.

Matija Škerbec

Franjo Krašovec

Publicistično so odmevali "šenčurski dogodki" 22. maja 1932, ko je v času šestojanuarske diktature tedaj prepovedana Slovenska ljudska stranka pripravila protirežimske demonstracije in motila volilni shod centralistov, tako da je prišlo celo do streljanja. Sodišče za zaščito države v Beogradu je župnika Matija Škerbca, ki se je izpostavil ob dogodku, obsodilo na leto strogega zapora, trije kranjski gimnazijski profesorji, med njimi etnolog Niko Kuret, pa so izgubili službo. Leta 1937 je Škerbec dogajanje popisal v zajetni knjigi *Šenčurski dogodki*. Škerbec je bil po prvi svetovni vojni župnik v Tržiču in Kranju, od 1936 dalje pa kranjski dekan. Med vojno se je umaknil v Ljubljano in tu vodil škofijsko dobrodelno pisarno za pomoč beguncem, ki pa jo je uporabljal za financiranje oddelkov bele garde in je zato 1945 emigriral v ZDA.

Omenimo med kranjskimi predvojnimi publicisti še študenta ekonomije iz Kölna Franja Krašovca, ki se je rodil leta 1888 v celjski restavratorski in zlatarski družini, čeprav imajo njegove objave že precej leposlovni značaj. Leta 1908 je v samozaložbi izdal zbirko potopisnih črtic *Utrinki*, sicer pa je ta umetniško občutljivi poliglot svoje potopisne reportaže s Češkega in Italije objavljal v *Domu in svetu* in bil deležen pohval tako s katoliške kot z liberalske strani. Priznanje mu je izrekel celo Leopold Lenard, poznan po strupenih kritikah na račun Ivana Cankarja, češ da "opazuje in misli dovolj samostojno in ne parafrazuje vedno Baedekerja, kar delajo mnogi potopisci".

(Nadaljevanje sledi.)

V Kranju je bil natisnjen Kalanov molitvenik Fantič, le gor vstan! Zlata knjiga slovenskih fantov, ki jo je izdala ljubljanska katoliška protialkoholna družba Sveta vojska. Nasploh so bili kranjski katoliški publicisti kar dejavni in brez prave liberalske konkurence.

FOTOGRAFIJA

Snovanja

Primož Hieng, kamniški novinar in fotograf, se vse bolj uveljavlja s svojimi fotografijami, posnetimi iz ptičje perspektive. "Čeprav te kraje dobro poznam, je pogled iz zraka vedno čaroben in največkrat neznan," pravi in priznava, da dobrih fotografij iz zraka ni brez dobrih pilotov.

Ko pogledaš iz zraka, povsod vidiš življenje

Primož Hieng, fotograf in novinar

Jasna Paladin

Srednjeveško središče Kamnika je skupaj z naravnimi lepotami njegove širše okolice zagotovo med večkrat fotografiranimi motivi na Gorenjskem, a pogled od zgoraj še vedno ostaja v domeni redkih izbrancev, ki jim sprehod po trdnih poteh ne predstavlja več edinega izziva. Med oblake se je s svojim fotoaparatom v roki in skupaj z vrhunsko usposobljenimi piloti Letalske enote Slovenske policije že velikokrat podal tudi Primož Hieng, ki je svoje posnetke strnil v več razstav in tudi monografijo. Kamniška občina je tako v teh dneh dobila svoj prvi knjižni portret iz zraka pri nas.

"Pogled iz zraka je drugačen od tistega pri gledanju zemljevida ali satelitskega posnetka. Pogled iz zraka je čaroben, največkrat neznan. Kot prazen kos slikarskega platna. Ko gledaš iz zraka, povsod vidiš življenje. Avtomobili hitijo sem in tja, ljudi komaj še opaziš. In vidiš, da so mesta čista in pospravljena, da nekje ob četrtkih praznijo posode za smeti. Na vrtu sredi mesta se suši perilo. Nekdo pije kavo za kavarniško mizo in se hladi v senci velikega senčnika," svoja opažanja iz ptičje perspektive slikovito opiše **Primož Hieng**, ki navdušen priznava, da je ob fotografiranju iz zraka vedno znova očaran nad pogledom in lepoto, ki se odpira pod njim.

"Tam zgoraj na planini obnavljajo streho pastirske bajte in nekdo se je s terenskim avtomobilom pripeljal med krave. Obiskovalci pogledujejo, kdo moti njihov mir. Pomahamo si. Še višje le ropot motorja zmoti tišino na pol zasneženih vrhov. Dva tisoč in petsto metrov nad morjem ni nikogar. Sredi pomladi so tam zgoraj temperature še nizke. Same skale, koničasti vrhovi in zaplate snega. Kmalu bo skopnel ... Do jeseni, ko bo tam zgoraj spet zapadel. Ko bomo rekli, da so hribi taki, kot da bi jih s sladkorjem posuli. Nekaj drobnega in rdečega se premika tam spodaj. Pikapolonica ni, zagotovo ne. Saj je niti ne bi videli. Traktor je, tisti rdeči, kakršnih je veliko. In zelenih in modrih tudi. A tale traktor se počasi premika. Tam doli nas ne opazijo ali nočejo opaziti. Ali pa so vajeni takšnih preletov ... Rdeča je tudi streha kozolca, kamor bodo znosili, kar so pokosili. Polja so skoraj neskončna. In njive, tiste dolge, so obdelane. So kot svetle in temne proge, so kot pisane preproge, ki so jih spletle pridne roke. Brez niti. Zemlja bo rodila, to opazimo tam zgoraj. Vsak kos zemlje je vzorno obdelan. Vsak meter zemlje bo obrodil. Vsaka ped."

Primož Hieng, ki je s svojim delom v zadnjih letih že osvojil naziv F1 Fotografske zveze Slovenije - fotograf 1, je do zdaj pripravil že več kot štirideset samostojnih razstav in sodeloval na več kot dvesto razstavah doma in v tujini, celo v ZDA, Južnoafriški republiki, na Kitajskem in v Singapurju. Izjemna in tudi z etnološkega stališča dragocena so njegovi sistematična fotografska beleženja slovenskih mask in t. i. narodnih noš, zadnja leta pa se z vsem navdušenjem posveča predvsem fotografiranju iz bolj nevsakdanjih perspektiv. "Moje prvo srečanje s fotografiranjem iz zraka sega v leto 1995, ko sem iz helikopterja Letalske policijske enote prvič fotografiral Kamnik in njegovo širšo okolico. Pod vodstvom zdaj že upokojenega pilota Bojana Živka, ki je imel izreden posluh za moje prvo tovrstno delo, so nastali imenitni posnetki, predvsem pa je v meni dozorela želja, da se s tovrstnim fotografiranjem srečam še kdaj," pravi Primož, ki je v teh letih iz zraka ovekovečil tudi Sečoveljske soline, Cerkniško jezero, reko Krko (oziroma slovensko eksotiko, kakor pravi privlačnim vodnatim pokrajinam), pa tudi Ljubljano, okolico Kranja, Domžale in predvsem njemu zelo ljubi Kamnik.

Foto: Jasna Paladin

"Največji draž fotografiranja iz zraka je, ko iz višine pogledaš navzdol, vidiš vso lepoto pokrajine, odpreš vrata helikopterja in narediš neponovljiv posnetek," pravi Primož Hieng.

Do letenja na splošno Primož sicer nima kakšnega prav velikega veselja, čeprav se v helikopter ob velikem zaupanju do pilotov Slovenske policije vselej poda brez strahu, ga pa močan strah pred višino - zanimivo, spremlja v višjih stavbah, ob steklenih stenah in izpostavljenih ograjah. "V helikopterju me sicer vedno malce stiska v želodcu, a pilotke in piloti so vrhunsko usposobljeni in svoje delo opravljajo maksimalno odgovorno, zato se tam zgoraj vedno počutim skoraj kot v raju. Na naših letih so vedno pripravljeni pomagati in svetovati in leteti tudi po mojih navodilih. Vidi se, da imajo tudi sami posluh do pokrajine, ki je pod nami, in letijo tako, da mi olajšajo delo in tako tudi sami krepko pripomorejo h kakovostnim fotografijam. Sčasoma sem se tudi naučil, da v zraku vse manj gledam na uro, saj so ob lepem vremenu kljub dragi postavki za helikopter določene fotografije neponovljive," pravi Primož Hieng in doda, da so celo piloti sami, ko jim pokaže fotografije, prijetno presenečeni, saj pokrajino pod sabo med svojim delom sami vidijo povsem drugače.

Kamniška občina je s Hiengovim delom, ki je v svoji monografiji zajel središče samega mesta, južni del občine, Arboretum Volčji Potok, naselja v Tuhinjski dolini vse do Motnika, Vranjo Peč, Kamniške planine in Veliko planino, tako že dobila svoj portret iz zraka, a Primož Hieng si ga v prihodnje želi poslikati tudi z belo snežno odejo, za kar pa bo morda možnost že to zimo.

Kamniška občina je kot prva pri nas dobila svoj portret iz zraka. Hieng je v svoji monografiji zajel središče mesta, južni del občine, Arboretum Volčji Potok, naselja v Tuhinjski dolini vse do Motnika, Vranjo Peč, Kamniške planine in Veliko planino.

Foto: Primož Hieng

Pogled iz zraka na skrbno obdelana polja, ki so še posebej pritegnila pozornost Primoža Hienga.

GALERIJA

Snovanja

Župnijska cerkev sv. Kancija, Kancijana, Kancijanile in Prota je osrednji arhitekturni spomenik v Kranju, ki spada med najstarejša cerkvena središča na slovenskih tleh južno od Karavank.

Kranjski oltar

Damir Globočnik

Prva predhodnica današnje župnijske cerkve je stala najbrž že konec 5. ali vsaj v začetku 6. stoletja. Porušena je bila med vpadom Madžarov konec 9. ali v začetku 10. stoletja. V 10. stoletju je bila ustanovljena kranjska pražupnija, ki je bila ena najbogatejših v osrednji Sloveniji. Pražupnija je bila v popolni oblasti oglejskega patriarha. V drugi polovici 10. stoletja so zgradili novo predromansko cerkev, ki je v tlorisu sledila prvi cerkvi. V rabi je bila do začetka 15. stoletja.

Njena poznogotska naslednica je postala pomembno izhodišče za t. i. *arhitekturo dvoranskega tipa* na Gorenjskem in drugod po Sloveniji (Škofja Loka, Crngrob, Radovljica, Šentrupert na Dolenjskem, Cerknica). Prezbiterij oziroma t. i. *dolgi ali meščanski kor* je bil zgrajen na prehodu 14. v 15. stoletje, dvoranska ladja s poznogotsko oblikovanim stropom in zvonik pa sta najbrž nastala med letoma 1430 in 1460. Gradnjo cerkve so prekinili boji med Celjani in Friderikom III. Habsburškim. Leta 1442 so mesto zavzele čete Ulrika II. Celjskega, ki so oplenile tudi cerkev. Gradnja se je nadaljevala 1452. Iz tega leta je ohranjena listina, ki govori o odločitvi za obokanje ladje. Rebrast obok gotske dvorane nosijo štirje osmerokotno oblikovani stebri. Okrašen je s figuralnimi in dekorativno oblikovanimi sklepniki in freskami angelov z glasbili iz okoli 1460. Freske so pripisane *Žirovniškemu mojstru*. Poslikava oboka in sklepnikov je bila nedavno obnovljena.

Kranj je te dragocene umetnine iz okrog 1500 izgubil leta 1886. V želji, da bi prišli do dodatnih sredstev za obnovo kranjskih cerkva, so gotski krilni tabli za 800 goldinarjev prodali Dvornemu muzeju na Dunaj. Danes sta razstavljeni v Spodnjem Belvederu na Dunaju.

Leta 1771 so k prezbiteriju prizidali zakristijo. Zvonik je 1831 dobil osmerokotni vrh s piramidasto streho. Današnji videz cerkve je v veliki meri rezultat posegov s konca 19. in zlasti začetka 20. stoletja, ki so želeli stavbi in opremi povrniti nekdanji gotski vtis.

Na severni strani cerkve je *Arheološki spomenik* s poznoantično krstilnico (memorijo) oktogonalnega tlorisa iz okrog 800 in poznejšo kapelo. Osmerokotna krstilnica s polkrožno apsido bi bila lahko še starejša. Morda je pripadala predslovanski, langobardski ali langobardsko usmerjeni pražupniji iz 6. ali 7./8. stoletja. Razdejana je bila med madžarskimi vpadi.

Levo krilo poznogotskega oltarja Župnijske cerkve v Kranju, okrog 1500, zdaj na Dunaju

Desno krilo poznogotskega oltarja Župnijske cerkve v Kranju, okrog 1500, zdaj na Dunaju

Na pokopališču na severni strani cerkve je stala kostnica, ki se prvič omenja konec 13. stoletja. Nad shrambo za kosti je bila Marijina kapela. Okrog 1463 je bila delno na mestu kostnice zgrajena pokopališka kapela Matere božje. V kripti kapele je bila grobnica baronov Egkh z gradu Brdo pri Kranju. V njej so pozneje shranjevali kosti s prekopanih grobov ob cerkvi. Na južni zunanjščini cerkve je urejen lapidarij rimskih in srednjeveških epitafov.

Nekdanji poznogotski glavni oltar

V stranski kapeli, ki je bila 1963 preurejena v Krstno kapelo (Krst v Jordanu v sgraffito tehniki je delo *Staneta Kregarja* (1905-1973), njegovi so tudi osnutki za okna v kapeli, ladji in prezbiteriju), so na ogled fotografske kopije štirih slik z oltarnih kril nekdanjega velikega poznogotskega oltarja župnijske cerkve.

Kranj je te dragocene umetnine iz okrog 1500 (njihov avtor je znan pod imenom ***Mojster Kranjskega oltarja,*** tudi Vid iz Kamnika, monogramist VF) izgubil leta 1886. V želji, da bi prišli do dodatnih sredstev za obnovo kranjskih cerkva, so gotski krilni tabli namreč za 800 goldinarjev prodali Dvornemu muzeju na Dunaj. Danes sta razstavljeni v Spodnjem Belvederu na Dunaju.

Nekdanji krilni oltar je imel v osrednji omari plastično skupino (najbrž kipi cerkvenih zavetnikov), ki sta jo obdajali poslikani krili. Na delavniškem krilu sta prizora Kristus na Oljski gori in Vstajenje, na prazničnem pa prizora iz legende cerkvenih zavetnikov - beg in mučeniška smrt oglejskih mučencev Kancija, Kancijana, Kancijanile in njihovega učitelja Prota. Prizora nam na izčrpen način prikazujeta del legende o bratih in sestri Kanciju, Kancijanu in Kancijanili, ki so živeli v Dioklecijanovem času. Izhajali so iz rimskega rodu Anicijev. V krščanski veri jih je vzgajal Prot. Ko sta cesarja Dioklecijan in Maksimilijan začela preganjati kristjane, so razdelili revežem vse imetje, krstili in osvobodili so sužnje ter zbežali v okolico Rima. Naslednji dan so se podali na svojo posest v Oglej, kamor jih je zvabil zgled mučenika Krisogona. V Ogleju so kristjane preganjali še huje kot v Rimu. Zaprti kristjani so jim povedali, da so Krisogona obglavili v kraju Ad aquas gradatas. Oglejski prezes Dulcidij in njegov pomočnik Sizinij sta jima ukazala, da morajo žrtvovati poganskim bogovom, kar so odklonili. Ko so izvedeli, da sta Dioklecijan in Maksimilijan zanje odredila smrtno kazen, če se ne bodo uklonili, so pobegnili h grobu mučenca Krisogona. Toda ena od dveh mul, ki sta bili vpreženi v kočijo, se je med vožnjo zgrudila, po cesti se jim približuje skupina biričev. V kočiji levo je upodobljen Kancij. Pokrit je z romarskim klobukom. Poleg njega sedita Kancijan in Kancijanila.

Desna tabla prikazuje biriča, ki vleče Kancija iz bratovega objema, Kancijanilo silijo k čaščenju malika, ki ga je slikar upodobil na renesančnem stebru. Levo spodaj je obglavljeni učitelj Prot, desno Sizinij. Prizoru prisostvuje množica gledalcev. Figura, katere pogled je usmerjen v gledalca, je avtoportret *Mojstra Kranjskega oltarja*. Nad obema prizoroma je upodobljeno krogovičje, ki se je nekoč nadaljevalo v rezljane loke nad pozlačenimi kipi svetnikov v osrednji omari. Celoten oltar je bil najbrž visok več kot 5 metrov.

Svetniki so umrli mučeniške smrti v kraju Aquae gradatae (danes Škocjan ob Soči). Zlasti čaščeni so bili na območju oglejskega patriarhata. Slike oziroma celoten oltar je najbrž naročil kranjski župnik, arhidiakon Kranjske in doktor kanonskega prava Matija Operta.

Heliosu 20-milijonsko posojilo

Podjetje Helios iz Količevega, del Skupine Helios, bo kredit SID banke namenil za razvoj avtoreperaturnih premazov na vodni osnovi.

Boštjan Bogataj

Domžale - SID banka je Heliosu, Tovarni barv, lakov in umetnih smol (TBLUS) odobrila 20,4-milijonski kredit za financiranje razvojnega projekta Mešalni sistemi na vodni osnovi za desetletno obdobje. "S kreditom SID banke bo podjetju HELIOS TBLUS in s tem Skupini Helios omogočen nadaljnji razvoj in posledično tudi povečanje njegove konkurenčnosti na vseh svetovnih trgih," je ob podpisu pogodbe povedal Uroš Slavinec, predsednik uprave Helios Domžale.

Uroš Slavinec in Sibil Silvan po slovesnem podpisu pogodbe o kreditiranju nove naložbe Heliosa

Razvojni projekt je sestavljen iz razvoja mešalnih lakov in spremljevalnega materiala, deset tisoč receptur za različne nianse in avtomobilske znamke, računalniškega tehtalnega programa in kolorističnih pripomočkov. V sklopu projekta Helios na Količevem gradi tudi nov razvojno-izobraževalni center, ki bo namenjen šolanju kupcev (ličarjev) za delo z vodnimi materiali, in razvojni laboratoriji z najsodobnejšo opremo za izvajanje zahtevnih testiranj, ki jih ta tip materialov zahteva. V Heliosu predvidevajo odprtje do konca leta, proizvodnja pa bo v novem proizvodnem obratu, ki zagotavlja optimalno proizvodnjo.

"Za financiranje razvojnih projektov s področja avtomobilske industrije smo doslej namenili že 210,6 milijona evrov, od tega 130 milijonov evrov iz vira Evropske investicijske banke (EIB) ter 80,6 milijona evrov iz lastnih sredstev," je pojasnil Sibil Silvan, predsednik uprave SID banke. Doslej so podprli 14 podjetij, 27 razvojnih projektov in 31 patentov oziroma inovativnih rešitev. Od jeseni 2008 je ta banka občutno pripomogla k delovanju slovenskega gospodarstva, saj je neposredno ali prek poslovnih bank gospodarstvu namenila že več kot dve milijardi evrov.

Tudi na poslovanje Skupine Helios je vplivala kriza, saj je lani po dolgem obdobju uspešnega razvoja in rasti prvič poslovala manj uspešno. Zato pa je Skupina v letošnjih prvih šestih mesecih ustvarila za 13 odstotkov večjo prodajo kot lani v enakem obdobju.

Od izgube do dobička

Zavarovalnica Triglav, ki je lansko leto končala z 1,8 milijona evrov izgube, je imela ob polletju 25 milijonov evrov čistega dobička.

Cveto Zaplotnik

Ljubljana - Skupina Triglav je v letošnjem prvem polletju ustvarila skoraj 18 milijonov evrov dobička ali dobrih šest milijonov evrov več kot v enakem lanskem obdobju, dobiček pa bi bil še večji, če hčerinske družbe v tujini ne bi imele skupno pet milijonov evrov izgube. Prvič v zgodovini je presegla tri milijarde evrov bilančne vsote, obračunala pa je za 557 milijonov evrov (bruto) zavarovalne premije ali za dva odstotka manj kot v enakem lanskem obdobju. Čisti prihodki od premij so se znižali za en odstotek, čisti odhodki za škode pa so bili v primerjavi z letom prej nižji za sedem odstotkov. In kako je letos poslovala matična družba - Zavarovalnica Triglav? Po podatkih uprave je v prvih šestih mesecih dosegla 25 milijonov evrov čistega dobička, kar je skoraj štiri milijone evrov več kot v primerljivem lanskem obdobju. Dober poslovni rezultat je že posledica prehoda od strategije osvajanja tržnega deleža k strategiji dobičkonosnosti, pri tem pa so kar nekaj zavarovalnih vrst - transportna, kmetijska in nezgodna zavarovanja, ki so v preteklosti prinašala izgubo, naredili dobičkonosne.

Matjaž Rakovec

"Triglav je v prvem polletju posloval dobro in stabilno, z rezultati poslovanja smo zadovoljni. V prihodnje nas čakajo izzivi konsolidacije skupine, kjer je naš cilj, da bi vse hčerinske družbe do leta 2013 poslovale dobičkonosno," je dejal predsednik uprave **Matjaž Rakovec** in dodal, da to ne bo lahko. Triglav naj bi v enem letu vse hčerinske družbe na Balkanu združil pod okrilje nove družbe Triglav International, v kateri naj bi z manjšinskim deležem sodelovala tudi Evropska banka za obnovo in razvoj. Strategija skupine predvideva za leto 2013 desetodstotno dobičkonosnost, 1,1 milijarde evrov zbrane zavarovalne premije in zmanjšanje števila zaposlenih s sedanjih 5200 na pet tisoč.

Preskrba Gorenjske zagotovljena

1. stran

Milan Jevšenak, direktor Elektro Slovenija (Eles), je med drugim povedal, da bodo z novim objektom učinkoviteje obratovali in vodili prenosno omrežje zgornje Gorenjske: "Hkrati delamo korak naprej k zagotavljanju varnega in zanesljivega obratovanja celotnega prenosnega omrežja." Eles je k 19 milijonov evrov visoki investiciji prispeval 12, Elektro Gorenjska šest in Savske elektrarne 1,3 milijona evrov. "Skupni nastop vseh treh družb je poleg znižanja stroškov investicije omogočil manjšo zasedbo prostora in znižanje izgub transformacije električne energije za 830 tisoč kilovatnih ur na leto, kar pomeni porabo prek dvesto gospodinjstev," je dodal še **Drago Polak**, direktor Savskih elektrarn Ljubljana. Dodatna prednost stikališča in kabliranja vstopnih daljnovodov so tudi bistveno nižje vrednosti elektromagnetnega sevanja in posledično manjši negativni vplivi na okolje.

Novo stikališče je izdelano z uporabo najnovejše tehnologije in je eno največjih kovinsko oklopljenih in s plinom izoliranih 110 kilovoltnih stikališč v slovenskem elektroenergetskem sistemu, po velikosti pa se uvršča med prvih 30 v Evropi. V sklopu gradnje stikališča je bilo zgrajeno tudi novo distribucijsko 20-kilovoltno stikališče z dvema transformatorjema 31,5 MVA. Razvojne študije Elektro Gorenjska in Savskih elektrarn so sicer že pred leti pokazale, da je investicija nujna predvsem za kvalitetno napajanje Bleda, Bohinja in Kranjske Gore.

Kordež na dopustu, sledi ovadba

1. stran

Ali bo na tapeti odškodninske odgovornosti le Bine Kordež ali celotna nekdanja uprava z Goranom Čelesnikom in Milanom Jelovčanom ter tudi direktorico Merfina Marto Bertoncelj, še ni znano. O tem naj bi, tako Knuplež, odločali odvetniki. Zato pa je toliko bolj jasno, da bo novi predsednik uprave z ostrimi ukrepi posegel v Merkur. Čeprav sanacijski program še ni dokončen in javen, pa je znano, da bo do konca leta 2012 iz podjetja moralo oditi več kot tisoč zaposlenih, vsa režija bo skoncentrirana v Naklem, zato se bo moralo iz Celja voziti na delo več kot dvesto zaposlenih.

Škofja Loka

Uspešni pri delitvi dobička

Sindikatu SKEI LTH Ulitki se je z vodstvom in lastniki uspelo dogovoriti o delitvi dobička. Kaj pa solastništvo? "V podjetju smo bili vseskozi v pogovorih z lastniki za zaščito zaposlenih in vrednosti družbe. Pogovori o solastniškem deležu zaposlenih z možnostjo dokapitalizacije z novimi lastniki žal niso bili realizirani, čeprav je interes izkazalo kar štirideset odstotkov zaposlenih," so sporočili iz sindikata SKEI LTH Ulitki, ki ga vodi Andrej Škrjanec. Zato pa so v sindikatu ostali upravi trd pogajalec za ohranitev delovnih mest, možnosti vpogleda v dokumentacijo o poslovanju družbe in tudi na prodajo lastniškega deleža. Tako so sklenili sporazum o obvezni delitvi dobička med zaposlene, povišanju nekaterih dodatkov na plače in tudi druge ugodnosti za zaposlene. **B. B.**

LUK
Ljudska univerza Kranj
Znanje je kot zlato, oplemeniti naše življenje.

JEZIKOVNA ŠOLA
s tradicijo in inovativnostjo
ANGLEŠČINA
NEMŠČINA
ITALIJANŠČINA
FRANCOŠČINA
ŠPANŠČINA
RUŠČINA
HRVAŠČINA
SRBŠČINA
SLOVENŠČINA
in ostali jeziki, ki jih potrebujete ...
uporabno, učinkovito, multimedijsko, elektronsko nadstandardno, najboljše za VAS!
NOVO: popotna nemščina za upokojence - še 5 prostih mest
NOVO: možnost sofinanciranja MŠŠ
Informacije
04 280 48 16 • 041 86 15 38
mateja.smid@luniverza.si
www.luniverza.si

LUK
Ljudska univerza Kranj

znanje za nove priložnosti

IZREDNI ŠTUDIJ 2010/11

SREDNJEŠOLSKI PROGRAMI
- PREDŠOLSKA VZGOJA (SSI in PT)
- BOLNIČAR NEGOVALEC
- EKONOMSKI TEHNIK (PTI in PT) NOVO
- TRGOVEC PRODAJALEC

V sodelovanju s Srednjo zdravstveno šolo Ljubljana
- SREDNJA MEDICINSKA SESTRA/ SREDNJI ZDRAVSTVENIK NOVO
  Informativna dneva: 8. 9 in 9. 9. 2010

VIŠJEŠOLSKI PROGRAMI
V sodelovanju z IZ Hera Ljubljana
- ORGANIZATOR SOCIALNE MREŽE NOVO
  Informativni dan: 13. 9. 2010

NACIONALNE POKLICNE KVALIFIKACIJE - NPK
- SOCIALNI OSKRBOVALEC
- RAČUNOVODJA KNJIGOVODJA
- VIZAŽIST
- POMOČNIK KUHARJA

NOVO

Informacije: www.luniverza.si
Telefon: 04/280 48 00

MEŠETAR

Julija znižanje odkupne cene mleka

Po podatkih tržno informacijskega sistema, ki deluje pri Agenciji za kmetijske trge in razvoj podeželja, je julija letos povprečna odkupna cena za mleko, dostavljeno v mlekarno, s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin znašala 26,95 evra za sto kilogramov in je bila za 11 centov ali za 0,41 odstotka nižja kot mesec prej. Ker je mleko v povprečju vsebovalo 3,99 odstotka maščobe in 3,24 odstotka beljakovin, je bila povprečna dejanska odkupna cena 27,76 evra in je bila za 26 centov oz. za 0,93 odstotka nižja kot junija. **C. Z.**

Povprečna odkupna cena za mleko, dostavljeno v mlekarno

Mesec	Odkupna cena za mleko s 3,7 % mašč. in 3,15 % belj.	Dejanska odkupna cena
December 2008	33,40 EUR/100 kg	35,69 EUR/100 kg
Julij 2009	25,50 EUR/100 kg	26,33 EUR/100 kg
December 2009	26,17 EUR/100 kg	27,79 EUR/100 kg
Januar 2010	26,75 EUR/100 kg	27,96 EUR/100 kg
Februar 2010	26,68 EUR/100 kg	28,09 EUR/100 kg
Marec 2010	27,01 EUR/100 kg	28,30 EUR/100 kg
April 2010	26,95 EUR/100 kg	28,18 EUR/100 kg
Maj 2010	26,96 EUR/100 kg	28,01 EUR/100 kg
Junij 2010	27,06 EUR/100 kg	28,02 EUR/100 kg
Julij 2010	26,95 EUR/100 kg	27,76 EUR/100 kg

Ljubljana

Olje v tunini pristno, a različne kakovosti

Zveza potrošnikov Slovenije je v okviru neodvisnega primerjalnega VIP-testa analizirala konzervirano tunino v (ekstra deviškem) oljčnem olju, pri tem pa je ugotavljala vsebnost težkih kovin in količino soli ter kakovost olja. Rezultati testa, ki so objavljeni tudi v najnovejši številki potrošniške revije VIP, kažejo, da v nobenem od trinajstih vzorcev tunine različnih blagovnih znamk ni bila presežena količina kadmija in živega srebra, kljub temu pa v zvezi potrošnikov svetujejo potrošnikom iz rizičnih skupin (nosečnice, doječe matere in otroci), da so pri uživanju tunine previdni. Vsi vzorci so tudi vsebovali označeno vrsto olja, vendar je bilo to zelo različne kakovosti. "Problem je, da pri oljčnem olju nista določena deleža rafiniranega in deviškega oljčnega olja, torej je deviškega olja lahko le za vzorec, hkrati pa tudi ni določena njegova kakovost," je ob tem dejala prehranska strokovnjakinja zveze potrošnikov dr. Tanja Pajk Žontar. Analizirani vzorci so vsebovali tudi zelo različno količino soli, od 0,7 do 1,7 grama soli na sto gramov tunine. Večina vzorcev je vsebovala srednje količine soli, preizkuševalci so kot primerno slane ocenili vzorce z enim gramom ali manj soli. Tudi cenovni pregled konzervirane tunine je pokazal velik razpon, od 6,24 do 25,39 evra za kilogram. **C. Z.**

Ljubljana

Strokovni svet za zaščito živali že deluje

Na ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano se je v četrtek na ustanovni seji sestal strokovni svet za zaščito živali, ki ga vodi dr. Erih Tetičkovič iz Društva za varstvo in proti mučenju živali Maribor. Dogovorili so se, da bodo začeli strokovno razpravo o zakonu o zaščiti živali, pri tem pa bodo ocenili, ali so potrebne tudi spremembe določb o kaznih za kršitelje. Strinjali so se, da je lastnike živali treba opozoriti na njihove dolžnosti. **C. Z.**

Mekinje

Gost okrogle mize tudi kmetijski minister

Odbor kamniške izpostave kmetijsko gozdarske zbornice in poslanska skupina SD bosta danes, v torek, ob 19. pripravili v domu ŠKD Mekinje pogovor o aktualnih kmetijskih temah. Gost okrogle mize bo minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Dejan Židan, sodelovanje na pogovoru pa je obljubil tudi predsednik kmetijsko gozdarske zbornice Ciril Smrkolj. **C. Z.**

89.8 91.1 96.3
Gorenjski prijatelj
Radio Sora d.o.o.,
Kapucinski trg 4, 4220 Škofja Loka,
tel.: 04/506 50 50, fax: 04/506 50 60,
e-mail: info@radio-sora.si
RADIO SORA

V Žirovnici je bilo spet veselo

V Žirovnici so minuli konec tedna potekali deseti Veseli dnevi. Na čebelarskih veselo-zabavnih igrah so bili znova najboljši Preddvorčani.

Ana Hartman

Žirovnica - Dogajanje v vaseh pod Stolom so minuli konec tedna zaznamovali deseti Veseli dnevi, največja zabavna prireditev v občini Žirovnica. Organizatorji - Konjeniški klub Stol v sodelovanju z društvom Trim tim, občino ter Zavodom za turizem in kulturo Žirovnica - so tudi letos pripravili tematska dneva, povezana z zgodovino in tradicijo občine. V soboto je bil na prireditvenem prostoru pod Breznico konjeniški dan. Na viteških igrah se je pomerilo osem konjenikov, kot ponavadi tudi župana Žirovnice in Gorij **Leopold Pogačar** in **Peter Torkar.** Slednji se je tudi letos veselil zmage v županskem dvoboju. Prireditveni šotor je v sobotnem večeru napolnila **Tanja Žagar** s skupino Allegro. Pevka se je med obiskovalci tako dobro počutila, da je koncert podaljšala za uro in pol.

Takole je zmagovalna ekipa preddvorskega čebelarskega društva izdelovala satnik.

Nedeljski medeni dan so zaznamovale druge čebelarske veselo-zabavne igre, ki potekajo po scenariju domačina **Boštjana Noča**, predsednika Čebelarske zveze Slovenije. Namenjene so predvsem druženju čebelarjev, obiskovalcem pa na šaljiv način prikazujejo čebelarjeva opravila. Deset ekip se je pomerilo v šestih igrah: risanju panjskih končnic, izdelavi satnikov in vstavljanju satnic, prepoznavanju vrst medu, izdelavi sveč, napajanju čebeljih maskot z vodnim curkom, kako čebele v želodčkih prenašajo med, pa so tekmovalci ugotovili pri prenašanju vode v ustih. Zmage se je tako kot lani veselila ekipa Čebelarskega društva Fran Lakmayer Preddvor v sestavi **Jožef**, **Branka** in **Tomaž Kokl**, **Marija** in **Jožef Osterman** ter **Miladin Mladenov.** "Najbolje nam je šla od rok izdelava sveč in satnikov ter napajanje čebelic, malo težav pa smo imeli pri prepoznavanju sort medu. Sicer pa smo se iger udeležili predvsem zaradi druženja z drugimi čebelarji, zagotovo se prihodnje leto znova vrnemo," je napovedal Jožef Kokl, vodja ekipe in predsednik društva. Na drugo mesto se je uvrstila ekipa ČD Lukovica, na tretje pa Občina Gorje. Iz Gorenjske so na igrah sodelovali še čebelarski društvi z Breznice in iz Radovljice, Podeželska mladina Zgornjesavske doline in Občina Žirovnica. Druženje se je nadaljevalo ob zvokih ansambla Slovenski zvoki.

Novi zakoni, nove obremenitve

Novi zakoni prinašajo nove finančne obremenitve za kmete, ugotavljajo v kmetijsko gozdarski zbornici, kjer nasprotujejo sprejetju zakonodaje, ki bi še poslabšala njihov dohodkovni položaj.

Cveto Zaplotnik

Brdo pri Lukovici - Minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano **Dejan Židan** je v sredo članom sveta Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije na seji v čebelarskem centru predstavil resolucijo o strateških usmeritvah razvoja slovenskega kmetijstva in živilstva in slovenska izhodišča za razpravo o skupni kmetijski politiki Evropske unije po letu 2013. Svet zbornice je ob tem zavzel stališče, da mora skupna kmetijska politika EU vsebovati ukrepe, ki jih bodo lahko koristile vse kmetije in ne le tiste, ki zagotavljajo višje standarde trajnostnega kmetovanja. Nujna je poenostavitev skupne kmetijske politike - tako glede vlaganja zahtevkov in izpolnjevanja pogojev kot vodenja evidenc in kontrole na terenu, Slovenija pa mora tudi določiti spodnji znesek neposrednih plačil, ki jih potrebuje za izvajanje ukrepov.

Ciril Smrkolj

Kaj pa promocija lesa?!

Ko so razpravljali o osnutku zakona o promociji kmetijskih in živilskih proizvodov, so člani sveta zbornice opozorili ministra, da zakon vključuje le kmetijske proizvode, ne pa tudi lesa. Od ministrstva so zahtevali, da z zakonom določi, koliko denarja za promocijo bo zbrala posamezna skupina zavezancev in koliko država. Ker je predlagani sistem za odmero prispevkov neustrezen ter administrativno preveč zahteven in predrag, ministrstvu predlagajo, da za kmete prouči možnost zbiranja podatkov na osnovi zbirnih vlog za neposredna plačila in katastrskega dohodka.

Poklicna pokojnina tudi za kmete

Novo finančno obremenitev za kmete naj bi prinesel tudi novi zakon o davku na nepremičnine. V zbornici temu nasprotujejo in zahtevajo od pripravljavca zakona, da oprosti plačila davka kmetijska in gozdna zemljišča ter stavbe, ki so namenjene kmetijski dejavnosti in bivanju ljudi, ki se ukvarjajo s kmetovanjem. Kot je ob tem poudaril predsednik zbornice **Ciril Smrkolj**, so kmetijska in gozdna zemljišča obdavčena že na podlagi katastrskega dohodka, ki se upošteva pri dohodnini. Kar zadeva predlagani zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, se zbornica ne strinja z dvigom starostne meje za upokojitev, hkrati pa zahteva od

Zbornica zahteva od vlade, da jo vključi v odločanje o glavnih kmetijskih temah in da z ukrepi poseže v prehransko "verigo" od kmeta do kupca, v kateri dobijo kmetje bistveno premajhen delež.

države, da kmetom omogoči tudi prostovoljno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, uredi poklicno pokojnino tudi za zavarovance iz kmetijske in gozdarske dejavnosti ohrani pravico do državne pokojnine in uredi položaj kmetov, ki so se vključili v ukrep zgodnjega upokojevanja.

Umijmo se z milnico

Navadna milnica, rastlinica velikih belih ali rožnatih, prijetno dišečih cvetov, se bo najbolj izkazala pri suhem kašlju, pri slabem delovanju prebavnih žlez, pri lenem črevesju ... Iz nje si lahko pripravimo tudi kopel za odpravljanje kožnih lišajev ... No, če nam zmanjka mila, se z njeno korenino lahko tudi povsem dostojno umijemo.

Pavla Kliner

Pena, pena in še več pene

Če se sprašujete, odkod je navadna milnica (Saponaria officinalis) dobila ime, predlagam, da korenino milnice namočite v vodi. Presenetila vas bo močno penasta raztopina, ki se bo ob tem pojavila. Zatorej sploh ne preseneča podatek, da so v srednjem veku njene vodne izvlečke uporabljali kot nadomestek za milo, šampon ali pralno sredstvo. Restavratorji muzejev še danes uporabljajo milnico za čiščenje občutljivejših predmetov.

Jeseni kopljemo korenino

Milnica, ki ji ljudski jeziki pravijo tudi žajfje, žajfeno zelje, piperat ali blevica, izvira iz južne Evrope in jugozahodne Azije. Pri nas jo pogosto srečamo po rečnih logih, prodiščih in obrežjih. Zaradi izjemno lepega in dišečega cvetja je okras številnih vrtov. Ob času cvetenja nabiramo celo zelišče, jeseni in spomladi pa kopljemo korenine. Milnica je imela pomembno mesto rezervirano že v srednjeveških zeliščarskih bukvah, kjer jo opisujejo kot zdravilo za pospeševanje izkašljevanja in zdravljenje kožnih obolenj.

Milnica je tudi lepa okrasna rastlina.

Saponini spodbujajo delovanje žlez

Glavna sestavina milnice so saponini, ki se ob stiku z vodo začnejo lužiti iz korenine. V zelišču je tudi nekaj flavonskih glikozidov in vitaminov. Za saponine velja, da dražijo sluznice in povečujejo izločanje vseh žlez prebavnega trakta in tudi bronhialnih žlez. Dr. Katja Galle-Toplak v Zdravilnih rastlinah na Slovenskem ugotavlja: "Ker saponini dražijo sluznice žrela in želodca, pride po živčni refleksni poti do povečanja bronhialnega izločka in lažjega izkašljevanja. Skupaj s flavonodi saponini delujejo tudi diuretično in rahlo odvajalno. Potrjen je tudi njihov učinek proti glivicam. Saponini s tem, da zmanjšajo površinsko napetost, omogočajo boljši sprejem zdravil ali hranljivih snovi preko črevesja v krvni obtok."

Pri slabem delovanju trebušne slinavke

V tradicionalnem zdravilstvu so milnico od nekdaj uporabljali kot odlično sredstvo proti kašlju, zlasti suhemu. Čaj iz milnice spodbuja delovanje žlez, jeter (žolča), trebušne slinavke, kar pomaga predvsem sladkornim bolnikom. Pospešuje tudi delovanje želodca in črevesja. Obnese se kot blago odvajalo in sredstvo, ki rahlo žene na vodo. Na čaj milnice smejo pomisliti tudi ljudje, ki imajo leno črevesje in jih dajejo različna obolenja, povezana s presnovo. Ta čaj bo vsesplošno spodbudil delovanje žlez.

Stoji naj vsaj šest ur ...

Čaj iz milnice pripravimo tako, da dve žlički posušene in narezane korenine namočimo v dveh decilitrih in pol hladne vode in pustimo, da stoji šest do osem ur, nato segrejemo do vretja. Pijemo do dvakrat na dan po eno skodelico čaja. Pri zmerni uporabi milnice ni pričakovati nezaželenih učinkov, prekomerno uživanje pa dražeče deluje na sluznice in lahko povzroči omotičnost, drisko ter bruhanje.

V čajnih mešanicah

Milnico pogosto uporabljamo v čajnih mešanicah za izkašljevanje, kjer ji družbo delajo trpotec, lipa, bezeg, vijolica ... Znajde se tudi v čajni mešanici proti kuperozi, ki prizadene predvsem kožo na obrazu oziroma na licih in nosu. V ta namen si pripravimo prevretek iz korenine milnice, listov rožmarina, korenine potrošnika in regratove korenine.

Kopel odpravlja glivice

Za konec še nekaj besed o zunanji rabi milnice. Iz njenega čaja si lahko pripravimo kopel, ki odpravlja glivična obolenja, kožne lišaje in luskavico. Pri glivičnih obolenjih čaj razredčimo s kamiličnim čajem.

KUHARSKI RECEPTI

Za vas izbira Danica Dolenc

Tedenski jedilnik

Nedelja - Kosilo: čista goveja juha z jušno zelenjavo, zrezki iz mletega mesa v paradižnikovi omaki, dušen riž, endivija s koruzo v solati, skutna sadna kupa; **Večerja:** namaz iz jajčevcev, francoska štruca, vino, sadni sok.
Ponedeljek - Kosilo: pražena piščančja jetrca s špinačo v omaki, polenta, stročji fižol v solati; **Večerja:** v pečici pečen narezan krompir s paprikami in šunko (bečarski krompir), zelena solata.
Torek - Kosilo: kremna juha iz brokolija, pečen piščanec, zelenjavni riž, rdeča pesa v solati; **Večerja:** ocvrti lignji z majonezno omako, ocvrt krompir, paradižnik.
Sreda - Kosilo: fižolova kremna juha z rezanci, svinjske zarebrnice po cigansko, kumarična solata s krompirjem; **Večerja:** sladki skutni svaljki, kompot.
Četrtek - Kosilo: krompirjev paprikaš s svežo papriko in kranjsko klobaso, palačinke z limono, kompot; **Večerja:** zelenjavna ponev z jajci, zrnat kruh.
Petek - Kosilo: gobova juha, rižev jabolčni narastek, kompot; **Večerja:** kuhana riba, polnjene paprike s skutnim nadevom, paradižnikova solata.
Sobota - Kosilo: perutninski paprikaš, krompir v kosih s peteršiljem, mešana solata, slivov zavitek; **Večerja:** špageti s paradižnikom in pršutom po primorsko, vino ali sadni sok.

Namaz iz jajčevcev

Potrebujemo: 1 kg jajčevcev, 1 glavico česna, 2 žlici kisa ali limonovega soka, 3 žlice oljčnega olja, sol, poper, sesekljan peteršilj.
Jajčevce operemo, jim odrežemo peclje in posamič zavijemo v alu folijo. Posebej zavijemo tudi česen, ki smo mu odstranili zunanje lističe. Vse skupaj zložimo na pekač, postavimo v ogreto pečico in pečemo 30 do 40 minut pri 200 stopinjah Celzija, da se zmehča. Pečene jajčevce olupimo, česnove stroke iztisnemo iz lupin. Česen in jajčevce skupaj s kisom oz. limonovim sokom in oljem z mešalcem zmešamo v kašo, solimo, popramo, primešamo sesekljan peteršilj in pustimo stati v pokriti posodi vsaj 2 uri, da se povsem ohladi. Koščke kruha popečemo v toast, namažemo z nadevom in ponudimo z vinom ali sokom.

Polnjene paprike s skutnim nadevom

Potrebujemo: 4 zelene paprike, 200 g skute, 2 žlici kisle smetane, 2 žlici kajmaka, 2 trikotnika topljenega sira.
Paprike prerežemo na pol in jih očistimo semenja. Polovico paprike narežemo na majhne kocke, drugo polovico pa napolnimo s skutnim nadevom.
Nadev: skuto, topljen sir in kajmak pretlačimo in zmešamo s kislo smetano, dodamo narezano papriko in solimo. Tako nadevane paprike ponudimo s svežim paradižnikom.

Korita, slap Veliki Kozjak

7 NEPOZABEN DOPUST V POSOČJU

Maja Šušteršič

Oskrbnika v domu smo samo pozdravili in krenili dalje. Na vrhu sta kapelica in krasna razgledna točka s pogledom na okoliške hribe in morje. Zelo lepo se vidi pristanišče v Trstu. Zadovoljni smo krenili nazaj v slovensko kočo, kjer nam je dežurni planinec skuhal kosilo. Posebna zanimivost te koče je, da nimajo cenika. Zbirajo samo prostovoljne prispevke. Večina gostov je poštenih in da denar v skrinjico, so pa tudi zastonjkarji. Polnih želodcev in z lepimi vtisi smo se vrnili v dolino.

Ker sva bila zaradi številnih izletov tako med tednom kot med podaljšanim koncem tedna že rahlo utrujena, sva si ponedeljek izbrala za počitek. Šla sva le k Soči na sončenje. Soča je sicer zelo mrzla reka, a če izbereš kraj, kjer je narava naredila tolmune, se da tudi namočiti.

V torek, 29. junija, sva si šla ogledat Tolminska korita. Iz Tolmina je do Zatolmina en kilometer. Tu zaviješ desno do okrepčevalnice Tolminska korita, kjer sva pustila avto in šla naprej peš. Zaradi predlanskega podora sva se lahko sprehodila le do korit na Zadlaščici, korita na Tolminki pa sva si ogledala s Hudičevega mostu. Krožna pot vodi do sotočja Tolminke in Zadlaščice, od tod do Medvedove glave, po cesti Zatolmin-Čadrg pa do vhoda v Dantejevo jamo. Tu sva krenila v hrib do vasi Zadlaz, kjer nama je prijazna gospodinja v baru pri Jakču postregla z njihovo specialiteto friko, s polento in dobrim vinom. Vračala sva se po cesti in prečkala Hudičev most, s katerega je čudovit razgled na korita, ki jih je izoblikovala reka Tolminka na poti od izvira v Krnskem pogorju skozi trdi apnenec. Ker je bilo še kar nekaj dneva pred nama, sva si šla ogledat še slap Veliki Kozjak. Pelješ se do Kobarida in od tam je dobro označena lepa senčna pot, ki te vodi po gozdu ob vodi mimo ostalin frontnih linij iz prve svetovne vojne. Ujet med stene nekakšne podzemne dvorane naju je pozdravil osupljivo lep 15 metrov visok steber vode, ki pada v prostran tolmun modro zelene barve. Ker je bilo tu zelo hladno, sva se prav hitro obrnila nazaj. Dan sva zaključila z načrtom za naslednji dan.

Slap Veliki Kozjak pod Drežnico. Kopanje v tolmunu bi bilo gotovo kratkotrajno. / Foto: Fabio Ferrari

Sredino jutro je bilo lepo in sončno in kot druge dni sva zajtrkovala na terasi pred najino sobo. Na sosednjem travniku se pase konj, razen ptic pevk pa slišiš še peteline, kako napovedujejo lep dan. Polna moči sva se peljala mimo Tolmina in Kobarida proti Bovcu.

V Celju tudi dan Kranja

Jutri se bo v Celju začel Mednarodni obrtni sejem, na njem pa se bo poleg kranjskih obrtnikov v četrtek predstavila tudi občina s ponudbo turizma, kulture in kulinarike.

Vilma Stanovnik

Kranj - "Na obrtnem sejmu nas vsako leto sicer predstavlja Območna obrtno-podjetniška zbornica Kranj, letos pa smo v Kranju združili moči in se odločili, da se bo predstavila tudi občina s turizmom kot zelo pomembno dejavnostjo, ki jo vse bolj propagiramo," pravi kranjski župan **Damijan Perne.**

Območno obrtno-podjetniška zbornica Kranj bo namreč skupaj z Mestno občino Kranj, Zavodom za turizem Kranj in Gorenjskim muzejem v dvorani A Celjskega sejma ta četrtek med 11. in 13. uro pripravila dan Kranja. Z zanimivo razstavo, glasbenimi nastopi, pogostitvijo s kranjskimi kulinaričnimi dobrotami in predstavitvijo na posebni tiskovni konferenci želijo Kranj predstaviti tako bližnji kot daljni okolici. "Pokazati želimo, kaj je bil Kranj nekoč in kaj znamo narediti danes. Prav tako hočemo pokazati, da se znamo povezovati in da je v sinergiji sodelovanja moč in pot do boljših rezultatov," poudarja predsednik OOZ Kranj **Ludvik Kavčič** in dodaja, da je pomembna naloga njihove zbornice zagotavljanje boljših razmer za poslovanje za člane. Zato so lani ustanovili Center podjetniških rešitev, ki ponuja podjetnikom in obrtnikom inovativne in učinkovite storitve za lažje in racionalnejše poslovanje. "Naša virtualna pisarna omogoča, da so podjetnikom rešitve na voljo 24 ur na dan sedem dni v tednu, uporabniki pa za pot do njih ne potrebujejo drugega kot dostop do interneta," pravi projektni vodja **Mito Kot**, ki bo delo Centra podjetniških rešitev prav tako predstavil na celjskem obrtnem sejmu.

Ludvik Kavčič, predsednik Območne obrtno-podjetniške zbornice Kranj

Oddaja Polka in majolka bo gostovala v Kranju. Pripravili bomo zares velik glasbeni spektakel. Iz vseh gorenjskih občin smo povabili najboljše ansamble!

Vabljeni v petek, 17. septembra pred gostilno STARI MAYR v Kranju. Od 15. do 17. ure bo veselica z ansamblom Jamniški odmev, ob 17. uri predizbor za Polkino zvezdo harmonikarjev, ob 18. uri pa snemanje TV oddaje.

Z nami bodo: Harmonikarski orkester Martina Vodlana, Nagelj, Viharnik, Veseli Gorenjci, Fantje z vasi, Gorenjski kvintet, Slovenski pozdravi, Veseli Begunjčani, Azalea, Boh pomagej, Pušeljc, Suha špaga, Folk idoli, Beerbely, trio Šubic, Podvig, Grintovci, ans. Žibert in ostali, plesali bosta folklorni skupini Preddvor in Sava.

V primeru slabega vremena bo prireditev v hotelu Bellevue na Šmarjetni gori. Vstop prost!

GLASBENO DRUTVO ATALEA, GOMILE 10, BRUSNICE

Plesni kotiček (29)

Šola, kjer ocenjujejo tudi ples

Darja Ovsenik

Heleno Rozman iz Tržiča bomo težko popredalčkali, kaj točno počne v življenju. Poleg študija slovenistike in sociologije, podjetniške žilice in peke poročnih tort je znana po svoji predanosti plesu, ki ga edina v Sloveniji poučuje kot samostojni predmet na osnovni šoli, trenutno pa je predvsem mamica v pričakovanju drugorojenčka.

Helena Rozman

Ples vedno nekje na vrhu prioritet

Heleno je ples zaznamoval že v vrtcu, ko so vzgojiteljice otroke spoznavale z ritmiko in so jo navduševale svetleče obleke. Vedno je rada nastopala, zato je svoje znanje nabirala v plesni šoli, kot srednješolka in študentka pa je redno dosegala priznanja na državnih, evropskih in svetovnih tekmovanjih v šov plesih, še posebej v hiphopu. Ko so jo sošolci na Škofijski klasični gimnaziji videli nastopati, so predlagali ravnatelju, da bi imeli tudi oni plesno skupino. In tako se je začelo ...

Enkrat učiteljica, vedno učiteljica

Heleni se niti sanjalo ni, da bo ples lahko tudi njen poklic. Zaradi njenega kvalitetnega dela je imela ves čas študija polne roke pedagoškega dela - poučevala je na ljubljanskih osnovnih šolah in vrtcih, na Škofijski klasični gimnaziji vodila navijačice ter tudi sama aktivno trenirala v pri Željku Božiču. Kmalu se je odločila tudi za opravljanje licence za plesnega vaditelja in učitelja, s katero si je odprla nova vrata za poučevanje plesa. Pred dvema letoma jo je razveselilo povabilo Marine Rugelj, ravnateljice novoustanovljene OŠ Alojzija Šuštarja v Šentvidu, da bi na šoli prevzela celoten pouk plesa. Predmet plesa je uvrščen med redne predmete, zato učenci dobijo tudi oceno iz njega, kar je edinstveno v slovenskem prostoru. Kot pravi Helena, pa ocenjevanje ni v ospredju, ampak so to osnove plesa, prepoznavanje zvrsti, gibanje in razvijanje motorike. Učenci se naučijo pravilne plesne drže, plešejo angleški valček, cha cha cha, nastopajo, se udeležujejo tekmovanj in plesnih srečanj. Lani so v sodelovanju z zborovodkinjo in učiteljicami izvedli tudi muzikal Vili ne zna brenčati.

"Učenci se naučijo korakov, ki jih bodo potrebovali vsaj še trikrat v življenju: za valeto, maturantski ples in poroko ali kakšno drugo slavje, kjer večina pride v zadrego, ko bi radi plesali, pa ne znajo," dodaja Helena. Veliko pomanjkljivost slovenskega plesa vidi v tem, da imamo veliko plesnih šol in še več odličnih plesalcev, ki posegajo po najvišjih rezultatih v svetovnem merilu, pa v medijih take novice redko najdemo na naslovnicah ali v dnevno informativnih oddajah. Želi si tudi, da bi Slovenci znali plesati več kot le polko in valček, ki niti nista plesa, ki bi izvirala iz naših krajev. Za primer navede Irce, ki večinoma vsi znajo odplesati osnovne korake nacionalnega plesa, za Slovence pa dvomi, da bi jih veliko pozitivno odgovorilo na njeno vprašanje: "Bi znali odplesati nekaj korakov štajeriša ali potrkanke?"

Svetilnik, ki kaže pravo pot

Jubilej župnije svetega Tilna v Javorjah je povezal domačine v praznovanju ob cerkvi.

Jure Ferlan

Javorje - V vasi Javorje pod Starim vrhom se letos spominjajo tristoletnice sedanje baročne cerkve svetega Egidija ali bolj domače Tilna. Cerkev je daleč vidna krajevna dominanta, saj stoji na grebenu na začetku naselja.

Po besedah javorskega župnika Cirila Isteniča so se na praznovanje visoke obletnice pripravljali skozi celo leto z različnimi kulturnimi in verskimi prireditvami. "Območje župnije se pokriva z območjem krajevne skupnosti, zato sta obe povezani, tudi ob praznovanju so skupaj stopili številni krajani, posebej aktivni pa so se povezali v poseben odbor," je povedal. Ob tej priložnosti so izdali obsežno knjigo avtorice Milene Alič z naslovom V zavetju sv. Tilna. Knjigo so v petek predstavili v domači osnovni šoli, slavnostni govornik, profesor na Teološki fakulteti dr. Bogdan Dolenc pa je poudaril povezanost cerkve s krajem in njene vloge pri njegovem razvoju: "Kot v večini slovenskih krajev je bil tudi v Javorjah začetek šolstva nastajal v župnišču." Prireditev je popestril bogat kulturni program.

V nedeljo, ki v Javorjah velja za žegnanjsko ali po poljansko "sejm", je sledil vrhunec praznovanja. Slovesno mašo je vodil ljubljanski pomožni škof Anton Jamnik, ki je med drugim poudaril: "Kakor so povezani kamni, ki gradijo vašo cerkev, tako bodimo v dobrem povezani tudi ljudje med seboj." Javorsko cerkev je primerjal s svetilnikom na hribu, ki kaže pravo pot. Po končani maši so obiskovalce povabili ob župnišče, kjer jih je čakala bogata pogostitev.

Prisotne je s svojim duhovitim nastopom navdušil dramski igralec Gregor Čušin, poleg njega so z glasbenimi in plesnimi točkami nastopili številni domačini. Posebej zanimiva je bila domača pesnica Anica Gartner, ki je nasmejala občinstvo. Zelo veliko domačinov se je ob prazniku župnije obleklo v narodno nošo, saj so Javorje znane po njih.

Še ena zmaga več v življenju

Suzana P. Kovačič

Bled - Društvo onkoloških bolnikov Slovenije je v četrtek in petek organiziralo trinajsti tradicionalni pohod žensk z rakom dojke na Triglav pod geslom Dober dan, življenje. "Najvišjo goro Slovenije nas je v spremstvu dvaindvajsetih spremljevalcev (vodnikov, gorskih reševalcev) osvojilo petintrideset pohodnic, med katerimi so štiri na vrh Triglava stopile prvič. Nekatere pohodnice dolge poti ne bi zmogle, zato jim je s prevozom do Kredarice pomagal helikopter Slovenske vojske," je povedala **Lojzka Gerhold**, organizacijska vodja pohoda. Dvodnevni pohod, ki so ga začeli in končali na Rudnem polju, so sklenili s podelitvijo priznanj na Bledu.

Podelitev priznanj na Bledu, na fotografiji je le del odprave na Triglav. / Foto: Anka Bulovec

Ogrožene gorenjske družine

"Zaradi nizkih pokojnin je ogroženih tudi veliko gorenjskih družin," je na srečanju gorenjskih upokojencev na Pokljuki dejal slavnostni govornik, predsednik državnega sveta Blaž Kavčič.

Cveto Zaplotnik

Gorje - Društvo upokojencev Gorje je v sodelovanju z gorenjsko pokrajinsko zvezo v četrtek na Rudnem polju na Pokljuki pripravilo tradicionalno, že dvajseto srečanje gorenjskih upokojencev. Kot je povedala predsednica organizacijskega odbora **Danijela Mandeljc**, se je srečanja udeležilo več kot štiri tisoč upokojencev iz skoraj vseh gorenjskih društev upokojencev. Pripravili so jim kulturno zabavni program, številni med njimi pa so se povzpeli na Viševnik, se odpravili do energijskih točk na Uskovnici ali se sprehodili po Pokljuki. Slavnostni govornik, predsednik državnega sveta **Blaž Kavčič**, je dejal, da so morda težave v družbi tudi ali predvsem posledica tega, da je bil v preteklosti velikokrat preslišan upokojenski glas modrosti in razuma, ki bi lahko koristil družbi, da bi poleg poudarjene materialne in finančne plati razvoja enakovredno razvijala tudi vrednote sožitja, medgeneracijske solidarnosti, strpnosti in človekovih pravic. Gospodarska kriza je, žal, spodbudila tudi nekatere povsem zmotne ideje o starosti in staranju, ki lahko vodijo celo v kršitve temeljnih človekovih svoboščin in v medgeneracijski spor. Kar zadeva standard upokojenih generacij, razmere na Gorenjskem niso nič kaj bolj rožnate kot na Koroškem ali v Prekmurju, saj je po propadu velikega dela tekstilne in čevljarske industrije, po usihanju tradicionalnih industrij, zaradi nizkih pokojnin ogroženih tudi veliko gorenjskih družin. Z zajezitvijo sive ekonomije bi lahko zagotovili dodatne dohodke v pokojninsko blagajno, morebitna ukinitev varstvenega dodatka in dolgotrajne denarne socialne pomoči pa bi pomenila drastično osiromašenje že tako revnih slojev prebivalstva. Tudi **Mateja Kožuh Novak**, predsednica Zveze društev upokojencev Slovenije, je ugotavljala, da je med upokojenci veliko ljudi z mladostno energijo, ki bi družbi lahko še veliko koristili, a so prisilno potisnjeni med onemogle. Potencial upokojenih strokovnjakov ni izkoriščen, zlasti ne v politiki. Pokojnine se še naprej znižujejo, polovica je nižjih od 527 evrov, v najtežjem položaju pa so ženske, stare nad 65 let, ki živijo same. Predsednik gorenjske pokrajinske zveze društev upokojencev **Janez Šolar** je dejal, da upokojenci lahko pristanejo na vladne ukrepe glede pokojnin le v kriznem času, ne pa dolgoročno, saj bodo sicer po višini pokojnin čisto na repu držav evrskega območja oz. Evropske unije. Predsednik stranke DeSus **Karel Erjavec** je povedal, da se v stranki ne strinjajo z vladnim predlogom o usklajevanju pokojnin - šestdeset odstotkov z rastjo plač in štirideset odstotkov z rastjo življenjskih stroškov. Ker bi to pomenilo zniževanje pokojnin, predlagajo razmerje osemdeset proti dvajset. Prav tako ne podpirajo zamrznitve pokojnin v letih 2011 in 2012, saj menijo, da bi država javne finance lahko stabilizirala z drugimi ukrepi, tudi z večjo obdavčitvijo bogatega sloja.

Blaž Kavčič: "Po svetu in pri nas je vse preveč prisotno obremenjevanje srednjega in nižjega razreda, tam, kjer izginja večina denarja, pa se ne dogaja nič. Vsak evro, ki ga prejme slovenski upokojenec, je odlično naložen, saj gre v največji meri za nakupe v slovenskih trgovinah, v skromne, a zanesljive prihranke v slovenskih bankah, ali kot medgeneracijska pomoč slovenskim otrokom in vnukom."

Na srečanju gorenjskih upokojencev na Pokljuki / Foto: Andrej Schara

Foto: Andrej Schara

Govornik je bil predsednik državnega sveta Blaž Kavčič.

Foto: Andrej Schara

Eno od številnih upokojenskih omizij na Pokljuki

WWW.MOBITEL.SI

Najmočnejše vezi so tiste, ki jih ne vidimo.

Za vse, ki želite biti s svojimi povezani enostavno ...

Za sproščene pogovore ...
Izberite **Penzion plus paket**, ki ima nizke cene pogovorov in vam omogoča brezplačne klice v **Posvetovalnico za srce in ožilje**. Priključne takse ni, mesečna naročnina pa je le 5,99 EUR. Paket je namenjen vsem aktivnim upokojencem in starejšim od 60 let. V Mobitelovih centrih imajo izbrano ponudbo enostavnih **mobitelov, ki so z velikimi zasloni in tipkami** prijazni za uporabo.

Izkoristite ugodnosti Točk povezanosti
Člani in članice Mobitelovega programa zvestobe z zbranimi točkami brez dodatnih obveznosti **koristite popust pri nakupu mobitela** ali **bonus pogovore** v Mobitelovem omrežju, **popust na računu** ter drugo. Pristopnico za **brezplačno včlanitev** dobite v Mobitelovem centru ali na spletu. **www.mobitel.si/tocke-povezanosti**

Ima vaš vnuk ali vnukinja Mobi?
S storitvijo **Plačaj zame** lahko kot Mobitelov naročnik izberete do dva Mobiuporabnika, ki vas lahko kličeta ugodneje - za le 10 centov na minuto. Tako poskrbite, da vas lahko v domačem omrežju pokličeta kadarkoli, saj vedno kličeta na vaše stroške - tudi če imata prazen račun.

Brezplačna obvestila o zgrešenih klicih
Vklopite storitev **SMS Zgrešeni klici**. Ko ste ponovno dosegljivi, prejmete brezplačen SMS s seznamom zgrešenih klicev. Tako ste vedno na tekočem, kdo je želel z vami govoriti. Klic lahko vrnete takoj, ko utegnete. Za vklop pošljite SMS z vsebino **KLIC** na **1918**.

Bodite informirani
Pošljite SMS z vsebino **P VREME** na **1919** in na mobilnem Planetu preverite **5-dnevno vremensko napoved** za slovenska, hrvaška in evropska mesta. Na Planetu **brezplačno** preberite tudi sveže novice doma in po svetu, ali pa se razvedrite z zanimivostmi.

Za več informacij obiščite Mobitelovo prodajno mesto, www.mobitel.si ali pokličite brezplačno številko 041 700 700.

VELIKA PLANINA
IN FESTIVAL NARODNIH NOŠ

Nedelja, 12. septembra 2010

Cena izleta: **30 EUR**

V ceno je vključeno: avtobusni prevoz, malica, kosilo, prevoz z nihalko in sedežnico, zavarovanje. Organizator izleta je TA Odisej.
Prijave sprejemamo po tel.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si

GG | IZLETI

Tokrat vas vabimo, da se nam Glasovci pridružite na potepanju po Veliki planini, ki ga bomo zaključili v Kamniku na Festivalu narodnih noš. Ob 7.30 vas bo avtobus čakal na avtobusni postaji v Radovljici, ob 7.50 pred Creino in ob 8. uri na Primskovem pred Mercator centrom. Pot nas bo vodila do Kamniške Bistrice, kjer bomo najprej pomalicali in se nato z nihalko in dvosedežnico povzpeli na vrh planine. Z lokalnim vodnikom se bomo sprehodili do pastirskega naselja (15 minut hoje), kjer si bomo ogledali kapelo Marije Snežne, jamo Vetrnico in Preskarjev muzej. Po ogledih se bomo okoli 12. ure okrepčali s kosilom in se s sedežnico in nihalko spustili v dolino. Naš naslednji postanek bo v Kamniku, kjer se bomo udeležili zanimive prireditve: tradicionalnih dni narodnih noš. Ogledali si bomo zanimivo povorko in predstavitev slovenskih in tujih narodnih noš ter se naužili festivalskega vzdušja. Prihod v Kranj je načrtovan okoli 18.30. Ne pozabite na udobne, pohodne čevlje, morda tudi pohodne palice!

Gorenjski Glas

Ples in dirke na Telečjem

Maja Bertoncelj

Pirniče - V Zg. Pirničah, pred gostilno Mihovec, je v nedeljo popoldan potekal Semanji dan na Telečjem. Tamkajšnje turistično društvo ga je organiziralo petič. Osrednji dogodek je bil dirka prav posebnih telet, na kateri so pod budnimi očmi komisije tekmovale tri ekipe. Pomemben je bil čas, kazenske minute in tudi lepota. Smeha ni manjkalo. Že pred dirko so pripravili ogled starih strojev in prikaz starih kmečkih opravil, obiskovalci so se lahko sprehodili med stojnicami, kupili srečke za teličkolov, poskrbljeno pa je bilo tudi za hrano, pijačo in seveda za glasbo. Program je povezovala Jasna Kuljaj. "Pod Šmarno goro na teličkovem plesu in dirkah tudi letos uživamo. Prireditev se je dobro prijela in je že prerasla občinske meje. Zanimanje ljudi je veliko, kar kaže tudi današnji obisk, saj je prireditveni prostor poln," je bila zadovoljna **Cvetka Židan**, predsednica TD Pirniče.

Obiskovalci so si na stojnicah lahko ogledali tudi stroje, pripomočke, ki so bili nekoč v uporabi, danes pa večina več ne ve, čemu so služili.

HALO - HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročilo za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4, v Kranju oz. po pošti - do ponedeljka in četrtka do 11.00 ure! Cena oglasov in ponudb v rubriki: Izredno ugodna.

JANEZ ROZMAN S.P. - ROZMAN BUS, LANCOVO 91, 4240 RADOVLJICA, TEL.: 04 53 15 249, FAX: 04 53 04 230

MADŽARSKE TOPLICE: 2. 10 - 5. 10, 2. 11. - 5. 11.; **BANJA VRUČICA:** 6. 10. - 13. 10., 25 .10. - 28. 10.; **BIOTERME:** 13. 9 , 11. 10 . - 13. 10; **TOPOLŠČICA:** 27. 9.; **MEDŽUGORJE:** 15. 10. - 17. 10.; **TRST:** 6. 10.

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki glasov Kažipot brezplačno samo enkrat.

PRIREDITVE

Ko se srce sreča z besedo in dejanji

Žabnica - Društvo upokojencev Žabnica vabi v četrtek, 9. septembra, ob 19. uri v gostišče Crngrob na humanitarno-literarno-družabni večer z naslovom Ko se srce sreča z besedo in dejanji. Gostje bodo: predstavnica Karitas, predstavnica Centra za socialno delo Škofja Loka, priznana citrarka Monika Heričko iz Maribora, ljudske pevke iz Trboj in ansambel Seniorji.

Tekmovanje v agilityju

Škofja Loka - Kinološko društvo Ovčar Škofja Loka vabi na pokalno tekmovanje v agilityju - finalna tekma. Tekmovanje bo v soboto, 11. septembra, od 9. ure dalje na nogometnem igrišču na Godešiču pri Škofji Loki (dostop bo označen).

Človek, ne jezi se v kranjski knjižnici

Kranj - Iz kranjske knjižnice sporočajo, da se je turnir v igri Človek, ne jezi se avgusta končal; deset zmagovalcev se bo pomerilo v finalu, ki bo v pravljični sobi Pionirskega oddelka danes, v torek, 6. septembra, ob 16. uri. Pričakujejo vseh deset tekmovalcev in čim več navijačev.

IZLETI

Vrtaška planina-Sleme

Gozd-Martuljek - Planinsko društvo Gozd-Martuljk organizira za svoje člane planinski izlet Vrtaška planina-Sleme in sicer v nedeljo, 12. septembra. Prijave do petka, 10. septembra: Špela Vidmar, 040/794 678, Renata, 031/532 963.

PREDAVANJA

Zgodnje odkrivanje raka rešuje življenje

Kranj - Humana, združenje svojcev pri skrbi za mentalno zdravje, vabi danes, v torek, 7. septembra, ob 16. uri na predavanje Zgodnje odkrivanje raka rešuje življenje z odgovori na konkretna vprašanja. Predavanje iz programa SVIT, ki bo v društveni pisarni v Kranju na Oldhamski c. 14 (pri Vodovodnem stolpu), bo vodila ga. Erika Povšnar, dipl. andragog-pedagog.

OBVESTILA

Na Gorenjskem glasu spet pletemo copatke

Kranj - Skupina, ki se je zbirala in pletla copatke v avli Gorenjskega glasa, si je v poletnih mesecih vzela zaslužen oddih. Zdaj je tu september in spet se bomo srečali. Uvodno srečanje bo jutri, v sredo, 8. septembra, ob 17. uri v avli Gorenjskega glasa. Vabljeni vsi, ki bi se nam radi pridružili in pletli z nami.

Računalnik v zrelih letih

Kranj - Iz Društva upokojencev Kranj vabijo na računalniške tečaje (začetne in nadaljevalne) ter na tečaj digitalne fotografije in računalniškega programa excel. Tečaji bodo potekali od oktobra do maja enkrat tedensko tri šolske ure v mobilni računalniški učilnici na Likozarjevi 1 (nad banko Koper). Prijavite se na sedežu društva.

Krvodajalska akcija

Kranj - Rdeči križ organizira krvodajalsko akcijo. Razpored odhodov avtobusov na odvzem krvi v Splošno bolnišnico Jesenice: ponedeljek, 13. septembra: 7.00 - KO RK Zalog - vse AP Zalog; 8.30 - KO RK Podbrezje - AP Podbrezje; 9.30 - KO RK Vodovodni stolp - AP vodovodni stolp na Oldhamski c.

Srečanja sekcije za ročna dela

Kranj - Iz Društva upokojencev Kranj sporočajo, da se bodo v sekciji za ročna dela s srečanji začeli v torek, 21. septembra, od 16. do 18. ure na sedežu društva na Tomšičevi 4.

RAZSTAVE

Fotografska razstava Daljni vzhod

Bled - Triglavski narodni park vabi na odprtje avtorske fotografske razstave Miha Podlogarja, dolgoletnega člana FK TNP, ki bo v Info središču Triglavska roža na Bledu jutri, v sredo, 8. septembra, ob 19. uri. Kako je avtor doživel Kitajsko, razlike v njeni velikosti, utrip vsakdana, modernega in preteklega, vam bo pokazala tokratna zbirka fotografij Daljnega vzhoda.

Razstava del Emerika Bernarda

Kranj - V četrtek, 9. septembra, ob 19. uri bo v Galeriji Prešernovih nagrajencev za likovno umetnost v Kranju odprtje razstave del akademskega slikarja Emerika Bernarda. O avtorjevem delu bosta spregovorila dr. Lev Menaše in Andrej Medved.

Nekdanja Kranjska Gora

Kranjska Gora - Gornjesavski muzej Jesenice vabi na odprtje domoznanske fotografske razstave Nekdanja Kranjska Gora, ki so jo pripravili v sodelovanju z Vidom Černetom in Marjanom Lavtižarjem. Razstavo bodo odprli v četrtek, 9. septembra, ob 17. uri v Liznjekovi domačiji v Kranjski Gori. V kulturnem programu bo nastopila citrarka Jerca Kramar.

Za otroke in mlade po srcu

Kranj - Odprtje razstave slik Eve Puhar Račič Za otroke in mlade po srcu bo jutri, v sredo, 8. septembra, ob 19. uri v Cafe galeriji Pungert.

KONCERTI

Koncert Policijskega orkestra

Jesenice - Koncert Policijskega orkestra z gostom, tenoristom Janezom Lotričem in dirigentom Tomažem Kmetičem bo v petek, 10. septembra, ob 20. uri v dvorani Gledališča Toneta Čufarja Jesenice. Koncert bo za glasbeni abonma in izven.

MojeDelo.com
Izberi prihodnost

MOJE DELO, spletni marketing, d.o.o., Litostrojska c. 44c, 1000 Ljubljana, Slovenija, T: 01 51 35 700
VEČ INFORMACIJ IN ZAPOSLITVENIH OGLASOV (300 - 500)
NA: www.mojedelo.com, info@mojedelo.com

Programer CNC strojev (m/ž) v okolici Kranja (okolica Kranja)
Za našega naročnika, srednje veliko družinsko podjetje, iščemo Programerja CNC strojev (m/ž) v okolici Kranja. Zaposlitev bo sklenjena za nedoločen čas s 3-mesečnim poskusnim obdobjem. Trenkwalder kadrovske storitve, d. o. o., Leskoškova cesta 9 e, 1000 Ljubljana, prijave zbiramo do 30. 09. 2010. Več na www.mojedelo.com.

Procesničar (m/ž) (Mengeš)
Mednarodno farmacevtsko podjetje zaradi povečanega obsega dela v svoje vrste vabi delavce za delo v proizvodnji kemijskih učinkovin (m/ž). ADECCO H.R., d. o. o., Brnčičeva ulica 15B, 1231 Ljubljana-Črnuče, prijave zbiramo do 02. 10. 2010. Več na www.mojedelo.com.

Samostojni sodelavec na področju tehnične podpore v domovini in tujini (m/ž) (Trzin)
Opis del in nalog: opravljanje del na področju organizacije in izvedbe tehnične podpore strankam v Sloveniji in tujini, nadzor delovanja merilnih sistemov, izdelava analiz in poročil, izvajanje terenskega izobraževanja poslovnih partnerjev v tujini. Pričakujemo VI./VII. stopnja (višja/visoka strokovna izobrazba, univerzitetna izobrazba) tehnične smeri ter vsaj 2 leti delovnih izkušenj. Cestel, d. o. o., Špruha 32, 1236 Trzin, prijave zbiramo do 02. 10. 2010. Več na www.mojedelo.com.

Tehnolog termoplastov (m/ž) (Škofja Loka)
Zaradi širitve proizvodnega programa vabimo k sodelovanju Tehnologa termoplastov (m/ž). Pričakujemo poznavanje tehnologije brizganja plastike. Dodatna znanja in pogoji: delovne izkušnje na razpisanem področju. Z izbranim kandidatom bomo sklenili pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas. SIBO G., d. o. o., Kidričeva cesta 99, 4220 Škofja Loka, prijave zbiramo do 12. 09. 2010. Več na www.mojedelo.com.

Kuhar (m/ž) na Golniku (Golnik)
Vaše delovne naloge bodo: priprava toplih in hladnih obrokov, sodelovanje pri sestavi jedilnikov. Sodexo, d. o. o., Železna cesta 16, 1000 Ljubljana, prijave zbiramo do 01. 10. 2010. Več na www.mojedelo.com.

Prodajni predstavnik B2B (m/ž) (Ljubljana)
Pričakujemo: vsaj VI. st. izobrazbe tehnične smeri - elektrotehnika ali elektronika ali vsaj VI. st. izobrazbe ekonomske smeri, s komercialnimi izkušnjami; komunikativnost, odločnost; organiziranost in sposobnost za timsko delo; prodajne sposobnosti; nekonfliktnost; veščine nastopanja; tehnične sposobnosti; organizacijske sposobnosti; aktivno znanje angleščine; poznavanje trga; vozniški izpit kat. B. Legrand SLV, d. o. o., Planjava 2, 1236 Trzin, prijave zbiramo do 29. 09. 2010. Več na www.mojedelo.com.

Diplomirani inženir ali inženir elektronike (m/ž) (Kranj)
K sodelovanju vabimo diplomiranega inženirja ali inženirja elektronike (m/ž) za tehnično podporo in servisiranje visoko zahtevne elektronske opreme. Od vas pričakujemo: najmanj VI. stopnjo izobrazbe, zaželena smer elektronik / elektrotehnik ali mehatronik, aktivno znanje enega tujega jezika. Zaposlimo tudi začetnika. Nudimo vam dinamično delo. SCAN, d. o. o., Preddvor, Breg 7, 4205 Preddvor, prijave zbiramo do 26. 09. 2010. Več na www.mojedelo.com.

Zastopnik za terensko prodajo izdelkov za osebno nego iz lastnega prodajnega programa (m/ž) (terensko)
Podjetje Sinkopa, d. o. o., zaposli zastopnika za terensko prodajo izdelkov iz lastnega prodajnega programa. Nudimo zaposlitev za nedoločen čas, delo v dopoldanskem času, proste vikende in nadpovprečen osebni dohodek. Sinkopa, d. o. o., Žirovnica 87, 4274 Žirovnica, prijave zbiramo do 16. 09. 2010. Več na www.mojedelo.com.

Operater na CNC-prebijalnem stroju (m/ž) (Križe)
V svoj koletkiv vabimo novega sodelavca za delovno mesto Operater na CNC-prebijalnem stroju (m/ž). Delovne naloge - pregled dokumentacije in prevzem materiala, izbira namestitev orodja in delovne opreme, prebijanje in kontrola prebijanja, priprava in dostava za nadaljnjo obdelavo. Stimulativno nagrajevanje. Sax Konstrukcije, d. o. o., Ljubljanska cesta 24a, 4000 Kranj, prijave zbiramo do 24. 09. 2010. Več na www.mojedelo.com.

Vodja prodaje (m/ž) (Radovljica)
Kandidati (m/ž), ki vas delo vodje prodaje zanima, pošljite prošnjo skupaj s fotografijo ter vsemi dokazili o uspešno zaključenem študiju, dodatnih izobraževanjih in priporočil bivših delodajalcev na naš naslov. Vaše prošnje bomo obravnavali zaupno. Pogodbo o zaposlitvi bomo sklenili za določen čas z možnostjo kasnejše sklenitve delovnega razmerja za nedoločen čas. MEDIKOEL, prodaja medicinskih pripomočkov, d. o. o., Jalnova cesta 2, 4240 Radovljica, prijave zbiramo do 19. 09. 2010. Več na www.mojedelo.com.

Tehnični vodja (m/ž) (Jesenice)
Od kandidatov pričakujemo dokončano šolo IV. ali V. stopnje strojne, elektro ali druge tehnične smeri, delovne izkušnje in poznavanje avtomatiziranih pnevmatskih strojev so zaželeni, sposobnost timskega dela in vodenje delavcev, zanesljivost, samoiniciativnost, komunikativnost. Delovno razmerje se sklepa za določen čas z možnostjo kasnejše zaposlitve za nedoločen čas. Eurosol, d. o. o., Jesenice, Cesta železarjev 8, 4270 Jesenice, prijave zbiramo do 19. 09. 2010. Več na www.mojedelo.com.

Mali oglasi

Obvestite Gorenjke in Gorenjce, kaj prodajate, kupujete, ponujate, menjate ...

Oddajte svoj mali oglas po tel.: **04/201 42 47**, po faxu: **04/201 42 13** ali e-pošti: malioglasi@g-glas.si.

Gorenjski Glas

Zahvale, osmrtnice

Žalost in hvaležnost lahko izrazite z objavo osmrtnice ali zahvale v različnih velikostih.

Naročila sprejemamo po faxu: 04/201 42 13 ali e-pošti: malioglasi@g-glas.si

Gorenjski Glas

OSMRTNICA

Sporočamo žalostno vest, da je nenadoma nehalo biti srce naše ljube mamice in babice

Meri Trnovec

(26. 9. 1948 - 4. 9. 2010)

Od nje se bomo poslovili jutri, v sredo, 8. septembra 2010, na Mestnem pokopališču v Škofji Loki. Žara bo tega dne v mrliški vežici od 9. ure dalje, sveta maša bo v župnijski cerkvi sv. Jakoba ob 16. uri, pogreb pa bo ob 16.45. Praznina, ki je nastala z njenim odhodom, je neznanska!

Vsi njeni
Škofja Loka, Ljubljana, Celje

Več na www.gorenjskiglas.si/Kažipot

Radio Triglav®
RADIO TRIGLAV JESENICE, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, JESENICE
Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

LOTO

Rezultati 71. kroga - 5. septembra 2010
1, 5, 6, 7, 23, 28, 36 in 3
Lotko: 1 7 2 0 9 3
Loto PLUS: 4, 5, 10, 15, 19, 23, 25 in 24

Predvideni sklad 72. kroga za Sedmico: 280.000 EUR
Predvideni sklad 72. kroga za Lotka: 590.000 EUR
Rekordni sklad 72. kroga za PLUS: 870.000 EUR

Sponzor nagradne križanke, ki je bila objavljena 20. avgusta 2010 v Gorenjskem glasu, je bilo podjetje **Avtohiša Vrtač, d. o. o.** Nagrajenci so: 1. nagrado: enodnevno uporabo novega VW Golfa, prejme **Franc Intihar**, Brezje; 2. nagrado: enodnevno uporabo novega VW Pola, prejme **Andrej Žbogar**, Kranj; 3. nagrado: paket obvezne opreme, prejme **Urška Taler**, Zgornje Gorje. 4., 5. in 6. nagrado prejmejo: **Marko Mrak**, Rateče-Planica; **Maja Nosan**, Zgornja Besnica in **Aleš Gende**, Kranj. Nagrajencem prisrčno čestitamo.

Sponzor nagradne križanke, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu v petek, 13. avgusta 2010, je bil SALON POHIŠTVA PREVC, Dorfarje 17, Žabnica. Nagrajenci so: 1. nagrado, bon za nakup v vrednosti 40 EUR, prejme **Cvetka Kern,** Kranj; 2. nagrado, bon za nakup v vrednosti 20 EUR, prejme **Dora Tonejc**, Lesce; 3. nagrado, bon za nakup v vrednosti 10 EUR, prejme **Lojzka Taler**, Zg. Gorje. 4., 5. in 6. nagrado, ki jo podeljuje Gorenjski glas, prejmejo: **Črtomir Kurnik**, Škofja Loka; **Milan Novak**, Mavčiče in **Angelca Majes**, Kropa.

Sponzor nagradne križanke, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu v petek, 23. julija 2010, je bilo podjetje Kolosej De Luxe. Nagrajenci so: 1. Kino kartico Joker s šestimi vstopnicami prejme **Stane Inkret**, Šenčur; 2. Kino kartico Joker s štirimi vstopnicami prejme **Franci Jalen**, Golnik; 3. Kino kartico Joker z dvema vstopnicama prejme **Frenk Potočnik**, Podnart. 4., 5. in 6. nagrado, ki jo podeljuje Gorenjski glas, prejmejo: **Jelka Frelih** Železniki, **Irena Žakelj**, Žiri in **Marjana Zupan**, Bled.

Sponzor nagradne križanke, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu v petek, 16. julija 2010, je bilo podjetje LESNINA KRANJ. Nagrajenci so: 1. nagrado - vrtno garnituro 177 (1+4), prejme **Vida Dobrin**, Tržič; 2. nagrado - 5 odstotkov dodatnega popusta ob nakupu pohištva, prejme **Miljana Vrhovec**, Radovljica; 3. nagrado - CD MP 3 player, prejme **Jože Hafner**, Škofja Loka. Tri nagrade Gorenjskega glasa prejmejo **Karmen Jakše**, Rateče-Planica; **Franc Pogačnik**, Žabnica in **Drago Pipan**, Kranj.

Mali oglasi

tel.: 201 42 47
fax: 201 42 13
e-mail: malioglasi@g-glas.si

Male oglase sprejemamo: **za objavo v petek - v sredo do 14.00 in za objavo v torek do petka do 14.00!** Delovni čas: **ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16., sobote, nedelje in prazniki zaprto.**

NEPREMIČNINE

STANOVANJA

PRODAM

DVOSOBNO stanovanje, Jesenice, Titova ul., 56 m2, obnovljeno, urejena ZK, 67.000 EUR, ☎ 041/375-318
10004641

ODDAM

NA STANOVANJE vzamem pošteno študentko, ☎ 031/606-802
10004749

K3 KERN d.o.o.
NEPREMIČNINE
Maistrov trg 12, 4000 Kranj
Tel. 04/202 13 53, 202 25 66
GSM 051/320 700, Email: info@k3-kern.si

V STAREM mestnem jedru Kranja oddamo nadstandardno stanovanje v velikosti 72 m2, ☎ 041/677-925
10004762

HIŠE

PRODAM

SAMOSTOJNO dvostanovanjsko hišo, zgornja etaža s posebnim vhodom, 4-sobno stanovanje, 100 m2, v celoti adaptirano 2010, vsi priključki, cena 88.000 EUR ali menjam za parcelo ali manjše stanovanje, ☎ 030/ 653-848
10004686

POSLOVNI PROSTORI

ODDAM

POSLOVNE PROSTORE POSLOVNE PROSTORE v IOC na Savski cesti v Kranju (bivša Trenča), velikosti od 155 do 1.200 m2, cena 2,95 eur/m2, ☎ 041/426-898
10004442

fesst
FESST, d. o. o., nepremičninska družba,
Koroška c 2, Kranj,
Telefon: 236 73 73
Fax: 236 73 70
E-pošta: info@fesst.si
Internet: www.fesst.si

PROSTOR za hrambo počitniške prikolice v bližini Kranja, ☎ 031/496-931
10004754

MOTORNA VOZILA

AVTODELI IN OPREMA

PRODAM

JEKLENA platišča s pnevmatikami 175/70/13, original za Kalos ali Aveo, 4 kom, cena 100 EUR, ☎ 040/584-027
10004681

GRADBENI MATERIAL

GRADBENI MATERIAL

KUPIM

ODKUPUJEMO hlodovino hrasta, jesena, bukve ter smreke, ☎ 041/639-348
10004746

KURIVO

PRODAM

DRVA - metrska ali razžagana, možna dostava, ☎ 041/718-019
10004707

BUKOVA drva, cena 55 EUR, mešana drva, cena 40 EUR, možnost razreza in dostave, ☎ 040/338-719
10004705

DRVA brezova, 55 EUR, bukova, 60 EUR, mešana, 45 EUR, možnost razreza in dostave, ☎ 070/323-033
10004706

SUHA hrastova drva, ☎ 031/585-345
10004682

TURIZEM

MAKARSKA riviera - Podgora, oddam apartma 2+1 in 2+2, 10 m od morja, klima, TVS, ☎ 00385/21-625-187
10004512

ŽIVALI IN RASTLINE

PRODAM

MLADIČE pasme "beagle", psi so stari 8 tednov z rodovnikom in cepljeni, cena po dogovoru, ☎ 040/624-078
10004650

PODARIM

LJUBKE, prijazne mucke, stare 2 meseca, ☎ 041/719-083
10004752

KMETIJSTVO

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

SILOKOMBAJN SK80 Sip, ☎ 041/881-508
10004760

KUPIM

MANJŠI mlin za sadje, lahko brez motorja, ☎ 031/578-840
10004766

PRIDELKI

PRODAM

BELI jedilni in krmni krompir ter rdečo peso, ☎ 031/301-919
10004747

KROMPIR jedilni in krmni, ☎ 031/585-345
10004683

KUPIM

SILAŽNO koruzo in prodam dva čb bikca, ter teličko belgijsko plavo, ☎ 041/711-866
10004715

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

2 TELIČKI simentalki, stari 10 dni, ☎ 04/53-09-680
10004764

BIKCA simentalca, težkega 190 kg in čb bikca, starega 10 dni, ☎ 031/599-117
10004758

BIKCA in teličko simentalko, stara teden dni, ☎ 041/741-516
10004759

ČB TELICO, staro 17 mesecev iz A kontrole, ☎ 031/360-178
10004748

SRNASTE koze, ☎ 040/621-924
10004751

KUPIM

BIKCA simentalca, starega do 10 dni, ☎ 031/687-062
10004761

OSTALO

PRODAM

KURICO za 30 kokoši, ☎ 031/585-345
10004684

ZAPOSLITVE (m/ž)

NUDIM

REDNO ali honorarno zaposlimo osebe za delo v strežbi, Sirena pub, Kidričeva 67, Škofja Loka, ☎ 041/719-018
10004745

50 let LU
Ljudska Univerza Škofja Loka
Podlubnik 1a
4220 Škofja Loka
tel.: 04 / 506 13 00
fax: 04 / 512 08 88
www.lu-skofjaloka.si

Vabimo vas, da se vpišete v programe:

PREDŠOLSKA VZGOJA (SSI in PT)
EKONOMSKI TEHNIK (SSI, PTI, PT)
ADMINISTRATOR (SPI)
TRGOVEC (SPI)
BOLNIČAR - NEGOVALEC (SPI)
MATURITETNI TEČAJ (MT)
PRIPRAVA NA MATURO

Programi srednjega strokovnega izobraževanja **(SSI) trajajo od dve do štiri leta**, program poklicno tehniškega izobraževanja (**PTI**) **dve leti,** programi srednjega poklicnega izobraževanja **(SPI) eno do dve leti,** poklicni in maturitetni tečaj **(PT in MT) eno leto.**

Informacije: 04/506 13 60 in na www.lu-skofjaloka.si

TELEFONSKI studio v Kranju išče izkušene telefonistke, Baldrijan, d. o. o., Ul. Mirka Vadnova 19, Kranj, ☎ 040/415-556, 059/041-575
10004691

HONORARNO zaposlimo delavca iz Kranja za pomoč pri vgradnji oken, LA, d.o.o., Ljubljanska c. 34 a, Kranj, ☎ 041/653-203
10004765

ZAPOSLIM frizerja v redno delovno razmerje, Tea Rakef s.p., Bizantova c. 9, Medvode, ☎ 040/848-521
10004753

IŠČEM

DELO čiščenje, likanje na vašem domu, ☎ 041/220-772
10004549

STORITVE

NUDIM

ASTERIKS SENČILA Rozman Peter, s. p., Senično 7, Križe, ☎ 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.net
10004708

ADAPTACIJE, notranji ometi, vse vrste fasad, škarpe ter tlakovanje dvorišč, kvalitetno, hitro in poceni. Arbaj, d.o.o., Zg. Bela 24, Preddvor, ☎ 041/241-149
10004172

ADAPTACIJE, vsa gradbena dela, notranje omete, fasade, adaptacije, tlakovanje dvorišča, ograje, kamnite škarpe in dimnike, kvalitetno, hitro in poceni. SGP Beni, d. o. o., Struževo 7, Kranj, ☎ 041/561-838
10004620

ASFALTIRANJE, tlakovanje dvorišč, dovoz. poti, parkirišč, polag. robnikov, pralnih plošč, izd. betonskih in kamnitih škarp, Adrovic & Co, d. n. o., Jelovškova 10, Kamnik, ☎ 01/83-94-614, 041/680-751
10004734

BELJENJE in glajenje notranjih prostorov, beljenje fasad, barvanje napuščev, oken, vrat in ograje, hitro, kvalitetno in ugodno, Pavec Ivan, s. p., Podbrezje 179, Naklo, ☎ 031/392-909
10004390

FLORIJANI, d. o. o., C. na Brdo 41, Kranj izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, ☎ 041/557-871
10004733

NAPELJAVA elektroinstalacij, novogradnje in adaptacije, Lemaks, d.o.o., Potoče 3, Preddvor, ☎ 031/280-377, Novak
10004612

NUDIMO VAM obrezovanje živih mej, Branko Gašperšič, s. p., Šorlijeva ul. 19, Kranj, ☎ 040/993-406
10004690

TESNJENJE OKEN IN VRAT, uvožena tesnila, do 30 % prihranka pri ogrevanju. Prepiha in prahu ni več! Zmanjšan hrup, 10 let garancije. BE & MA, d. o. o., Ekslerjeva 6, Kamnik, ☎ 01/83-15-057, 041/694-229
10004756

IZOBRAŽEVANJE

NUDIM

PLES, KITARA - Vabimo vas v PLESNE TEČAJE za vse generacije in v posamezne tečaje ali celoletno šolo KITARE! Studio Tango, Britof 316, Kranj, ☎ 041/820-485
10004568

ZASEBNI STIKI

FANT išče razočarano dekle, ki ni imela sreče v ljubezni, oziroma je bila zapostavljena, ☎ 041/959-192
10004389

ŽENITNA posredovalnica za vse osamljene, ☎ 031/505-495
10004388

RAZNO

PRODAM

KOVINSKO cisterno za olje 1.500 l, prazno in očiščeno, za simbolično ceno, ☎ 051/331-208
10004755

NEŠKROPLJENA jabolka in sobno kolo, ☎ 04/20-42-397
10004757

SENO bale, 1.9 EUR/m2, 300 kos, bukova drva, 55 EUR in lesene "gajbe", 4 EUR/kos, Radovljica, ☎ 040/720-000
10004750

KUPIM

NOVO USTANOVLJENO podjetje zaradi dela v tujini nujno kupim rabljeno gozdarsko žičnico za prenos lesa navzgor, ☎ 041/928-703
10004763

ZAHVALA

Po hudi bolezni nas je v 90. letu starosti zapustila draga mama, babi, prababi, sestra, teta in svakinja

Frančiška Sekne

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečena ustna in pisna sožalja, prineseno cvetje in sveče ter vsem, ki ste jo v tako velikem številu spremili na njeno zadnjo pot. Lepa hvala ge. Milki Rihtaršič in ge. Zofki Eržen za njen govor pri odprtem grobu. Zahvala Domu upokojencev Kranj za nego in oskrbo, Bolnišnici Jesenice za lajšanje bolečin, pevcem in trobentaču. Vsem, ki ste se poklonili njenemu spominu.

Žalujoči vsi njeni
Drulovka, 30. avgusta 2010

Anketa

Langusovi dnevi

Marjana Ahačič

V Kamni Gorici je bilo konec tedna posebej živahno, saj so letošnji, že 10. Langusovi dnevi v kraj privabili številne obiskovalce. Prireditve so zelo veseli tudi domačini. Letos pa so v Kamno Gorico prišli tudi tekači in pohodniki, stanovalci Langusove ulice iz Radovljice.

Marjan Rozman, Radovljica:

"Že osmič sodelujem na slikarski koloniji. V Kamni Gorici sem se rodil, zato še posebej rad pridem in vsaj enkrat na leto izkoristim priložnost, da se srečam s sokrajani in prijatelji."

Nataša Fister, Sr. Dobrava:

"Prihajam z vso družino, zdaj že četrto leto zapored. Posebej se veselimo ustvarjanja na likovnih delavnicah, sama pa rada poklepetam s prijatelji in nekdanjimi sošolci, ki jih sicer redko vidim."

Iza Lukan, Kamna Gorica:

"Super je, ker je tako veliko ljudi, da se mora človek celo prerivati, da kam pride! S prijateljicami z veseljem rišemo na likovnih delavnicah in smo zadovoljne, ker so naše slike potem na razstavi."

Tončka Arh, Kamna Gorica:

"Odkar imam vnuke, pridem še posebej z veseljem. Zelo sem zadovoljna, ker so se Langusovi dnevi tako lepo prijeli. Tu se srečujemo ljudje, ki se vse leto ne vidimo. In organizacija je imenitna!"

Igor Ropič, Lesce:

"Otroci prihajajo redno, jaz pa, kadar imam čas. In če je lepo vreme - tako kot letos - je prijetno tudi vzdušje. Prihodnje leto zagotovo spet pridemo; doma je redko čas, da ustvarjamo skupaj."

Prvi čevljarski pomočniki

Med obiskovalci Šuštarske nedelje v Tržiču so jih nekaj prvič sprejeli v čevljarski stan. Tradicionalno prireditev so si ogledali tudi gostje iz Avstrije in Madžarske.

Stojan Saje

Tržič - "Na angelsko nedeljo vsako leto nadene trg obleko si semanjo," je začel tržiški pesnik dr. Tone Pretnar eno od svojih oktav. Z njo je spomnil na staro navado čevljarjev, ki so imeli prvo nedeljo septembra sejem. To tradicijo ohranja Turistično društvo Tržič, ki je letos pripravilo 43. Šuštarsko nedeljo.

Trg svobode in druge ulice so spet postale kot velika prodajalna. Od paviljona NOB, kjer je bila na ogled razstava tržiških čevljarjev, do cerkve sv. Andreja in Kurnikove hiše so na prek tristo stojnicah ponujali razno blago. Manjkala ni niti obutev in usnjena galanterija. Potrudili so se tudi gostinci, organizatorji so poskrbeli tudi za pestro zabavo. Obiskovalce so razvedrili godbeniki iz Tržiča in Lovrana, folklorna skupina iz Prekmurja in drugi plesalci, na veselici je donela narodnozabavna glasba. Vmes se je dogajalo marsikaj. KUD Lom je tokrat drugače uprizoril običaj sprejema vajencev med pomočnike. Mojster **Joža** je izprašal goste, koliko vedo o tržiškem čevljarstvu. Zrelostni izpit so prvi opravili **Slavi Mežnar** iz Tržiča in **Frenk** ter **Jakobina Brolih** iz Ljubljane. Ko je gospodinja **Lenka** nalila kozarce vina, so nazdravili z mojstrom.

Mojster Joža je izprašal prve čevljarske pomočnike izmed obiskovalcev.

Obiskovalcem so zaželeli dobro počutje **Jožef Lavtižar** iz družbe Peko, predsednica Turističnega društva Tržič **Marjana Zupan** in tržiški župan **Borut Sajovic.** Slednji je pozdravil tudi prijatelje iz Avstrije in Madžarske. Na odru so podelili nagrade za najlepše stojnice; prejeli so jih **Kulturno turistično društvo Moščanci** iz Prekmurja, **Čevljarstvo Brodar** iz Tržiča in **Zavod Drugo oko** iz Kranja. Nagrade likovnega natečaja obutve so prejeli **Tanja Bartolac, Kim Peternel, Anja Lavsegar, Teja Čeh, Maša Hladnik, Katja Konc, Rebeka Uzar, ekipa Mladinskega centra Tržič, Urban Česen, Nik Dobovšek** in **Sandi Bogojevič.** Zvečer so izžrebali še vstopnice 43 obiskovalcev.

Kako ročno izdelujejo obutev, je pokazal čevljar iz Kranja.

Preddvor

Šesti preddvorski kolesarski krog

V soboto, 11. septembra, združenje podjetnikov Preddvor in EMŠO klub pripravljata že šesti preddvorski kolesarski krog. Ob 10. uri se bodo ljubitelji kolesarjenja zbrali na igrišču Pregrat (za gostilno Pr' Bizjak), prevozili običajen kolesarski krog in se ob 14. uri znova zbrali na igrišču, kjer bo sproščeno prijateljsko druženje. Startnine ni, prijava je pa obvezna zaradi priprave golaža, ki ga udeleženci dobijo brezplačno. **D. Ž.**

Kranj

V spomin bazoviškim junakom

Ob 80. obletnici smrti bazoviških junakov bo ta petek ob 16. uri spominska slovesnost pri spomeniku bazoviškim junakom v Prešernovem gaju v Kranju. Slavnostna govornica bo v imenu Odbora za proslavo bazoviških žrtev pri Narodni in študijski knjižnici v Trstu županja Občine Števerjan v Brdih Franca Padovan. **S. K.**

Brezje

Maša in predavanje o vlogi starih staršev

Jutri je mali šmaren, praznik Marijinega rojstva. V romarskem središču na Brezjah se bodo posebej zahvalili za stare starše. Slovesno mašo bo vodil celjski škof dr. Stanislav Lipovšek, ob 11. uri pa bo v dvorani nad zakristijo predavanje dr. Jožeta Ramovša o vlogi starih staršev v družini. **C. Z.**

Kranj

Sprememba cen naftnih derivatov

95-oktanski motorni bencin se je z današnjim dnem podražil za 0,6 centa, na 1,202 evra za liter, in 98-oktanski bencin za 0,9 centa, na 1,228 evra. Cena dizelskega goriva se je znižala za 0,3 centa, na 1,166 evra za liter, cena kurilnega olja pa za 0,1 centa, na 0,740 evra za liter. Cena avtoplina ostaja še naprej 0,699 evra za liter. **C. Z.**

Novorojenčki

Minuli teden je na Gorenjskem na svet prijokalo 49 novih prebivalcev. **V Kranju** se je rodilo 14 dečkov in 19 deklic. Najtežji je bil deček, ki je tehtal 4 kilograme, najlažjemu pa je tehtnica pokazala 2660 gramov. **Na Jesenicah** se je rodilo 7 dečkov in 9 deklic, med novorojenčki sta bila tokrat tudi bratec in sestrica. Najlažji je bil deček, ki je tehtal 2420 gramov, najtežjemu dečku pa je tehtnica pokazala 3750 gramov.

vremenska napoved

Napoved za Gorenjsko

Danes bo oblačno, zjutraj bo prehodno rahlo deževalo, čez dan bo suho vreme, zvečer pa spet dež. V sredo bo oblačno in deževno. V četrtek bo pretežno oblačno, občasno bodo še padavine, deloma nevihte.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

TOREK 9/15°C

SREDA 13/15°C

ČETRTEK 13/18°C

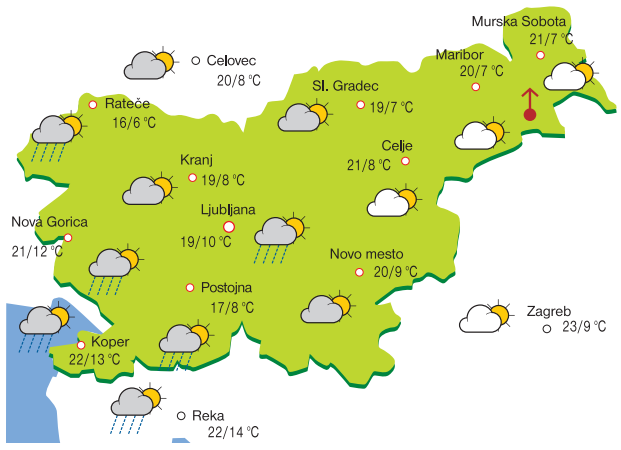

razuedrila GG

PRILOGA GORENJSKEGA GLASA

Tudi na Krvavcu se jadra. Več na strani 32./ Foto: Gorazd Kavčič

KULTURA

TERRAFOLK, PRAZNIK ZA UŠESA

Skupina Terrafolk je s Simboličnim orkestrom v soboto "v zrak dvignila" veliko kongresno dvorano na Brdu. / Foto: Matic Zorman

27

TELEVIZIJA

ZAKLETA BAJTA

Družinski film TV Slovenija je nastal po knjižni uspešnici Ivana Sivca. Gre za nadaljevanje zgodbe Vlomilci delajo poleti. / Foto: arhiv filma

28

LJUDJE

HRIBOVSKA REGATA

Na četrtem Odprtem prvenstvu Kranja je zadnjega igralca že lovil dež, nedeljski krvavški jadralni dogodek s hribovskim vzdušjem - polfinalni in finalni del Florjanove regate na 1972 metrih, pa je zvesto spremljala gosta megla.

32

TOREK_07. 09. 2010

GLASBA

Alya tu in zdaj

Alya bo začetek šolskega leta pospremila z novo pesmijo **Tu in zdaj** (v angleški različici Say Goodbaye), za katero je prikupna pevka konec avgusta že posnela videospot: "Težko razložim, zakaj sem za naslednji single izbrala prav pesem Tu in zdaj. Ko začutiš, to preprosto narediš. Pesem mi je že v osnovi všeč, veliko ljudi mi reče, da je zelo spevna, da malo spominja na stil Duffy oziroma da je nekaj mešanega, posebnega, jaz pa dodajam, da je pesem srferski Šmink'n'roll.". Za aranžma je poskrbel Oliver Dommaschk, ki je v bogati karieri recimo sodeloval tudi z Mary J. Blidge, Snoop Doggom in Missy Eliot. Pesem so snemali v Nemčiji, posneli pa so jo v dveh različicah.
Kmalu prihaja na male ekrane tudi videospot, ki ga je Alya snemala kar štiri dni na različnih lokacijah po Sloveniji in na Hrvaškem. "V spotu je veliko romantičnih prizorov. Snemanje je bilo definitivno drugačno od prejšnjih - v glavnem je bilo treba res igrati. Poleg tega pa je bilo nekaj novega zame že to, da smo snemali cele štiri dni, ravno zaradi dveh jezikovnih različic pesmi. Končne verzije spota še nisem videla, toda že s tem, kar sem si doslej ogledala v montaži, sem zelo zadovoljna." **A. B.**

Foto: arhiv pevke

BELVIJEVCI PONOČEVALI V ZNAMENJU TALENTOV

Na parkirišču Vrtnega centra Sloga na Primskovem v Kranju je bilo v soboto ponovno glasbeno razpoloženje obiskovalcev tradicionalne Noči radia Belvi več kot le veselo.

Alenka Brun

Najstnice so najbolj pričakovale nastop mladega talenta **Petra Vodeta**. Po njegovem nastopu je (predvsem) žensko občinstvo v prvih vrstah pod odrom zahtevalo ponovitev, tako da bi lahko že takoj rekli, da je bila letošnja Noč radia Belvi v znamenju mladega talenta, katerega zvezda je ravno začela vzhajati. Mame in žene sicer niso ravno vreščale, so se pa postavile v vrsto, ko je Peter po nastopu v Belvijevem šotoru delil podpise in se fotografiral s svojimi oboževalkami. Kot prava zvezda pa je kasneje delil podpise tudi drugim, ki so bili zunaj VIP-prostora.

Slovenija ima talent je med prepoznavne izstrelila tudi Majo Keuc ... / Foto: AB

... in Alena Vogrinca Vesela, ki se mu je življenje od takrat spremenilo. / Foto: AB

Foto: Matic Zorman

Priljubljeni hrvaški pevec Petar Grašo je tokrat nastopil med zadnjimi.

Nastopili so še **Nuša Basle**, **Black Cat**, **Uporniki**, **Jernej Dermota**, **Tina Drole**, **I.C.E.**, **Karma**, **Tangels**, **April**, **Alen Vogrinc Vesel**, ki odkar je postal prepoznaven, zelo veliko nastopa - včasih ima tudi po tri nastope na dan. Spremlja pa ga njegova žena, ki se ji še vedno ob določenih pesmih orosijo oči. Slišali smo tudi staro novi **Flirrt**, pa talentirano **Majo Keuc**, energično **Nino Pušlar**, staro znanko Belvijevega odra **Manco Špik**, hrvaškega **Petra Graša**, odlično pevko **Alenko Godec**, sestavljalca rim **Trkaja**, Noč pa je na odru zaključil **Gino s svojim bendom**.

Vse bolj prepoznavna Domžalčanka, pevka April, s svojim videzom spominja na zvezde s holivudskih rdečih preprog.

I.C.E so morda najbolj prepoznavni po svoji pevki Renati Mohorič. Na odru in pod odrom so vedno dobre volje.

Peter Vode izzove glasne odzive svojih oboževalk. Tokrat je po svojem nastopu odpel še dodatno pesem. / Foto: AB

Pod odrom je bilo med njegovim nastopom kot v času Beatlov. Ne bi nas presenetilo, če bi na oder leteli medvedki.

Tangels / Foto: AB

Alenka Godec / Foto: Matic Zorman

KULTURA

GODALNO, ZIMZELENO, LEGENDARNO

Na Brdu so tudi v letošnji sezoni poskrbeli za kakovosten koncertni abonma Aeda. Odlični slovenski orkestri in izvajalci.

Igor Kavčič

Letošnji koncertni cikel Aeda, ki ga že tretjo sezono zapored pripravljajo v okviru Javnega gospodarskega zavoda Brdo v tamkajšnji veliki dvorani Kongresnega centra, bo minil v znamenju vrhunskih slovenskih glasbenikov in orkestrov. Umetniški vodja Jurij Reja je tokrat na koncertni oder povabil tri simfonične orkestre, dva Big banda, pihalni orkester in ženski zbor Slovenske filharmonije ter domače in tuje vokalne in instrumentalne soliste. V začetku oktobra bo abonma odprla jazzovska pevka Mia Žnidarič, ki bo ob spremljavi Big Banda RTV izvajala povsem nov program, za katerega je aranžmaje napisal Tadej Tomšič. Novembra bo sledil orkester Slovenske filharmonije pod vodstvom dirigentke Keri-Lynn Wilson. "Slišali bomo glasbene poslastice mojstrov, kot so Debussy, Dvorak, Saint-Saens, de Sarasate, skladbi slednjih dveh bosta izvedeni s solistko Tanjo Sonc, za piko na i pa bosta izvedena tudi Schubertova Nedokončana in glasba iz Wagnerjeve opere Tristan in Izolda," je napovedal Jurij Reja. Decembrski koncert bo godalni, saj bo nastopil Komorni orkester Camerata Labacensis pod vodstvom umetniškega vodje in vrhunskega violista Franca Avseneka. Novo leto bo januarja začel Policijski orkester pod vodstvom Milivoja Šurbka s solistoma Milošem Mlejnikom (violončelo) in Žigo Kasagićem (tenor), februarski nastop pa bo oplemenitil Ženski zbor Slovenskega komornega zbora Slovenske filharmonije pod vodstvom odlične mlade dirigentke Martine Batič.

Koncertni abonma bo 9. oktobra odprla jazzovska pevka Mia Žnidarič z Big Bandom RTV Slovenija.

"Z zimzelenimi melodijami nas bo v pomlad uvedel štajerski Toti big band pod vodstvom Edvarda Holnthanerja s solisti, pevcema Boštjanom Bračičem in Dado Kladnik ter trobentačem Mariom Stuhlhoferjem. Big band, ki obstaja že skoraj dvajset let, bo predstavil zimzelene od Beethovna do Glenna Millerja in od legendarnih slovenskih popevk do glasbe iz broadwayskih muzikalov. Zaključek letošnje sezone bo jubilejni, Jurij Reja bo namreč nastopil na poslovilnem koncertu ob svoji 75-letnici. Na koncertu ga bo spremljal Simfonični orkester RTV Slovenija, Reja pa se bo predstavil s paleto vokalnih del, samospevov, opernih arij, operet, italijanskih kancon in španskih melodij ... K sodelovanju je povabil tudi pevko Darjo Švajger.

"Seveda prirejanje kulturno-umetniških dogodkov ni naša osnovna dejavnost, in tudi ni naša ambicija od tega ustvariti velike finančne rezultate. S koncertnim ciklom Aeda predvsem želimo obogatiti dogajanje na Brdu, kongresni dvorani dati neko vsebino, predvsem pa dokazati, da naš protokolarni kompleks ni zaprt za ljudi. Nasprotno, Brdo je priložnost za Kranj in Gorenjsko regijo," razmišlja direktor Javnega zavoda Iztok Purič in dodaja, da je tak kvalitetno izveden koncertni cikel hkrati tudi promocija za organizacijske in kulinarične sposobnosti, ki jih imajo na Brdu. Tudi v prihodnje nameravajo vzdrževati visoko kvalitetno raven koncertov, ki ga nedvomno zagotavlja tudi tak poznavalec klasične glasbe, kot je Jurij Reja.

Lanskih pet koncertov so letos povečali za dva dodatna koncerta in to za enako ceno kot lani. Kupci abonmajev bodo tako dva koncerta dobili brezplačno. Lani so prodali več kot 230 abonmajev, zanimanje zanje pa je tudi letos precejšnje. Abonmaji so te dni že v prodaji, več informacij o tem pa lahko dobite tudi na spletni strani www.brdo.si.

Terrafolk, praznik za ušesa

Skupina Terrafolk je ena izmed tistih redkih glasbenih skupin, na katere koncert se vsaj enkrat na leto upam odpraviti, ne da bi vedel, kaj in v kakšni ožji ali razširjeni postavi me bodo ti odlični glasbeniki navdušili s svojo virtuoznostjo. Preprosto vem, da me čaka dve uri glasbenih užitkov. Kaj ljubitelj dobre glasbe od koncertnega večera lahko še več pričakuje? Prav to se je zgodilo tudi na sobotnem koncertu na Brdu, drugem velikem koncertu v okviru letošnjega Festivala Carniola. Tokrat so Terrafolk na svoj oder povabili v preteklosti že preverjen Simbolični orkester pod vodstvom dirigenta Izidorja Leitingerja. V program so zapisali deset skladb, od tega so bile štiri orkestracije prvič izvedene, skladba Pasijon po sesijonu št. 11 pa je bila nasploh premierno izvedena. Osnovna postava Danijel Černe na kitari, Bojan Cvetrežnik na violini, Žiga Golob na basu in Marko Hatlak na harmoniki se je tokrat dala oplemenititi z dodatnimi godalskimi močmi, tudi dvema violinistoma solistoma, bobnarjem, gostujočim klarinetistom in flavtistom ... V goste so prišle tudi mlade godalke iz poletne godalne šole Polone Udovič in grosupeljski Gros upi, tako da je bilo na odru v nekem trenutku več kot štirideset glasbenikov. Glasbeniki so muzicirali z izjemno lahkotnostjo, se sprehajali po različnih glasbenih svetovih z Balkana v klasiko na Irsko in nazaj. Virtuoznost glasbenih mojstrov solistov so vseskozi odlično podlagali orkestraši pod Leitingerjevim vodstvom. Končna zmaga je bila po dveh urah in pol glasbe zagotovljena, za glasbenike in poslušalce. Ne, nismo poslušali le World music (glasbe sveta), še enkrat znova smo imeli priložnost prisluhniti svetu glasbe. **I. K.**

Foto: Matic Zorman

Žiga Golob in Bojan Cvetrežnik sta v muziciranju najbrž še bolj uživala kot poslušalstvo.

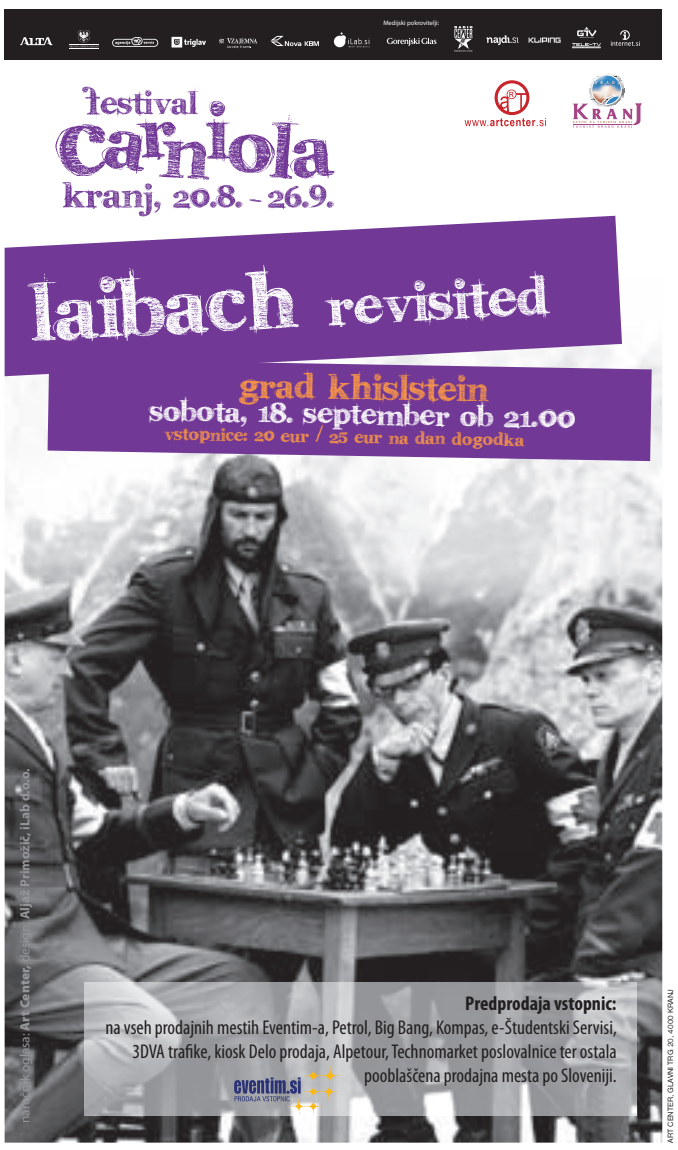

TELEVIZIJA

Turistično društvo Sorica vabi na srečanje ljudskih pevcev in godcev. Srečanje bo v okviru vsakoletne prireditve

Sadovi jeseni

v nedeljo, 19. septembra, ob 17. uri v Sorici.

Srečanja se lahko udeležijo posamezniki ali skupine do 5 članov, starih nad 15 let, ki ohranjajo pevsko in godčevsko izročilo. Prosimo, da v prijavi navedete tri skladbe.

Vaše prijave pričakujemo do 14. septembra na naslov: TD Sorica, Spodnja Sorica 16, 4229 Sorica, na: franc.kejzar@guest.arnes.si ali po telefonu: 051/221 554 (Marijan Peternelj).

Prisrčno vabljeni!

www.gorenjskiglas.si

"V mraku se rodi, zunaj noč prespi, v zarji jutranji hitro se zgubi."

Knjižica, polna ugank za bistre glave, ki rade prevetrijo svoje razmišljanje na malce drugačen način. Uganke so sicer namenjene šolarjem, a se z njimi lahko pozabava vsak, ne glede na starost. Skratka, zabava za vso družino!

www.gorenjskiglas.si

Knjižica, 56 strani.
Redna cena knjige je 11 EUR
Če knjižico kupite ali naročite na Gorenjskem glasu je cena le **10 EUR**.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel.: 04/201 42 41 ali na narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

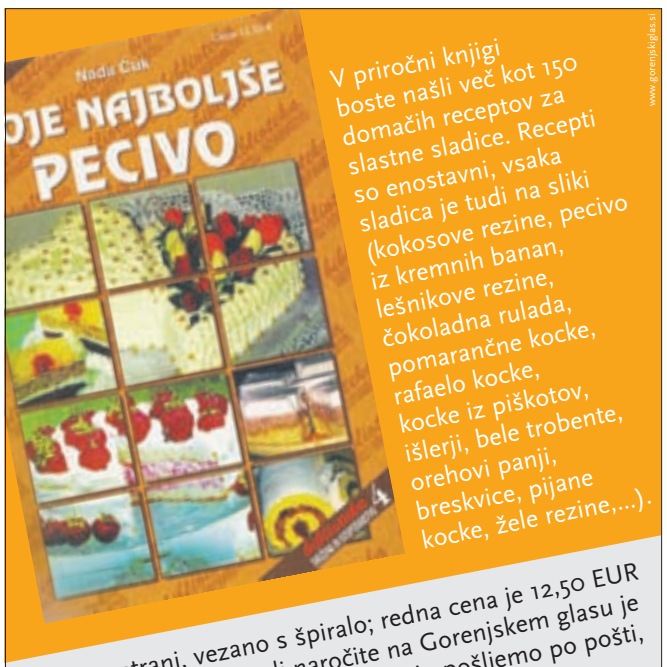

V priročni knjigi boste našli več kot 150 domačih receptov za slastne sladice. Recepti so enostavni, vsaka sladica je tudi na sliki (kokosove rezine, pecivo iz kremnih banan, lešnikove rezine, čokoladna rulada, pomarančne kocke, rafaelo kocke, kocke iz piškotov, išlerji, bele trobente, orehovi panji, breskvice, pijane kocke, žele rezine,...).

www.gorenjskiglas.si

184 strani, vezano s špiralo; redna cena je 12,50 EUR
Če knjigo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu je cena le **10,50 EUR**. Če vam jo pošljemo po pošti, prištejemo še poštnino.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel.: 04/201 42 41 ali na narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

ZAKLETA BAJTA

Družinski film TV Slovenija, ki je nastal po knjižni uspešnici Ivana Sivca. Gre za nadaljevanje zgodbe Vlomilci delajo poleti.

Alenka Brun

Foto: arhiv filma

V Otroškem in mladinskem programu Televizije Slovenija so v sodelovanju s produkcijsko hišo Kamelar posneli še eno družinsko uspešnico, ki bo gledalce ob napetih prizorih zabavala prihodnjo pomlad. **Zakleta bajta** je nadaljevanje uspešnice Vlomilci delajo poleti, ki so jo premierno predvajali na Televiziji Slovenija marca letos. Tudi Zakleta bajta je nastala po knjižni uspešnici Ivana Sivca in tudi ta film oziroma nadaljevanko je režiral Roman Končar.

Glavni akterji tako ostajajo člani Erjavčeve družine. Po ponesrečenih, a vseeno veselih počitnicah na morju se tokrat Erjavčevi odpravijo v zavetje slovenskih gora: na Veliki planini bo zrak gotovo hladnejši kot v pregreti Ljubljani. A že prvo jutro po prijetno hladni noči ostanejo brez najmlajšega člana družine ... Je Nejc izpuhtel v zrak? Težko verjetno, zato se vrtiljak zabavnih pustolovsko-detektivskih peripetij prične vrteti. Klena zgradba, duhoviti in življenjski dialogi ter situacijska komika bodo zaznamovali tudi tokratno uro in pol razposajene in napeto-sproščujoče zabave.

V filmu igrajo Nina Ivanič, Roman Končar, Ondina Kerec in Črtomir Perharič.

Slovenska popevka 2010

V voditeljski vlogi bomo spet videli Mišo Molk. / Foto: RTV SLO

Letošnja **Slovenska popevka** bo v nedeljo, **19. septembra 2010,** potekala v studiu 1 Televizije Slovenija, na njej pa se bo predstavilo dvanajst izvajalcev. Voditeljica Slovenske popevke 2010 bo **Miša Molk,** ki se je v tej vlogi ob Petru Polesu preizkusila v letu 2006. Vseh dvanajst izvajalcev bo nastopilo ob spremljavi velikega revijskega orkestra RTV Slovenija pod taktirko **Roka Goloba, Patrika Grebla in Lojzeta Kranjčana.**

Izvajalce bomo lahko spremljali v naslednjem vrstnem redu: **Gašper Rifelj** bo nastopil s pesmijo Mozaik, druga bo **Iva Stanič** s pesmijo Nore nežnosti, **Darja Švajger** bo pela o Otoku ljubezni, **Katja Fašing in Rok Ferengja** bosta nastopila s pesmijo Nova pomlad, **Aynee** z Najlepši dan, Romantični večer bo odpela **Kristina Oberžan,** o mavrici do sanj bo prepevala **Lea Likar, Naju** bosta pela o metuju, **Eva Černe** o signalih, **Slavko Ivančič** bo nastopil s pesmijo Tisto, kar ostane, **Vlado Pilja** pa s pesmijo Poslušaj občutke. Kot zadnja bo nastopila **Karmen Stavec** z Odgovor je v tebi. **A. B.**

Izvajalci bodo nastopili ob spremljavi velikega revijskega orkestra RTV Slovenija pod taktirko Roka Goloba, Patrika Grebla in Lojzeta Kranjčana./ Foto: RTV SLO

LAŽJI SUDOKU

						5	3	
8		6						4
5		9	3			7		6
				7	4	9		3
			5		1			
6		4	8	2				
1		2			7	8		5
3						4		9
	6	5						

Rešitev:

4	1	7	2	6	9	5	3	8
8	3	6	7	1	5	2	9	4
5	2	9	3	4	8	7	1	6
2	5	1	6	7	4	9	8	3
7	8	3	5	9	1	6	4	2
6	9	4	8	2	3	1	5	7
1	4	2	9	3	7	8	6	5
3	7	8	1	5	6	4	2	9
9	6	5	4	8	2	3	7	1

TEŽJI SUDOKU

	8			7	9	1		
						2		6
2	1						4	
	4				1	3		
1				8				4
		3	7				5	
	5						9	3
7		4						
		2	1	9			7	

Rešitev:

4	8	6	2	7	9	1	3	5
3	7	9	4	1	5	2	8	6
2	1	5	8	3	6	7	4	9
5	4	8	9	6	1	3	2	7
1	2	7	5	8	3	9	6	4
9	6	3	7	4	2	8	5	1
8	5	1	6	2	7	4	9	3
7	9	4	3	5	8	6	1	2
6	3	2	1	9	4	5	7	8

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov.

Sestavila: Petra F.

FILM, KINO

KUNG FU NA KITAJSKEM ZIDU

Vaja dela mojstra: nova verzija filma Karate Kid se preseli na Kitajsko, kjer preigra vse klišeje kultnega originala, da bi še enkrat povedala zgodbo o problemih odraščanja.

Samo Lesjak

Film *Karate Kid* iz leta 1984 je lepo združil žanr filma odraščanja s filmi borilnih veščin in navdušil tako kritike kot gledalce, kar ga je naredilo kultnega za takratno generacijo mladostnikov. Ironično, v svetu kapitalističnih vrednot je poudarjal socialistično maksimo skozi prizmo protestantske etike: le trdo delo lahko privede do končnega uspeha. Specifično: ko najstnik Daniel (*Ralph Macchio*, ki je s tem filmom zaslovel) postane žrtev nasilja vrstnikov, se odloči naučiti karate. Trening pri njegovem mentorju Miyagiju (*Pat Morita*, nominiran za oskarja) pa ni običajna športna vadba v telovadnici, temveč mu mojster naloži različna fizična dela (loščenje avtomobilov, ribanje poda, pleskanje ograje itd.). Izkaže se, da je vsako opravilo v skrajni fazi trening karate udarcev. Delo, ki torej krepi telo, ki pa posledično krepi duha. Uskladitev telesa in duha je namreč tisto, za kar gre pri borilnih veščinah, pa tudi pri drugih športnih disciplinah - ter navsezadnje tudi v samem celotnem načinu življenja. Vzhodnjaški koncept yin-yang je tu le hrbtna stran zahodnega, starogrškega načela 'zdrav duh v zdravem telesu'.

Skozi dualizem telo/duh se prebija tudi nova verzija filma, ki se v osnovi drži scenaristične predloge originala, le da dogajanje prestavi na Kitajsko, kamor se

Foto: arhiv distributerja

je z materjo prisiljen preseliti 12-letni Dre Parker (igra ga *Jaden Smith*, sin zvezdnika *Willa Smitha*). Kmalu ga začne maltretirati lokalna klapa vrstnikov, toda ko za učitelja dobi mojstra kung fuja, ki ga igra legenda borilnih filmov *Jackie Chan*, nas neha skrbeti zanj. Vemo, da bo z nasilneži opravil na zaključnem turnirju. Odprejo pa se nove paralele in dvojnosti, ki slonijo na razmejitvi Zahod/Vzhod: individualizem na eni strani ter kolektivizem na drugi.

Tako v originalu kot tudi v predelavi kot izvor brutalnega sadizma nastopata mentorja kolektiva, ki od svojih učencev zahtevata agresivno, povsem neetično bojevanje ''brez milosti'', onkraj vseh pravil. Vzrok patološke agresije je pri obeh razdeljen zrcalno: v originalu je bil namreč mentor vietnamski veteran, travmatiziran z izkušnjo vojnega poraza, zato krivi Vzhod, medtem ko je v rimejku kitajski trener žrtev in obenem produkt zahodnjaškega sistema 'kapitalizma s človeškim obrazom', ki ga je njegovi državi vsilil Zahod.

Film *Karate Kid* nenamerno demistificira, razgali prikritost ekonomsko-socialnega pritiska (Drejeva mati se je na Kitajsko prisiljena preseliti zaradi odrejenega delovnega mesta). Po drugi strani pa se film zaveda moči stoičnosti - v filmu zaslišimo pop-uspešnico *Poker Face*, ki predstavlja tako resnico zahodne brezizrazne eksportne politike kot tudi resnico vzhodnjaških borilnih veščin: kdor zna svoje emocije bolje prikriti, zmaga.

Ocena: ★★★☆☆

Film o kajtanju v Galeriji Dali

V četrtek, 2. septembra, si je bilo v kranjski Galeriji Dali mogoče ogledati kratki športno-dokumentarni film *Donkey Track*. Film je delo entuziastične ekipe z Gorenjskega, v režiji **Jaka Omana** ter **Jerneja Demšarja,** posnet pa je bil letos poleti na grškem otoku Limnos. Film v nekaj minutah jedrnato predstavi pri nas še dokaj neznan šport, kajtanje. Gre za kombinacijo deskanja ter letenja z zmajem. Kajter izkorišča moč vetra, ki ga vleče po vodni površini, nato pa ga dobesedno dvigne nad gladino in začnejo se številne akrobacije. Trenutek presega gravitacije tu sovpade s trenutkom užitka, improvizacija pa je tu le hrbtna stran dolgotrajnega treninga, neštetih poskusov iskanja idealnega skoka, akrobacije, lebdenja ... V tem smislu tudi sama forma filma pristoji vsebini - improvizirano, z nekompliciranimi, toda energičnimi kadri, nam na sproščen način prikaže osnove kajtanja, obenem pa opozori tudi na pomemben vpliv mentorstva, predajanja izkušenj drugim. Kot pravi so-režiser Jaka Oman: "Hoteli smo ujeti srednjo, optimalno pot med formo dokumentarcev, ki so za to zvrst preveč didaktični, ter predimenzionirano estetizacijo art filmov na drugi strani." Očitno jim je to uspelo, saj je bilo občinstvo, ki je napolnilo Galerijo do zadnjega kotička, navdušeno: gravitacija je premagana. Film bo tudi na sporedu Mednarodnega festivala športnih filmov na Jesenicah, 15. in 16. oktobra. Čakamo na naslednjo lekcijo. **S. L.**

KINO SPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Torek, 7. 9.
15.30, 18.20, 21.10 KARATE KID
16.00 ZADNJI GOSPODAR VETRA
18.10 PREDATORJI
20.30 IZVOR
15.10, 16.50 MAČKE IN PSI: MAŠČEVANJE GOSPE MUCE 3D
18.30 A EKIPA
21.00 PLAČANCI

Sreda, 8. 9.
15.30, 18.20, 21.10 KARATE KID
16.00 ZADNJI GOSPODAR VETRA
18.10 PREDATORJI
20.30 IZVOR
15.10, 16.50 MAČKE IN PSI: MAŠČEVANJE GOSPE MUCE 3D
18.30 A EKIPA
21.00 PLAČANCI

Četrtek, 9. 9.
15.40, 17.50, 20.00, 21.10 NEVIDNO ZLO: DRUGI SVET
15.30, 18.20 KARATE KID
21.00 PLAČANCI
15.50 MAČKE IN PSI: MAŠČEVANJE GOSPE MUCE 3D
17.30 NOWHERE BOY - ZGODBA O JOHNU LENNONU
19.30, 21.30 NEVIDNO ZLO: DRUGI SVET

Petek, 10. 9.
15.40, 17.50, 20.00, 21.10 NEVIDNO ZLO: DRUGI SVET
15.30, 18.20 KARATE KID
21.00, 23.20 PLAČANCI
15.50 MAČKE IN PSI: MAŠČEVANJE GOSPE MUCE 3D
17.30 NOWHERE BOY - ZGODBA O JOHNU LENNONU
19.30, 21.30, 23.30 NEVIDNO ZLO: DRUGI SVET

Sobota, 11. 9.
13.30, 15.40, 17.50, 20.00, 21.10 NEVIDNO ZLO: DRUGI SVET
12.40, 15.30, 18.20 KARATE KID
21.00, 23.20 PLAČANCI
14.10, 15.50 MAČKE IN PSI: MAŠČEVANJE GOSPE MUCE 3D
17.30 NOWHERE BOY - ZGODBA O JOHNU LENNONU
19.30, 21.30, 23.30 NEVIDNO ZLO: DRUGI SVET

Nedelja, 12. 9.
13.30, 15.40, 17.50, 20.00, 21.10 NEVIDNO ZLO: DRUGI SVET
12.40, 15.30, 18.20 KARATE KID
21.00 PLAČANCI
14.10, 15.50 MAČKE IN PSI: MAŠČEVANJE GOSPE MUCE 3D
17.30 NOWHERE BOY - ZGODBA O JOHNU LENNONU
19.30, 21.30 NEVIDNO ZLO: DRUGI SVET

Ponedeljek, 13. 9.
15.40, 17.50, 20.00, 21.10 NEVIDNO ZLO: DRUGI SVET
15.30, 18.20 KARATE KID
21.00 PLAČANCI
15.50 MAČKE IN PSI: MAŠČEVANJE GOSPE MUCE 3D
17.30 NOWHERE BOY - ZGODBA O JOHNU LENNONU
19.30, 21.30 NEVIDNO ZLO: DRUGI SVET

PLANET TUŠ, KRANJ

Torek, 7. 9.
15.15, 18.00, 20.50 KARATE KID
15.10, 17.10, 19.10 MAČKE IN PSI 3D
17.00, 19.00 MARMADUKE
21.00 MATI IN HČI
16.30, 18.50, 21.20 PLAČANCI
21.00 SALT
16.00, 18.20 SVET IGRAČ 3 - 3D sinhro
20.40 ZADNJI GOSPODAR VETRA 3D

Sreda, 8. 9.
15.15, 18.00, 20.50 KARATE KID
15.10, 17.10, 19.10 MAČKE IN PSI 3D
17.00, 19.00 MARMADUKE
21.00 MATI IN HČI
16.30, 18.50, 21.20 PLAČANCI
21.00 SALT
16.00, 18.20 SVET IGRAČ 3 - 3D sinhro
20.40 ZADNJI GOSPODAR VETRA 3D

KINO RADOVLJICA, LINHARTOVA DVORANA

Četrtek, 9. 9.
18.00 KATALIN VARGA

Petek, 10. 9.
18.00 SUPERŽUR
20.00 IZVOR

Sobota, 11. 9.
18.00 SUPERŽUR
20.00 IZVOR

Nedelja, 12. 9.
18.00 SUPERŽUR
20.00 KATALIN VARGA

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Četrtek, 9. 9.
19.00 NAELEKTRENA MEGLICA

Petek, 10. 9.
20.00 NAELEKTRENA MEGLICA

Sobota, 11. 9.
20.00 NAELEKTRENA MEGLICA

KINO ŽELEZAR, JESENICE

Petek, 10. 9.
18.00 MRK

Sobota, 11. 9.
Ni kinopredstav

Organizatorji filmskih predstav si pridržujejo pravico do spremembe programa.

Ta teden festival Kino Otok

V sredo, 8. septembra, se začne 6. filmski festival Kino Otok. Vsebinsko bogat in pester filmski program bo potekal v Izoli, gostoval pa bo tudi v Ljubljani, v Kinodvoru. Filmi, ki se bodo zavrteli na festivalu, so protiutež komercialnim uspešnicam. Te so namenjene predvsem sprostitvi, medtem ko nam dajo filmi s festivala Kino Otok misliti. Čeprav je nacionalno poreklo filmov izredno raznoliko (od Španije, Francije in Italije do Skandinavije, pa od Haitija do Filipinov), pa imajo skupno sporočilo: vsak na svoj način opozarja, kakšne katastrofalne učinke na ekologijo in družbo ima kapitalistični pohlep, ki ljudi stiska v začaranem krogu propadanja na robu. Forma filmov je zato temu ustrezna: večinoma gre za dokumentarce ali strukturno njim podobne filme. Festival bo zaključil zmagovalni film v sredo, 14. septembra, ob 17. uri v Kinodvoru. **S. L.**

OTROŠKA PERESA

Pouk čez sto let

Čez 100 let bo pouk čisto drugačen. Namesto knjig bodo računalniki, namesto učiteljic in učiteljev roboti. Kadar jih ne bi želeli poslušati, bi pritisnili na gumb "UGASNI". V šolo bi hodili zgodaj. Ura športne vzgoje bi bila čisto drugačna. Kadar se nam ne bi dalo telovaditi, bi učiteljico ugasnili. Za malico bi naročili, kar bi želeli. Stopnic ne bi bilo, ampak bi imeli leteče krožnike. Ustnih ocen in testov ne bi bilo, ampak bi bilo vse na računalniku. Seveda bi imeli zato manj v glavi. Vsak bo imel svoje stranišče in svojo garderobo. Tak pouk bi bil marsikomu zelo všeč, nekaterim pa tudi ne. Si lahko zamislite!? Nič gibanja, povsod roboti, sodobne naprave itn. Jaz si ga ne. Nikoli pa ne veš, kako bo v prihodnosti.

Šejla Durmiševič, OŠ Koroška Bela

Nekoč in danes

Včasih so v krušni peči kruh mame pekle,
ure so bolj počasi tekle.
Danes hitimo v trgovino,
kjer vse - tudi kruh - dobimo.

Včasih so ljudje hodili peš,
se s kolesom v službo vozili,
danes se vsak s svojim avtom pelje.
Ceste so polne pločevine,
ki izpušča strupene pline.

Luka Kurnik, OŠ Matije Valjavca, Preddvor

TISOČ UGANK ZA MALČKE

Franc Ankerst vam zastavlja naslednjo uganko:

U, hu, hu, huu moj votli je glas.
U, hu, hu, huuu povej, kdo sem jaz?

Do petka nam pošljite SMS z vsebino **ug+rešitev+ime, priimek in naslov** na številko **031/691 111.** Nekdo bo prejel knjižno nagrado. Ime nagrajenca bomo objavili prihodnji torek. Rešitev zadnje objavljene uganke se glasi **hlače.** Izžrebali smo **Davida Travna.**

ŽIV ŽAV ZA LEP ZAČETEK ŠOLE

Otroci so minuli teden znova sedli v šolske klopi. Da slovo od brezskrbnih počitnic ni tako težko, je društvo Pungert Kranj tudi letos na prvo septembrsko soboto organiziralo Živ žav.

Ana Hartman

Otroški Živ žav, že šesti po vrsti, je tudi letos na Pungert na koncu starega dela Kranja privabil množico otrok in njihovih staršev. Za pestro dogajanje na odru so poskrbeli klovni - cirkusanti iz Teatra Cizamo, Ajda Rooss z lutkovno predstavo O začarani skledi in žlici ter Mojca in Spini s koncertom in plesno animacijo. Poleg tega so otroci lahko ustvarjali v različnih delavnicah, na delavnici Krice krace so denimo pod spretnimi prsti nastajale vrtavke, na poligonu kranjskega sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu so se v avtomobilčkih učili pravilnega obnašanja v prometu, v knjižni menjalnici so si z vrstniki zamenjali knjige, veliko zanimanja je bilo za lovljenje daril v ribniku in zbijanje tarče z vodnim curkom pri gasilcih, največja vrsta pa je bila za palačinke, ki so jih pekli taborniki, in poslikavo obrazkov. Polepšali so se lahko tudi v frizerski delavnici, razgibali so se v športnih delavnicah, angleščino so spoznavali in obnavljali v mali angleški pripravljalnici in angleški igralni urici s pravljičnimi junaki, nekateri so svoj pevski in plesni talent pogumno pokazali na odru ... "Z obiskom smo tudi letos zelo zadovoljni. Z živ žavom skušamo otrokom polepšati začetek šole, hkrati pa lahko na naših aktivnostih odkrijejo kakšen talent in dobijo ideje za aktivnosti, s katerimi se bodo ukvarjali med šolskim letom," je dejala **Tanja Krajišnik**, ena od organizatork.

"Na Živ žavu je vedno zanimivo," sta bili navdušeni **Ana Ahačič** in **Mina Drinovec**, osemletni prijateljici, ki smo ju zmotili po vožnji z avtomobilčki na poligonu. "Ne smeš prehitevati drugih, nujno moraš ustaviti pri znaku stop in semaforju, kadar sveti rdeča luč," sta hiteli razlagati o pravilnem obnašanju v prometu. Mina je dodala, da je bila zanimiva tudi lutkovna predstava in da se bo udeležila poslikave obrazkov, ko ne bo več gneče. Anin obraz je že krasil naslikan mucek, uživala pa je tudi v cirkuški predstavi. "Čim več stvari bi radi poskusili, šli bova še na frizersko delavnico," sta dejali in odhiteli novim aktivnostim naproti. Med tistimi, ki so se opogumili za petje na odru, so bili desetletni **Janez Rozman** ter enajstletni **Staš Modic** in njegov štiriletni brat **Juš.** "Skupaj smo zapeli pesem Marko skače. Malo nam je bilo nerodno, a ni bilo preveč hudo. Za nagrado smo dobili vstopnice za kranjski bazen," je povedal Staš in dodal, da bodo na Živ žav še prišli.

Otroci so pokazali veliko ustvarjalnosti. / Foto: Matic Zorman

Foto: Matic Zorman

Nekateri so se opogumili in na odru pokazali svoje plesne in pevske sposobnosti.

Z RAKETNIM MODELOM MED PRVAKE

Dvanajstletni Samo Perc z Jesenic je na svetovnem prvenstvu raketnih modelarjev osvojil izvrstno drugo mesto v posamični in ekipni konkurenci.

Urša Peternel

Samo Perc, učenec sedmega razreda Osnovne šole Toneta Čufarja z Jesenic, je konec avgusta tekmoval na zanimivem svetovnem prvenstvu. Šlo je za svetovno prvenstvo raketnih modelarjev, ki je potekalo v bližini Sremske Mitrovice v Srbiji. Kot je povedal Samov oče **Drago Perc**, ki je tudi trener reprezentance pod okriljem Letalske zveze Slovenije, je bilo tekmovanje razdeljeno na osem kategorij raketnega modelarstva v članski in mladinski konkurenci. Samo je tekmoval v dveh kategorijah v trajanju leta raket, in sicer v kategoriji raket s trakom (S6A) in v kategoriji raket s padalom (S3A). Čeprav se je tako velikega tekmovanja udeležil prvič, je že takoj dosegel odlične rezultate. V kategoriji raket s trakom je osvojil drugo mesto v posamični konkurenci, drugo mesto pa je dosegel tudi v ekipni konkurenci skupaj z **Mitjem Žgajnarjem in Žanom Fridauom.** V kategoriji raket s padalom pa je Samo imel manj uspeha, saj je zasedel sedemnajsto mesto.

Samo z medaljama in pokaloma s svetovnega prvenstva raketnih modelarjev

Dvanajstletni Samo se z raketnim modelarstvom ukvarja že šest let, navdušil ga je oče, ki je bil tudi sam dvakrat svetovni prvak v tej panogi. Kot je povedal, modele izdelujeta sama iz različnih sodobnih materialov, Samo pomaga zlasti pri izdelovanju trakov, padal ...

AVTOMOBILIZEM

TEHNOLOGIJA NE POZNA VEČ MEJA

Test: Fiat Sedici 1.6 16V Emotion 4x4

Matjaž Gregorič

Sodelovanje med avtomobilskimi proizvajalci, tudi če so na različnih celinah, ni več nobena redkost. Pravzaprav na svetovnem avtomobilskem zemljevidu ni več nikogar, ki bi vse delal sam, pač pa najdemo tehnično skoraj enake in oblikovno zelo podobne avtomobile pod različnimi znamkami. Pri skupnih osnovah sta se pred nekaj leti našla tudi japonski Suzuki in italijanski Fiat. Slednjemu je v modelni paleti manjkal kompaktni vsestranski avtomobil, Japonci pa so si znižali razvojne stroške.

Zato je tisto, kar se pri Suzukiju skriva pod oznako SX4, pri Fiatu znano pod imenom Sedici. Zakaj so sie v italijanskem avtomobilskem konglomeratu odločili prav za številko šestnajst, ni znano, očitno pa se niso spomnili kakšnega bolj atraktivnega imena. Pravzaprav pa je bolj pomembno, da je Sedici simpatično in moderno oblikovan štirikolesnik, ki so mu pred nedavnim namenili tudi manjšo pomladitveno manikuro, da bi pločevina dalj časa zadržala mladostne poteze.

Sedici se giblje med kompaktnimi enoprostorskimi avtomobili in manjšimi terenci, saj ima lahko tudi štirikolesni pogon. Notranjost je upoštevaje sorazmerno skromno dolžino dokaj prostorna in udobna, povečanje prtljažnega prostora je mogoče z enostavnim zlaganjem zadnje sedežne klopi, vendar Sedici s prostornino ne dosega razrednega povprečja.

Že hiter pogled na armaturno ploščo razkrije, da so jo v pretežni meri oblikovali pri Suzukiju. Na merilnikih, stikalih in ročicah ni opaziti prav nobene podobnosti z drugimi Fiatovimi modeli in za nameček si niti med dodatno opremo ni mogoče omisliti dobro delujoče Fiatove prostoročne naprave za komunikacijo z mobilnim telefonom. Kljub temu si urejenost voznikovega delovnega mesta zasluži pohvalo, saj je privajanje hitro in enostavno. Je pa res, da je treba imeti nekaj več potrpljenja z nelogičnim delovanjem osrednje ključavnice.

Bencinski motor z 1,6-litra gibne prostornine je že stari znanec in ob zadnji prenovi ni doživel nobene bistvene spremembe. Svoje delo opravlja povprečno dobro, voznika skuša prepričati z živahnostjo, vendar so vrtljaji, ko doseže najvišji navor, že previsoki, zato je v potniški kabini tudi nekaj več trušča. Za povprečno zahtevne voznike je zmogljivosti povsem dovolj in tudi kadar so gnana vsa štiri kolesa, pogonskemu stroju ne zmanjkuje sape.

Z enostavnim štirikolesnim pogonom in povečano dvignjenostjo od tal je ta avtomobil kot nalašč za tiste, ki jim je usojeno, da se z urejenih asfaltiranih cest kdaj pa kdaj zapeljejo tudi na kakšen slabši makadam ali manj zahtevno brezpotje. Čistokrvni terenec seveda ni, zmore pa več, kot bi brez pogonskega sklopa z dodano vrednostjo. In ker tudi neposrednih tekmecev ni veliko, je bila selitev japonske tehnologije k Italijanom dobro načrtovana in smiselna poteza.

TEHNIČNI PODATKI

Mere:	d. 4,230, š. 1,755, v. 1,720 m, medosje 2,500 m
Prostornina prtljažnika:	270/670 l
Teža (prazno v./ dovoljena):	1275/1685 kg
Vrsta motorja:	štirivaljni, bencinski
Gibna prostornina:	1586 ccm
Največja moč pri v/min:	88 kW/120 KM pri 6000
Največji navor pri v/min:	156 pri 4400
Najvišja hitrost:	175 km/h
Pospešek 0-100 km/h:	10,8 s
Poraba goriva po EU norm.:	8,2/ 5,5/ 6,5 l/100 km
Emisija CO2 g/km:	175 (Euro IV)
Maloprodajna cena:	19.990 EUR
Uvoznik:	Avto Triglav, Ljubljana

ZLATO IN ELEKTRIKA

Toyota Auris odslej vozi tudi s hibridnim pogonom.

Matjaž Gregorič

Japonska Toyota se šteje za eno vodilnih avtomobilskih znamk na področju razvoja hibridnih vozil. To že precej let dokazujejo z modelom Prius, odslej pa tudi z novim hibridno gnanim Aurisom. Auris, ki z vsemi lastnostmi sodi med družinske kombilimuzine, je torej že drugi Toyotin model s kombinacijo bencinskega in

električnega motorja, ki je naprodaj v Evropi, sicer pa pri japonskem proizvajalcu predvidevajo, da se bo zanimanje za takšne avtomobile v prihodnosti še povečevalo.

Tako kot Prius, ima tudi Auris v nosu 1,8-litrski bencinski štirivaljnik s 110 kilovati (136 KM), ki mu pri delu s 60 kilovati dodatne moči pomaga električni motor. Slednji se vključuje pri speljevanju in med pospeševanjem, da zmanjša porabo in škodljive emisije bencinskega stroja, ob dovolj polnih baterijah, ki so nameščene v zadnjem delu avtomobila, pa lahko deluje tudi popolnoma samostojno. Voznik željo po vožnji na elektriko izrazi s pritiskom na gumb, lahko se odloči tudi za ekonomično ali pa za dinamično vožnjo. Ob zaviranju se na kolesih tvori kinetična energija, ki se pretvarja v električno in prav tako skrbi za polnjenje baterij.

Rezultat skupnega delovanja obeh pogonskih strojev je seveda nizka poraba goriva, tovarna obljublja povprečje 3,8 litra bencina na 100 kilometrov, in hkrati nizke izpuste ogljikovega dioksida, ki dosegajo le 98 gramov na prevožen kilometer. S tem se Auris Hybrid uvršča med najbolj čiste serijske avtomobile, kar pa vsaj v Sloveniji še ni posebej nagrajeno z državnimi spodbudami. Zato so pri Toyoti Adrii stvar vzeli v svoje roke in hibridnega Aurisa prodajajo za dokaj razumnih 21.990 evrov, pri čemer je že vštete dva tisočaka njihove podpore, medtem ko je bolje opremljena različica naprodaj za 24.090 evrov.

NEGATIVEN VPLIV NA VOZNIKA

Protistresna elektronika pomaga preprečevati vozniške motnje.

Matjaž Gregorič

Stres, ki je posledica različnih pritiskov v službenem in zasebnem življenju, je pogost vzrok povišanega krvnega tlaka, srčnih bolezni in mentalnih motenj. Vozniki, ki stojijo v dolgih kolonah nepregledne pločevine in jih skrbi, ali jim bo uspelo pravočasno priti na določeno mesto, so prav tako podvrženi stresu, kar se odraža v njihovi manjši pozornosti med vožnjo in tudi slabši delovni učinkovitosti.

V Veliki Britaniji so se lotili zanimive raziskave, ki je pokazala, da so vozniki, ki so si zabeležili svoje misli in ideje v času vožnje, bolje znašli v prometu kot tisti, ki tega niso počeli. In posledično je podjetje Car Parts Direct, ki se ukvarja z akustiko, razvilo majhen, za dobro cigaro velik elektronski pripomoček, snemalec voznikovih misli. Napravica lahko zabeleži 198 voznikovih sporočil, delovanje je prostoročno in se aktivira s pomočjo glasovnega tipala. Digital Voice Stick, kot se imenuje, naj bi voznikom predvsem pomagal izboljšati voznikov spomin, spodbujati organizacijske sposobnosti in ohranjati psihofizično energijo. Pri proizvajalcu menijo, da "skladiščenje" nepotrebnih informacij pripelje do odsotnosti racionalnega razmišljanja, zaradi česar vozniki postanejo utrujeni in negativno nastrojeni in od tu je samo še korak do neustreznega ravnanja v prometu. Majhna elektronska škatlica v Veliki Britaniji stane 59 funtov.

NA KRATKO

MITSUBISHI: Z januarjem se obeta prihod prvega serijskega električnega avtomobila Mitusbihi i-MiEV na slovenski trg. Baterije bo mogoče polniti na domači električni vtičnici z napetostjo 230 voltov. Vozilo poganja elektromotor z močjo 49 kilovatov, vgrajene litij-ionske baterije z energijo 16 kilovatnih ur pa mu omogočajo doseg do 150 kilometrov. Cena na slovenskem trgu bo 34.490 evrov, napovedujejo pri uvozniku AC Konimu.

GARMIN: Za Garminove navigacijske naprave je odslej na voljo nova nadgradnja evropske kartografije City Navigator Europe 2011.20, ki med drugim vključuje tudi kartografijo Malte in izboljšano kartografijo Bolgarije. Na voljo je kot nadgradnja spletne strani my.garmin.com preko sistema nadgradenj nüMaps Lifetime. Vsi uporabniki cestnih navigacij serije Garmin nüvi 37xx lahko z nadgradnjo spremljajo tudi prikaz razcepa s fotografijo.

HYUNDAI: Južnokorejska znamka je avtomobilski pokrovitelj letošnje miss Slovenije. Najlepša Slovenka, Sandra Adam, se bo eno leto vozila z novim jeklenim konjičkom, Hyundaijem i20, ki ga je v ta namen prispevalo ljubljansko podjetje Hyundai Avto Trade. **M. G.**

DRUŽABNA KRONIKA

HRIBOVSKA REGATA

Na četrtem Odprtem prvenstvu Kranja je zadnjega igralca že lovil dež, nedeljski krvavški jadralni dogodek s hribovskim vzdušjem - polfinalni in finalni del Florjanove regate na 1972 metrih, pa je zvesto spremljala gosta megla.

Alenka Brun

Vreme je bilo na letošnjem sobotnem **Odprtem prvenstvu Kranja v golfu** zelo podobno lanskemu, deževati pa je začelo, ko je zadnji igralec zaključil igro. Kot vsako leto sta tudi letos prvenstvo za prehodni pokal mesta Kranj sestavljala športni in družabni del. Prvi je potekal že od zjutraj na kraljevem igrišču Bled (udeležba je dosegla številko 65), drugi pa v popoldanskih urah na Račjem otoku na Brdu pri Kranju. Družabni del je vodila Petra Polak, ki jo sicer poznamo predvsem kot pevko skupine Jazz Station. Razglasili so najboljše, žrebali nagrade za vse prisotne, se družili, za glasbo pa je poskrbela kar voditeljica sama od spremljavi Erika Marenčeta na klavirju.

In kako so se odrezali golfisti oziroma golfistke? Med zmagovalci so prevladovali predvsem mladi talenti, naziv najboljšega na prvenstvu (absolutni bruto zmagovalec) pa je šel v roke mladega **Matica Jovana**, člana Golf kluba Bled.

Krvavec pa je ta vikend gostil **Florjanovo regato za prehodni pokal Costella.** Na jezero za umetno zasneževanje na vrhu Zvoha, na nadmorski višini 1972 metrov, so že med tednom pripeljali štiri jadrnice razreda Mini 12, ki jih drugače lahko vidite na Bohinjskem jezeru. Ideja je padla letos nekje konec maja, ko so **Florjana Slatnarja** povabili na jadranje in s krvavškimi prijatelji ugotovili, da bi morda pripravili športno-zabavni dogodek na Zvohu. Rodila se je Florjanova regata, na kateri so se v soboto in nedeljo pomerili čisto pravi jadralci. V soboto je odjadralo svoj del šestnajst prijavljenih, nedelja pa je bila namenjena polfinalu in finalu. Najboljši je bil Bohinjec **Marko Kavs**, drugi **Janez Zajc**, ki je ciljal na zmago in prihaja iz Škofje Loke, jadra pa že okoli trideset let. Dodal je še, da je dogodek sicer jadralski, vzdušje samo pa popolnoma hribovsko. Tretji pa je bil **Janko Pogačnik** iz Kamne Gorice.

Meglena nedelja je poskrbela, da obiskovalcev na hribovski regati ni bilo po pričakovanjih, vseeno pa jih je bilo več kot v soboto. Edino presenečenja -skokov iz helikopterja, žal zaradi megle nismo doživeli, sta pa zato dva od treh pripravljenih, Jeseničan **Jernej Klinar** in **Jan Vončina** iz Idrije, po lestvi splezala na najbližji (približno) šestmetrski objekt in pokazala nekaj umetniških skokov v jezero. Voda je imela sedem ali osem stopinj Celzija.

Predsednik Golf kluba Kranj Slavko Erzar je prispel na kraljevo igrišče na Bledu med prvimi. / Foto: Anka Bulovec

Predsednik uprave kranjske hranilnice Lon Teodor Žepič je na igrišču spremljal sina Matica. / Foto: Anka Bulovec

Priprave na igro: Matjaž Omejc in Zoran Klemenčič ter soproga Ani Klemenčič / Foto: Anka Bulovec

Foto: Anka Bulovec

Matic Jovan, trinajstletnik z Jesenic, je bil na sobotnem Odprtem prvenstvu Kranja v golfu najboljši.

Florjan Slatnar, po katerem se nova regata imenuje, in Luka Vrančič (RTC Krvavec). / Foto: Matic Zorman

Od desne: Jernej Klinar in Jan Vončina ter Aleš Krničnik, ki je ostal na suhem. / Foto: Matic Zorman

VRTIMO GLOBUS

Črni labod odprl Mostro

Sedeminšestdeseti beneški filmski festival je odprl film *Črni labod* z **Natalie Portman** (29) v režiji zmagovalca Mostre izpred dveh let **Darrena Aronofskega** (*Rokoborec*). Veliko prahu pa dviguje tudi nov film **Roberta Rodrigueza** *Machete*, mehiška ekstravaganca z **Dannyjem Trejom.** Rodriguez, avtor filma *Mesto greha*, je sicer velik prijatelj režiserja **Quentina Tarantina,** ki tokrat predseduje žiriji festivala. Ta bo izbirala med 24 filmi. Zlatega leva za življenjsko delo je prejel hongkonški režiser **John Woo** (64).

Kara DioGuardi zapušča Ameriški idol

Kara DioGuardi (39) je tako kot **Ellen DeGeneres** in **Simon Cowell** zapustila šov iskanja novih talentiranih pevcev *Ameriški idol*, kjer je dve sezoni sodelovala kot sodnica. DioGuardijeva je sicer pevka ter avtorica besedil številnih uspešnic drugih glasbenikov, ukvarja pa se tudi s produkcijo glasbenih izdelkov. Najpopularnejši šov zadnjih šestih let, kar je rekord, tako išče dva sodnika. Kandidata za ti mesti sta pevec skupine *Aerosmith* **Steven Tyler** in pevka ter igralka **Jennifer Lopez.**

Rosanne Cash napisala spomine

Pevka **Rosanne Cash** (55), hči legendarnega country glasbenika **Johnnyja Casha,** žanje uspeh tudi kot pisateljica. Njena spominska knjiga *Composed: A Memoir* je namreč postala tako kritiška kot bralska uspešnica. Njena knjiga je, tako kot njena glasba, polna življenjskih emocij, zlasti ko govori o odraščanju ter odnosu z očetom. Rosanne je v svoji več kot tridesetletni karieri izdala 12 studijskih plošč in velja za eno najbolj cenjenih pevk na svetu.

Celine Dion zdrava pričakuje dvojčka

Kanadska pevka **Celine Dion** (42) je v sedmem mesecu nosečnosti zdrava in sproščena. Nekateri tabloidi so namreč namigovali, da naj bi zvezdnica imela zdravstvene težave, vendar se je izkazalo, da ni bila v bolnišnici, ampak se počuti odlično. Novembra bo tako rodila dvojčka, že sedaj pa imata z možem **Renejem Angelilom** (68) devetletnega sina **Reneja-Charlesa**.

Urša Mlakar je sicer doma iz Begunj, srečali pa smo jo v vlogi povezovalke zanimivega dogodka v Kranjski Gori, ko so se srečali direktorji kranjskogorskih hotelov in se lotili kuhanja gobovega golaža s krompirjem. / Foto: Anka Bulovec